

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG 117 | NR 1 2016

*Tage Nils(s)on
– vykortspionjär*

*Svenska bandmärken
1920-1936. Del 37*

*Besök på Cartor
Security Printing*

*Skottår som samlar-
område*

*Vykortsgalleri
– SAL 100 år*

ONLINE PHILATELY

- *made easy*

Nu håller vi vår första
onlineauktion...

auction.OnlinePhilately.com

Auktionen är redan igång och
avslutas den 28 februari kl.19.00.

Alla bud registreras på vår hemsida!

Besök oss redan idag!

AUKTION 21 MAJ

Välkommen som inlämnare till vårens auktion.
Auktionsobjekt mottages fram till början av mars.

Frimärkshuset
Skandinavisk
Filateli AB

Humlegårdsgatan 13
114 46 Stockholm
Tel 08-661 74 50
www.frimarkshuset.se

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,
kontakta SFF:s kansli: 0370-705 66

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-
Förbunds medlemstidning**

Adress:

SFF-Filatelisten
Teknikringen 1A
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722-527 792

Internet & E-post:

www.sff.nu
redaktion@sff.nu

Redaktör och ansvarig utgivare:

Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2016:

Vår: vecka: 5, 10, 15, 20

Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:

1/1 sida.....	3.680:-
1/2 sida.....	2.140:-
1/4 sida.....	1.200:-
1/8 sida.....	600:-
1/16 sida.....	350:-
Småannons.....	50:-

**Annonsbokning till nästa
nummer senast 17 februari!**

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2016 med 8 nummer och
trycks hos Exaktaprinting i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt, icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Till att börja med vill jag passa på att tillönska alla en God fortsättning på det nya samlaråret.

Här kommer nu årets första nummer av Filatelisten, som dessutom är utökad med 16 sidor. Och min förhoppning är att du som medlem ska finna en hel del av intresse bland alla artikelbidrag.

Vi har samtidigt en ny vårsäsong att blicka fram mot med en mängd arrangemang som frimärks- och vykortsmässor, auktioner, Frimärkets Dag med mera.

I mitten på april månad är det också dags för kongress, den här gången i Skara, och i samband med den anordnar förbundet SFF-dagar där det hålls handlarmässa, utställning och föredrag. Kanske vi ses där.

Ulf Nilsson

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet, utan måste bifogas som egna bildfiler (tiff eller jpg-format). DS.

Sveriges Filatelist-Förbund, SFF, är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av, samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Är du inte redan medlem? Passa då på att ta del av vårt kampanjerbjudande om att bli medlem under hela 2016 för endast 350 kronor (ordinarie pris 520 kronor per år). Kontakta kansliet nedan. OBS! Erbjudandet gäller nya medlemmar – som inte varit med under 2014 och 2015.

Förbundskansli:

Kansli:
Besöksadr.:
Postadress:
Telefon:
E-post:
E-post:

Per Bunnstad (måndagar), Therese Fornstål
Stationsgatan 3, 3 vån
Box 91, 568 22 Skillingaryd
0370-705 66 (Öppet: Som regel 9.00-12.00)
Medlemsfrågor och ekonomi: kansli@sff.nu
Övriga frågor: info@sff.nu

Internet: www.sff.nu

Bankgiro: 568-1580

Innehåll

- 14 Svenska bandfrimärken 1920 –1936. Bo Dahlner redogör för klassificeringen av utgåvan Gustav V 70 år.
- 15 Uppdrag granskning. Peter Lorentzon skriver om skottår som samlarområde.
- 20 Vykortsgalleriet 36 – Svenska Amerika Linjen 100 år. John Fritz visar sina personliga favoriter.
- 26 Att samla reketiketter. Peter Nordin fortsätter att berätta om ett annorlunda samlingsområde. Denna gång om fler fel och fadäser.
- 48 Lennart Frost berättar den här gången om vykortspionjären och "förfataren" Tage Nils(s)on T.N.

Dessutom

- 9 Nya poststämplat i stål
- 30 Besök på Cartor
- 44 Nytt postmuseum
- 46 Filatelins kronjuvel
- 54 En spansk nakenchock
- 56 Stämplat i färg från USA
- 58 Nytt i bohyllan
- 60 Debatt
- 62 Föreningsnytt

I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Styrelsen informerar
- 10 Klubbatt på auktion
- 18 Filatelists samlarskola
- 38 Nya nordiska utgåvor
- 42 All världens frimärksländer
- 66 Firardags
- 67 Tävling
- 68 Samlarannonser
- 69 Sammanträden
- 73 Kalendarium
- 74 Annonser

**Nästa nummer
kommer ut den
10 mars**

Sveriges Filatelist-Förbund

Box 91
568 22 Skillingaryd
Tel 0370-705 66
www.sff.nu

Ordförande:

Bo Dahlner
Sörgårdsvägen 20, 163 52 Spånga
dahlner@duv.se

Vice ordförande:

Leif Ledmyr
Jägarstigen 71, 181 46 Lidingö
leif.ledmyr@telia.com

Christer Karlsson
Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindesberg

Ivan Forsgren
Äldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Jan Palmén
Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

Hans-Ove Aldenbrink
Box 78, 564 22 Bankeryd

Börje Mårtensson
Ek Kullen 1, 542 94 Mariestad

Revisorer:
Boris Preijde
Lilla Kyrkogatan 20, 503 35 Borås

Ingemar Glans
Hyregatan 3, 275 30 Sjöbo

Valberedning:
Gösta Karlsson (sammanställande)
Tullportagatan 1, 532 30 Skara

Riksföreningar:
Svenska Motivsamlares SMS:
Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
Tel: 0321-511 82
romsas113@telia.com
www.svenskamotivsamlares.se

Bältespännarna:
Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

SSPD – Sällskapet för svensk
posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Sveriges Militärpostsällskap:
Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Islandssamlarna:
Björn Söderstedt
Drottningholmsvägen 21, 112 42 Stockholm
www.islandssamlarna.se

Sveriges Variantsamlare:
Leif Jönsson
Kronetorpsgatan 52B, 3tr, 212 26 Malmö

Hembygdsfilatelisterna
Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna>

Rysslands-Samlarna:
Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

Asiensamlarna:
Christer Svensson
Kattfötsbacken 12, 165 73 Hässelby

Ordföranden har ordet

Så har vi gått in i ett nytt år och jag hoppas att alla medlemmar haft en skön jul- och nyårsledighet! Kanske har en del även hunnit syssla med sin hobby. Somliga av er vet jag har jobbat med att förbereda verksamheterna i era föreningar och jag hoppas det ska ge resultat.

Nu har vi ett år med kongress framför oss och jag hoppas att medlemmarna i alla föreningar förbereder sin representation på kongressen. Vi har många viktiga framtidsfrågor att diskutera utöver den formella delen.

Under december-februari jobbar förbundsstyrelsen och kansliets personal med att förbereda kongressen. Verksamhetsberättelse, verksamhetsplaner och ekonomisk förvaltningsberättelse ska tas fram. Våra ekonomer arbetar i skrivande stund med att gå igenom ekonomin och vad jag hör är deras rapporter positiva.

Vid vårt kommande styrelsemöte ska vi göra en genomgång av förbundets ekonomi och utarbeta budgetar för de närmaste åren som kongressen har att ta ställning till. Min förhoppning för framtiden är att ekonomin ska fortsätta att utvecklas positivt och att medlemsantalet fortsätter att hålla sig på önskad nivå genom att vi får nya medlemmar.

I strategigruppens rapport finns många bra förslag och en del av dem har genomförts. Under de kommande åren hoppas jag på en fortsatt utveckling av nyhetsbrev och att vi redan i år ska kunna skicka nyhetsbrev till alla våra medlemmar med e-postadresser. I gruppens rapport diskuterades hemsidan och

det är nu dags att den blir ännu bättre. Marknadsföringsgruppen jobbar vidare med den uppgiften. Hemsidan bör bland annat kompletteras med mer filatelistisk information.

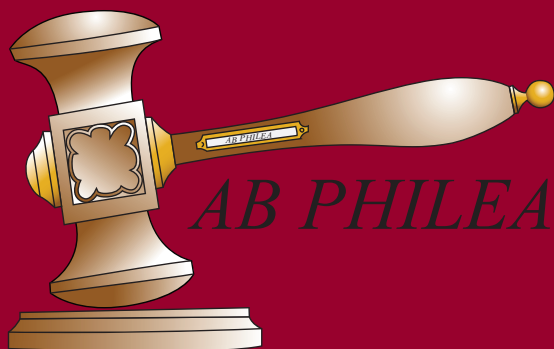
Utställningskollegiet har många viktiga uppgifter inom förbundet. De arbetar nu enligt en instruktion som förbundsstyrelsen utarbetat i samråd med kollegiet. I instruktionen beskrivs även hur kollegiet ska arbeta och det leds av utställningskommittén i enlighet med förbundets stadgar.

Förbundsstyrelsen är angelägen om att vi får fler utställningar under de kommande åren och därför satsar vi på en kurs för blivande utställningsarrangörer. Kursen kommer att ledas av Mats Söderberg, Lennart Lundh och Christer Mårtensson. De har alla medverkat vid och genomfört mycket bra utställningar. Som var och en förstår så är de mycket kvalificerade för sina uppgifter.

För föreningarna kommer det att finnas flera kurser att genomföra, främst den filatelistiska grundkursen som nu har utarbetats och som kommer att erbjudas kostnadsfritt. Vi behöver också kvalificerade kurser för filatelisterna och därför planeras nu åter en filatelistisk högskola som vi räknar med ska starta 2017.

Bosse

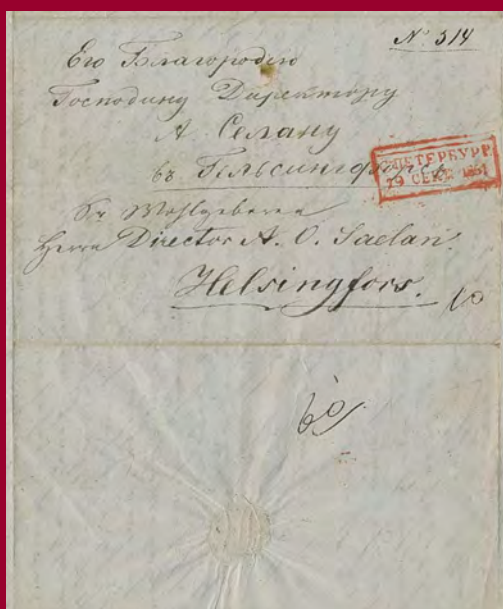
Välkommen till våra auktioner!

- Internationell auktion (333) 16 mar
- NORDIA 2016 (334) 10 apr
- Internationell auktion (334) 20 apr
- Myntauktion (10) 14 maj
- Kvalitetsauktion (335) 28 maj

6-8 frimärksauktioner per år.
2 myntauktioner per år.

Välkommen med dina objekt - mottagning sker löpande. Vi rekommenderar speciellt finska objekt till auktionen på NORDIA 2016 i Finland. På kvalitetsauktion i maj kommer vi att erbjuda mycket bra material från Sverige och hela världen.

Redan inlämnat till auktionen på Nordia 2016.

Brev från det dåvarande ryska Alaska till Finland.

Synnerligen ovanligt objekt!

AB PHILEA

Svartensgatan 6
116 20 Stockholm
Tfn 08-640 09 78
auktion@philea.se

Vi har även kontor i Göteborg, Malmö, Kalmar, Skara, Uppsala och Umeå (Vindeln).

www.philea.se

Styrelsen informerar

Styrelsen hade ett telefonmöte den 16 december. Slutrapporten från NORDIA 2015 redovisades och styrelsen konstaterade att utställningen varit mycket bra. Allt hade fungerat perfekt trots alla svårigheter med att flytta utställningen från Täby till Upplands Väsby.

Hans-Ove Aldenbrink informerade om utvecklingen av Samlamera. Antalet besökare har ökat. Arbetet med hemsidan pågår och önskemålet är att klubbarna i framtiden ska kunna gå in och ändra på sina hemsidor.

Vid mötet rapporterades om en träff som representanter för UK och förbundsstyrelsen haft där man blev eniga om hur instruktionen för UK ska se ut. En ny instruktion, som även UK står bakom, har utarbetats och det beslöts att godkänna den. Utställningskollegiet kommer nu att ledas av en utställningskommitté i enlighet med förbundets stadgar.

Planeringen av kongressen fortsätter. Bland annat diskuterades de motioner som inkommit. Verksamhetsberättelse för 2015 och verksamhetsplan för 2016 och 2017 ska nu utarbetas. Årsbokslutet färdigställdes i januari och en budget för 2016 och 2017 ska tas fram. Kongresshandlingarna skickas ut

under första veckan i mars. Vid kongressen kommer en diskussion att genomföras om utställningar och utställningsarrangemang.

Avtal med PostNord rörande Frimärkets Dag och filatelistisk stämpling diskuterades. Vissa detaljer saknades i det underlag som behövs för att avtalen ska kunna skrivas under.

Förbundsstyrelsen anser att vi behöver ett nytt avtal med Sveriges Frimärkshandlareförbund. Innehållet i ett sådant avtal diskuterades och styrelsen går nu vidare med detta i en diskussion med Frimärkshandlareförbundet.

Ett beslut fattades att uppdra åt Mats Söderberg att anordna en kurs för utställningsarrangörer.

SFF har fått tillökning med två frimärksklubbar. Det beslöts nämligen att anta Marks Frimärksklubb och Stockholms Pensionärers Frimärksklubb som nya SFF-föreningar.

Årsbokslutet för år 2015 håller på att sammanställas. Förhandsrapporten säger att vi får ett positivt resultat. Styrelsen kommer att behandla bokslutet på sitt möte den 26 januari.

Förbundsstyrelsen

Samlamera – Nyhetsbrev februari

Samlamera växer så det knakar. Den 1 december var det 650 besökare på sajten. Detta berodde på att en storsäljare hade valt att lämna en annan samlarsajt till förmån för Samlamera. Denne säljare skickade ut information till sina kunder via e-post, vilket gav ett positivt resultat på besöksantalet.

Många säljare väljer att importera sina objekt som massuppdatering via en excelfil. Detta förfaringssätt är smidigare och går oftast snabbare än traditionell inmatning. Är du intresserad av denna funktion ska du höra av dig till undertecknad för att erhålla mer information. Just nu pågår för övrigt delar av SFF:s egen Samlamera-auktion.

Så vill jag påminna om det personliga nyhetsbrevet som går ut på onsdagar. Detta nyhetsbrev innehåller bara objekt som du har satt upp in din profil som berör just ditt samlingsområde.

Ytterligare en påminnelse till landets frimärksföreningar som håller auktioner. Resultaten visar ofta att över 60 procent säljs om objekten är avbildade. Och bra objekt säljs alltid till höga priser.

Flera klubbar har nu börjat lägga upp sina objekt på Samlamera. Vi har även gjort stora förbättringar på klubbauktionerna.

Så vill jag slå ett extra slag för vanliga auktioner som arrangeras av medlemmar. Och det som inte säljs på en auktion kan man automatiskt flytta till fastprisdelen.

Har du önskemål om förändringar på sajten så är du välkommen att höra av dig.

Hans-Ove Aldenbrink
036-37 88 88

Nya poststämplarna helt i stål

Till glädje för alla filatelister kommer ett 50-tal orter i Sverige få nya poststämplarna i samband med Frimärkets Dag. Det är inga minnespoststämplarna utan riktiga datumstämplarna tillverkade helt i stål med änderingsbart datum från 2016 till 2027. Att slita ut en stålstämpel är nästintill omöjligt.

PostNord har numera en gemensam organisation för Sverige och Danmark när det gäller frimärksutgivning och allt som finns runt detta. SFF har nu inlett ett samarbete med PostNord om poststämplarna. Idén med "riktiga datumstämplarna" kommer från Danmark, där dessa har funnits i över ett år.

Resultatet vid införandet av datumstämplarna i Danmark blev mycket positivt och många samlare började köpa nya frimärken för att få snygga stämplarna. Vi i Sverige är mycket tacksamma för att PostNord kommer att införa liknande stämplarna här.

Jag fick i uppdrag av SFF:s styrelse att diskutera poststämplarna med PostNord i Danmark. Det första förslaget var att stämplarna skulle vara av gummi med en stämpeldiameter av 30 mm, som det är i Danmark i dag. Den danska typen av poststämpel fanns på museet i Skara sommaren 2015 samt nu på Postmuseum.

Efter några möten med PostNord beslutades att stämplarna skulle tillverkas helt i stål och med en stämpelfärg som tål vatten, det vill säga "oljebaserad". De nya stämplarna tillverkas på uppdrag av PostNord. Leverans kommer att ske under mars 2016.

På sikt kommer troligen dagens stämplarna försvinna

på Postcenter och i butiker. I vilket fall som helst så kommer dessa ställen inte att ha krav på sig att tillhandahålla stämplarna av god kvalité. Det går ju inte längre att själv få stämpla sina försändelser på Postcenter. Dock vet jag att dagens Postcenter hjälper oss filatelister så långt det går.

Det fina med de nya stämplarna är att den arrangerande klubben får behålla stämpeln i framtiden. I gengäld för binder sig föreningen att filatelistiskt stämpla upp eventuellt inskickade försändelser från samlare. PostNord kommer att skicka ut ett avtal för hantering av stämpeln samt information om handhavandet.

De klubbar som inte önskar behålla stämpeln efter Frimärkets Dag skickar in stämplarna till SFF:s kansli i Skillingaryd, där stämpling kommer att ske av förbundets personal.

Förbundet kommer dock att ta ut en mindre avgift för stämpling på 2-3 kronor per stämpelavtryck, ungefär på samma sätt som PostNord har gjort i dag. Det går numera bara att få frimärken stämplade på utgivningsdagen av PostNord.

Alla aktuella ortnamn finns på SFF:s hemsida under Frimärkets Dag.

Hans-Ove Aldenbrink
SFF

Regional träff i Skara

Föreningarna i Västergötland, Bohuslän och Dalsland har inbjudits till en regional träff i Skara onsdagen den 24 februari 2016. Vård är Skaraföreningen,

som även bjudit in förbundsordföranden Bo Dahlner för att berätta om aktuella förbundsfrågor inför kongressen i april. Även den blir i Skara.

Höstsäsongen är över

Klubb
på auktion
~ Fredrik Ydell ~

Även om det är början på vårsäsongen så skall vi blicka tillbaka på höstsäsongens sista auktion. Man kan väl konstatera att höstsäsongen 2015 knappast kommer att gå till historien som en av de bästa. Visst fanns det många objekt som hittade ett nytt hem och som köparen var mycket nöjd med, men de riktigt stora sällsyntheterna eller de nyupptäckta storheterna lyste med sin frånvaro. Men glädjande var att året sista auktion, Frimärkshusets auktion den 5 december, var säsongens klart bästa auktion.

Kjell Germeten

Före referatet från Frimärkshusets auktion skall det snabbt redovisas några resultat från den norska auktionsfirman Kjell Germeten, som hade sin höstauktion den 27–28 november.

Vid denna auktion hade Germeten fått in flera svenska vapenbrev som var skickade till ett engelskt företag. Flera av dessa brev var väldigt bra. Förutom två brev med vanligt enkelporto, 45 öre, fanns det två brev med dubbelt porto (90 öre), två brev med tredubbelt porto (135 öre) och ett brev med fyrdubbelt porto (180 öre).

De två breven med dubbelt porto var frankerade med tre stycken 30 öre vapen och skickade från Stockholm 1869. Dessa såldes för 1 500 respektive 1 200 norska kronor. De två breven med tredubbelt porto var riktigt snygga och skulle passa i de flesta utställningsexponat som behandlar denna tidsepok. De var frankerade med två stycken 50 öre vapen, en 30 öre vapen och en 5-öring. Även de var stämplade i Stockholm 1869 och de såldes för 12 500 respektive 9 500 NOK, mot ett utrop på 10 000 och 8 000 NOK.

Köparna av just dessa brev måste vara nöjda och förhoppningsvis får vi se dem på någon utställning i framtiden. Brevet med fyrdubbelt porto såldes för 2 400 NOK. Frankeringen bestod av tre stycken 50 öre vapen och en 30-öring. Förklaringen till det relativt låga priset var en liten skada på den ena 50-öringen och en kort hörntand på en annan 50-öring.

Frimärkshuset

Frimärkshuset (FH) hade sin auktion den 5 december och man kan bara konstatera att detta var säsongens bästa auktion när det gäller svenskt

material, enligt mitt sätt att se. Här fanns många godbitar och så fort sådana kommer upp på auktion så blir priserna höga.

Som vanligt hade FH många väldigt bra förfilatelistiska brev, och samlare av sådana har alltid mycket att välja mellan. Ett av de första objekten var ett brev skickat och undertecknat av Erik XIV den 19 oktober 1564. Brev med Erik XIV är mycket ovanliga att hitta med adressframsida och innehåll. Det finns mindre än en handfull sådana brev på privat hand. Nu var just detta brev i ett ganska dåligt skick, och Eriks namnteckning var väldigt svag. Brevet såldes för 21 000 kronor plus provision medan utropet var satt till 20 000. Hade brevet varit i bättre kvalitet hade priset blivit betydligt högre, troligen i 50 000-kronorsklassen.

Ett annat brev var signerat av Sigismund den 7 september 1585, några år innan han blev svensk kung. Brev från Sigismund är också mycket ovanliga på privat hand. Kvaliteten på detta brev var betydligt bättre än Erik XIV-brevet och nu slutade budgivningen på 40 000 kronor plus provision.

Det kanske snyggaste brevet med den svåra F-stämpeln typ 1, skickat från Stockholm 1686 till Karlskrona, såldes för 23 000 kronor, medan utropet var försiktigt satt till 6 000. Två snygga fjäderbrev från 1830 och 1831 med tre fjädrar var såldes för 6 200 respektive 18 000 kronor.

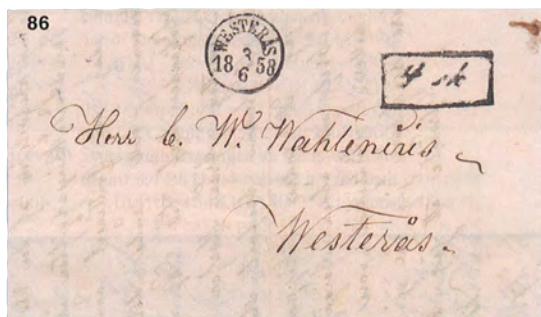
En sensation som dök upp var Uddevallas lösenstämpel typ 2 i lyxkvalitet. Texten i stämpeln lyder ”Med Ångbåt. Lösen 4 sk B:o Ud-v-la 25/5 1851”. Denna stämpel har nog inte varit ute på auktion på 15–20 år, om mitt minne inte sviker mig. Den är mycket ovanlig och den finns just nu bara känd i tre till fyra exemplar. Stämpeln användes på ofrankerade brev som medföljde ångbåten Thorild på rutten från Göteborg till Uddevalla. Utropet var satt till låga 10 000 kronor, och att detta inte skulle räcka till var klart redan långt före auktionen. Frågan var bara var slutpriset skulle hamna. Efter vild budgivning med bland annat telefonbud klubbades brevet för 77 000 kronor plus provision. Ett mycket högt pris, men brevet är också väldigt sällsynt. Vi som inte lyckade köpa detta brev denna gång kanske kan hoppas att slutpriset lockar fram ett annat exemplar med denna stämpel.

FH hade fått in denna lösenstämpel-raritet, skickat från Göteborg till Uddevalla i maj 1851, med ångbåt. Slutpriset blev hela 77 000 kronor.

En annan raritet som såldes hos FH var Västerås lösenstämpel typ 2, med den enkla texten "4 sk" innanför en fyrkantram. Stämpeln användes på obetalda ångbåtsbrev på rutten från Stockholm till Västerås. Idag känner vi till fyra fem brev med denna stämpel och just detta brev är det snyggaste. Förutom ett väldigt vackert och tydligt avtryck av lösenstämpeln "4 sk" är brevet ankomststämplat, på framsidan, i Västerås den 3 juni 1858 med en tydligt avstämpling. Brevet har ingått i ett utställningsexponat och finns bland annat avbildat i den svenska boken inför Monaco-utställningen 2013. Det såldes senast på FH 2010 för cirka 20 000 kronor inklusive provision, nu var utropet satt till 25 000 kronor. Kanske ett litet för högt utrop men brevet såldes ändå för utrop till en glad utställare i södra Sverige.

FH hade fått in väldigt många exemplar av den intressanta runda lösenstämpeln från Uddevalla med texten "Med Ångbåt Uddevalla Lösen 4 sk: Bo" plus datum. Denna stämpel användes på brev skickade med ångbåt från Göteborg till Uddevalla. Brev med denna stämpel är egentligen inte speciellt ovanliga men det finns en del sällsynta "varianter" och då blir priserna desto högre. En variant är att man har ändrat texten "4 sk" för hand till "8 sk", för brev i

Det vackraste kända brevet med Västerås lösenstämpel typ 2, "4 sk", såldes för 25 000 kronor.

andra viktclassen. Idag är ungefär tre fyra sådana brev kända och ett såldes nu hos FH för 8 500 kronor (ett liknade brev såldes hos Philea några månader tidigare för 7 500 kronor).

En betydligt ovanligare variant är att texten "4 sk" är ändrad till "3 sk"! Ett sådant brev hade FH. Brevet är skickat från Lysekil i augusti 1852, och inte som vanligtvis från Göteborg. Portot från Lysekil till Uddevalla var vid denna tid 3 skilling. Utropet var satt till 5 000 kronor och även här förstod man att slutpriset skulle bli ett helt annat. Till slut fick den nya ägaren betala 33 000 kronor plus provision. Ytterligare en variant på denna Uddevalla-stämpel är när stämpeln är använd på brev som är frankerade med 12 öre vapen. Dessa är också mycket ovanliga och det finns nog bara tre fyra kända exemplar. Ett sådant brev såldes nu för 9 000 kronor.

En jätteraritet som dök upp på FH:s auktion var en fyrskillling stämplad med Strengnäs bågstämpel i blå färg den 11 juni 1856 med stor del av hörnvattenmärke. Hörnvattenmärket satt egentligen så långt ut i hörnet av tryckpappret att det inte skulle kunna hamna på märket. Men i detta fall har det gjort det ändå. Och troligen är detta ett unikt märke på så sätt. Utropet var satt till 20 000 kronor och man tänkte redan när man läste igenom katalogen att det finns minst två tre storsamlare som skulle vara intresserade av detta märke, och då skulle utropet inte räcka till. Mycket riktigt så föll klubban först vid 80 000 kronor plus provision. Köparen var troligen en svensk storsamlare boende i utlandet.

FH hade också en förstadagsstämplad 8-skilling – Biästa den 1 juli 1855. Det finns inte så många förstadagsstämplade 8-skillingar och denna är nog en av de vackraste. Men ni som är lite äldre, och

En mycket ovanlig variant där lösenavgiften i stämpeln har ändrats från 4 skilling till 3 skilling, beroende på att brevet skickats från Lysekil till Uddevalla. Slutpriset hos FH blev 33 000 kronor.

har bra minne, kommer kanske ihåg att för cirka 40 år sedan var det en del skriverier om just Biästa-stämplat och att en del av dessa skulle vara förfälskade. Tror man på skriverierna så tillhör just detta märke de förfälskade på grund av en punkt i "S" i stämpeln. Nu hade just detta exemplar intyg från HOW, och då får man väl lita på att stämpeln är äkta... Utropet var satt till hela 60 000 kronor, och det var tydligen för mycket. Märket blev osålt.

FH hade ett hyggligt snyggt brev med en 24 skilling banco stämplat med Umeå bägstämpel den 30 augusti 1856 till Norrköping. Att Sjöman-intyget fick det till "praktobjekt" var nog att ta i. Brevet är i andra viktlassen och sedan rekommenderat in specie; då blir portot just 24 skilling. Brevet hade ett utrop på 20 000 och såldes för 34 000 kronor. Ett pris som nog var lite för högt, med beaktande av att det finns snyggare brev skickade just från Umeå och med samma portosats.

Ett trevligt och vackert brev till Finland i tredje viktlassen skickat från Nyköping den 9 juli 1864 med frankeringen tre 50 öre vapen och en 30 öre vapen såldes för 13 500 kronor. Enligt auktionstexten så skall detta vara det enda kända brevet till Finland med denna portosats. Utropet var satt till 8 000 kronor. En lyxstämplad 3 öre Liggande lejon typ 2 med den ovanliga Born-strålstämpeln ropades in av en glad skåning för 5 500 kronor. Utropet var satt väldigt försiktigt, 800 kronor. Snyggare avstämpling kan man inte hitta med denna ovanliga strålstämpel.

De som samlar på Stora tjänstefrimärkena hade en hel del godbitar att välja mellan. En överraskning var slutpriset för en 20-öring tandning 14, ostämplat prakt/lyxexemplar i b-nyansen, som såldes för 18 500 kronor. Även en ostämplat 1 krona med tandning 14 i den mycket ovanliga g-nyansen såldes för ett högt pris, 14 500 kronor.

Auktionens klipp

Auktionens klipp gjorde nog köparen av ett snyggt adresskort till postpaket som var frankerat med 1 krona tandning 14 och 12 öre tandning 14, skickat från Jönköping den 22 juni 1878. Just 1 krona på försändelser är inte helt lätt att hitta i ett snyggt exemplar. Nu såldes denna snygga försändelse för utropet, som var 5 000 kronor. Jag hade nog gissat att slutpriset skulle hamna runt 10–15 000 kronor.

Man kunde också köpa ett förstadagsstämplat tjänstebrev från Skog den 1 januari 1885, frankerat med 10 öre Stora tjänste tandning 13, typ 1. Brev stämplade första dagen är mycket ovanliga och endast några få exemplar är kända. Utropet var satt till 10 000 och brevet såldes för 22 000 kronor.

55 öre och 80 öre Medaljong, de så kallade Värnamomärkena, finns ganska ofta på auktion och de stora samlarna av dessa har dem redan. När det kommer ut någon variant brukar dock samlarna vakna till liv och budgivningen springer iväg. Nu hade FH båda märkena, och de ovanliga med dessa var att de var stämplade "Postverkets Frimärksförråd" den 14 april 1921. Utropet var satt till 12 000 medan köparen fick betala hela 34 000 kronor för att införliva dem i sin samling.

FH hade 1.98 kr och 2.12 kr Medaljong på två paketadresskort skickade till Ryssland 1917. Dessa två "klassiska" objekt måste finnas i varje Medaljong-exponat, om man vill ha en av de högre utställningsmedaljerna. 2.12 kr såldes för 15 000 kronor medan 1.98 kr förblev osåld. Även de "klassiska" 10 öre Stående lejon tête-bêche på inrikes postanvisning fanns på auktionen. Båda varianterna av tête-bêchen fanns att köpa, den ena hade huvudena mot varande och den andra hade svansarna emot varandra. De förblev dock osålda när utropet var 10 000 respektive 13 000 kronor.

En stor sällsynthet för samlare av Gustav V profil vänster är 15 öre violett med VM linjer (Facit 175 A cx). Ett ostämplat exemplar i mycket bra kvalitet, troligen ett av de bästa kända exemplaren, ropades ut för 15 000 kronor, men den nya köparen fick punga ut med 33 000 plus provision.

Det finns flera samlare som försöker att få tag på Tre Kronor 1.75 kr som singelfrankering. Denna valör är väldigt svår, men nu hade FH ett sådant brev. Det var skickat från Stockholm den 8 december 1950, och brevet var både rekommenderat och sänt med luftpost till USA. Utropet var 8 000 och brevet såldes för 10 000 kronor.

Avslutningsvis så såldes ett ostämplat fyrblock av 10-öresvalören av 1920-års luftpostfrimärken för 85 000 kronor plus provision, mot ett utrop på 40 000 kronor. Nu var det inte ett vanligt fyrblock, utan ett med dubbelt påtryck av övertrycket "Luftpost 10". Dessutom hade fyrblocket spegeltryck och bör nog vara det enda kända. Det fanns bland annat med på utställningen Stockholmia 1955. Enligt katalogtexten finns det endast nio kända exemplar med dubbelt påtryck, så nog är detta en stor sällsynthet. Säljaren borde vara nöjd med denna försäljning, han torde knappast ha varit beredd på att få 85 000 kronor.

Detta var bara ett litet axplock av de roliga och intressanta breven och märkena som FH hade på sin auktion. Man skulle ha kunnat fortsätta på ytterligare ett par sidor.

International stamp auctions
ENGERSfrimerker

Klundbyvn. 103, N-2836 Biri, Norway. Tel.: (+47) 61181555. Telefax: (+47) 61181737. e-mail: post@engers-frimerker.no

DIN PARTNER VED KJØP OG SALG

Invitasjon til auksjon 113 i Oslo lørdag 12. mars

Vårens auksjon presenterer i første rekke en fantastisk avdeling norsk straffeporto i tillegg til våre ellers gode avdelinger klassisk Norge, postkort og annen posthistorie. Ellers finnes store samlinger fra Norge, Sverige, Frankrike m/kol., utstillingssamling Nederland, store samlinger England, Russland, Bermuda og en mengde andre spennende samlinger.

Tenker De på salg høsten 2016. Vi besøker store deler av Sverige med bil primo august 2016 for å ta imot materiale. Kontakt oss tidlig for avtale om hjemmebesøk hos Dem.

Forskudd kan avtales for store og interessante innleveringer. Salg i Norge er fritatt for merverdiavgift. **Siste frist for innlevering pr. post er 1. august 2016.**

Be om gratis katalog eller les den online på vår internetside

www.engers-frimerker.no

Der finner De detaljert informasjon til kjøpere og selgere, prislister, årsprogram, siste auksjonskatalog mm.

Svenska bandfrimärken 1920–1936

Del 37: Gustav V 70 år

I den här artikeln beskrivs frimärkena i serien Gustav V 70 år. Frammärkena gavs ut med anledning av Gustav V:s 70-årsdag den 16 juni 1928.

Originalteckningen utfördes av professor Olle Hjortzberg. Moderstämpel och bildstansar, överföringsrulle och ett par tryckplåtar till varje valör var utförda på frimärkstryckeriet.

Frimärkena trycktes med 80 (8x10) märken per plåt, precis som kongress- och föreningsmärkena.

Angivna upplagor avser försålda märken. Restupplagorna brändes. Även häften tillverkades med fyra märken av valörerna 5, 10 och 15 öre.

Samtliga märken trycktes på A1-papper och utkom med 4-sidigt tryck perforerade i 9 ¾ i ark om 40 (ref. 1).

Frimärkena började säljas den 16 juni 1928 och såldes till årets slut. Samtliga märken försåldes med en tilläggsavgift på 5 öre. Tilläggsavgiften tillföll enligt H. M. Konungens beslut en jubileumsfond för kräftsjukdomarnas bekämpande (ref. 3).

Gravör	Sven Ewert (ref. 1)
Tryckningstid	1928 (ref. 1)
Utgivningstid	1928-06-16 – 1928-12-31 (ref. 2)
Utgavs som	Märken i ark om 40 (ref. 1)
Plåtskarvtecken	1 och 2 till vänster om skarvlinjen i båda marginalerna (ref.1)

Tabell 1: Data om utgivningstid med mera för serien Gustav V 70 år.

Märket gavs ut i följande varianter (ref. 2):

Nr	Valör	Nyans	Antal
226Ca	5+5 öre	mattgrön	731 510
227Ca	10+5 öre	matt mörkviolett	715 580
228Ca	15+5 öre	röd	956 444
229Ca	20+5 öre	matt gulorange	414 921
230Ca	25+5 öre	matt mörkblå	461 834

Tabell 2: Data över nyanser och antal försålda märken.

226

227

228

229

230

Variant: Med påtryck ”Makuleras”. Efter hemställan från Centralkommittén för 1928 års jubileumsfond trycktes 5 000 märken av samtliga frimärken i jubileumsserien vilka övertrycktes med MAKULERAS. Dessa märken klistrades in i en festskrift. Övertrycket utfördes på frimärkstryckeriet (ref. 1)

Klassificering av serien Gustav V 70 år

1. Klassificeringen av dessa märken är trivial.

Bo Dahlner

Referenser

1. Sveriges frankotecken, Handbok del I 1961, Sveriges Filatelist-Förbund, 1962
2. Sverige katalogen 1988-89, Sveriges Filatelist-Förbund, 1988
3. Kungl. Generalpoststyrelsens cirkulär nr 33 1928

UPPDRAG GRANSKNING

PETER LORENTZON

Skottår som samlarområde

29:e februari är eftersökta datum för många stämpelsamlare. 2016 är ett skottår och vad kunde passa bättre än en artikel om denna extra dag som snart är här. Oftast tänker man inte på om det är skottår eller inte. Först när almanackan visar 29:e februari, brukar folk bli varse. Även den postala uppmärksamheten har emellanåt brustit. Stämpelfynd med såväl försummad som felställd "skottdag" är några exempel på detta.

29/2 skottåret 1980

29/2 skottåret 1936

Att söka stämplat 29:e februari från olika skottår är ytterligare en dimension av stämpelsamlandet. Förekomsten av vackert stämplat märken från denna extra dag, är av naturliga skäl ganska liten. Att nosa rätt på sådana kan därför bli en trevlig utmaning. Inte alltid nödvändigtvis dyr, då "kostnaden" mer kan mätas i tid av sökande än i pengar.

Vad är då skottår? Ett kalenderår är normalt 365 dagar. Problemet är dock att jordens varv runt solen inte tar exakt 365 dagar utan 365,2422 dagar. Kalendern är i grunden en kartläggning av jordens rörelse runt solen. Om man ignorerade den extra rotationen av 0,24 i slutet på året, och bestämde att året alltid var 365,0 dagar, skulle det få stora konsekvenser. Redan efter några årtionden skulle

29/2 skottåret 1888

29/2 skottåret 1892

29/2 skottåret 1908

datum för dagjämningspunkterna och solståndet ha drivit märkbart. Årstiderna skulle förskjutats med 24 dagar under hundra år.

En skottdag vart fjärde år. För att stoppa kalenderdriften och därmed hålla årstiderna på plats, har därför en extra dag lagts till kalendern vart fjärde år. Ordet skott betyder 'något som skjutits in'. Själva skottdagen var egentligen den 24:e februari under skottåret fram till 1999. Från och med år 2000 är skottdagen officiellt satt till 29 februari. Historiskt sett har dock den 29:e februari ibland kallats skottdagen i folkmun. "Skottdagen" har av den anledningen fått citattecken i inledningstexten.

Hur vet man att det är skottår? Det är år som är jämt delbara med fyra. Undantag från regeln finns dock, som jämna hundratal, exempelvis 1800 och 1900. För den som vill fördjupa sig ytterligare i ämnet, finns några länkar i referenslistan i slutet på artikeln.

Javisst ja! det är ju skottår... kanske postmästaren Johan Schönbeck i Kalmar utbrast i förvåning, tisdagen 29:e februari 1876. Först efter att försändelsen stämplats, upptäcktes almanackans budskap om en extra dag i februari. Som synes visar det ordinarie avtrycket 1:a mars 1876. Dag- och månadssiffran hade rutinmässigt ställts om till ny månad när de 28 dagarna i februari var till ända... trodde man. När upptäckten väl gjorts var det för sent. Tjänstebrevets stämpel visade nu en dag för långt fram, en dag som ännu inte infallit.

Nu fick bläcknoteringen "29/2" korrigera datumslarvet och på så sätt visa rätt dag. Tjänstefrimärket från Kalmar är ett härligt exempel på hur en bortglömd extradag i almanackan, skottåret 1876, "räddats" tillbaka genom en postal ifyllnad.

Om fyrahanda fädesäker, Luc. 8.					
Högm.: Math. 9: 36—10: 16. Afsonj.: 2 Tim. 3: 10—4: 5.					
20	C	☆	Seragesima	6.58	Eucharist
21	M		Hilarius	7.23	u. fl. 10.47 a.m.
22	L		Petr. Cathed.	7.33	
23	D		Tertullianus	7.36	
24	L		Skottdagen	7.36	4 u. fl. 2.2 f.m.
25	F		Matthias	Ned	fl. 7.32 f.m.
26	L		Victorinus	7. 3	(Q)
Christus förkunnar sitt lidande, Luc. 18.					
Högm.: Marc. 10: 32—45.					
27	C	☆	Fästlags-Sönd.	8.38	Nestor
28	M		Leander	10. 9	h u. fl. 7.5 f.m.
29	L		Maria	11.49	

Almanacka från 1876 med slutet av februari och extradagen 29/2

Ringtypsparet stämplat BURGE 29/2 1879 skulle man kunna kalla det ultimata objektet i detta sammanhang. Här står praktfulla stämplat från 29:e februari 1879, trots att det inte var skottår detta år. Efter att ha läst om BURGE i publikationen "Gotlands fasta postanstalter genom tiderna", kan en förklaring till datumfadäsen ändå anas.

Stämplat 29/2 trots att det inte var skottår!

1876 tillsattes handlaren Adolf Elfvius som föreståndare för poststation i Burge på Gotland. Han blev därmed den fjärde i ordningen att förestå poststationen sedan den inrättades 1874. Under Elfvius tid var stationen inhyst i hans fastigheter. Den första brann dock ned 1890 och posten fick därför flytta till hans andra hus samma år.

Under sin tjänstgöringsperiod skulle Elfvius få många anmärkningar. Dessa gällde försumlighet vid flera tillfällen. Dessutom fick han kritik för otydligt stämplade märken, vilket kunde föranleda böter av en krona för varje särskilt fall. Ytterligare klagomål

1/3 bläckkorrigerad till 29/2

handlade om för tidigt avgående post. Till slut tröttnade postmästaren i Visby, som i brev till Elfvius förklarade att poststationen borde överlämnas i bättre händer. Vilket också skedde 1891.

Elfvius slarv kom således att kosta honom jobbet. 3-öresparet är ett talande exempel på försumlighet, där stämpelns datum obehagligt avslöjar hans dåliga koll på almanackan. Trots all kritik som han fick ta emot, måste han ändå få en eloge för de föredömliga stämplarna på just detta par. Att det sen råkade bli fel datum är ju bara en bonus, sett ur en frimärkssamlares ögon ungefär 137 år senare.

Peter Lorentzon

Källor

Postkontor och postmästare – Ernst Grape
Gotlands fasta postanstalter genom tiderna, del 1
Sammanställt av Sällskapet Poste Gutensis genom
Stig Högström, Visby
Bilder och forskning – P. Lorentzon
<http://docs.kde.org/stable/sv/kdeedu/kstars/ai-leapyear.html>
<http://hogtider.wordpress.com/2011/12/31/varfor-ar-ar-2012-ett-skottar/>

Huset i västra Burge där poststationen fanns åren 1890–91. Bild: Gotlands fasta postanstalter genom tiderna, del 1.

Landstormsfrimärkenas avstämpling

En kommentar till Leif Nilssons artikel i SFT 7/2015. I artikeln nämns att stora enheter finns makulerade med en rullstämpel samt att det är tänkbart att den användes för att antedatera landstormsfrimärkena.

I maskinstämpelhandboken (SFF specialhandbok nr 24, Svenska maskinstämplor 1891–1989 av Leif Bergman, Gunnar Dahlstrand och Owe Svahn) finns ett avsnitt om rullstämplor eftersom dessa lätt kan förväxlas med maskinstämplor.

Jag bifogar det som står om just denna rullstämpel som är den enda som i stället för att ha ett stämpelhuvud och en uppsättning linjer har två stämpelhuvuden.

Det är en mycket ovanlig stämpel som bara är känd på försändelser (ej med landstorm, lilla tjänste eller 5 kr posthuset) 1 april till 23 oktober 1920. Kanske en indikation på att landstormsmärkena var antedaterade?

Leif Bergman
leifanna@bredband.net

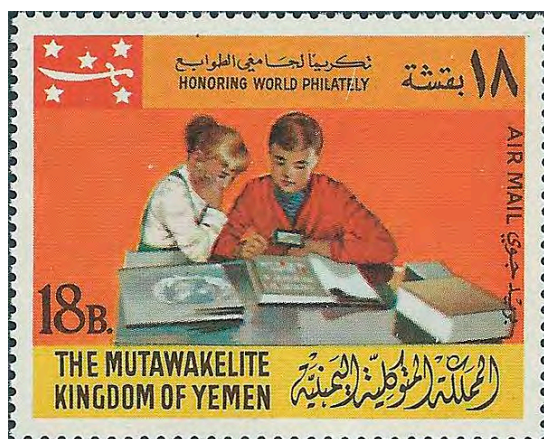

Samlartyper

Många av dagens något yngre cyklister verkar antingen lyssna på sina smarta telefoner eller också vara i full färd med att läsa eller skriva meddelanden. Ibland kan det se riktigt farligt ut och som medtrafikant måste man vara mycket uppmärksam på deras framfart.

Själv tycker jag om att cykla. Det är det perfekta tillfället att njuta av naturen och att ägna sig åt tankeverksamhet. Under en tur ut till stranden i somras funderade jag på innehållet i just denna Samlarskola och kom då att tänka på alla de olika slags frimärkssamlare jag under åren kommit i kontakt med. Kanske är det nu dags att sammanfatta alla dessa intryck.

Nyborjare har vi alla varit. När jag växte upp runt 1960 var frimärkshobbyn utbredd bland dåtidens ungdom. Man samlade i förtryckta album, och med tanke på den begränsade ekonomin blev det mest svenska frimärken från familjens och vänkretsens korrespondens. På biblioteken fanns böcker som gjorde oss kunniga om hur hobbyn kunde bedrivas. De som hade tur fick kontakt med mera erfarna samlare som gärna delade med sig av sitt vetande. Dessutom fanns det säkert ett antal klasskamrater som man kunde byta erfarenheter (och frimärken) med.

Ungdomliga samlare.

Idag är de flesta nyborjare betydligt äldre. Att hitta likasinnade är nog inte så enkelt. Man förlitar sig på Internet för att få information.

Generalsamlaren har hela världen som område. Fram till 1900 var detta kanske möjligt men numera måste man nog vara miljardär om man eftersträvar en någorlunda komplett samling. Dessutom måste man ha personal anställd för att ta hand om alla frimärken som ska sorteras och placeras i album. Man kan dock fortfarande vara generalsamlare genom att begränsa sig till vissa utgåvor från hela världen.

Landssamlaren ägnar sig åt att fylla ett album med samtliga frimärken från ett visst land. På sätt och vis passar även titeln **luckfyllare** in eftersom man oftast använder sig av förtryckta album. Just denna typ av samlare har en tendens att byta till ett nytt land när han eller hon har fyllt alla luckor utom de retliga få där det finns plats för alldeles för dyrbara frimärken.

För president Roosevelt var frimärken avkoppling.

Motivsamlaren brukar förena frimärkshobbyn med något annat intresse. Det resulterar ofta i mycket spännande samlingar där man med hjälp av frimärken, helsaker och stämplars beskriver ett visst område. Jag kommer speciellt ihåg en fantastisk samling som berättade allt om kokospalmen och dess frukt.

Akkumuleraren lägger frimärken och brev på hög. Materialet fylls i stora lådor som tar allt mer plats i bostaden. Besöken på auktioner är täta och ackumuleraren kommer alltid hem med nya lådor. Det är oklart om innehållet någonsin går igenom.

Buntmakaren är i samlarkretsar inte en körsnär utan en person som med stor energi tvättar kilovara och sedan "buntar" samma frimärke i små paket à 100 exemplar eller monterar in dem sida upp och sida ner i en skrivbok eller liknande. Exakt varför man känner denna drift är oklar. Buntmakarna är riktigt ovanliga idag. Resultatet av deras idoga verksamhet hittar man ofta i gamla diverselådor på frimärksauktioner. Genuina "buntar" som legat orörda i mer än ett sekel är dock hårdvaluta på de större auktionerna.

Planeraren införskaffar frimärken och brev inför ett framtida samlande. Ofta sker detta genom abonnemang på nya frimärken och FDC. De läggs sedan i lådor som närmare ska studeras efter pensioneringen. Jag har tyvärr flera gånger kommit i kontakt med efterlevande som berättat just detta. Planeraren hade tyvärr avlidit före pensioneringen.

Investeraren köper på sig frimärken som han eller hon tror kommer att bli värdefulla i framtiden. Detta förklarar nog varför frimärkspartier från sterbhus kan innehålla stora mängder av exakt samma postfriska frimärkssats eller FDC. Det är mycket ovanligt att denna missriktade investeringslust någonsin leder till någon vinst. Snarare blir resultatet en förlust. Detta hindrar naturligtvis inte att många samlare kan sälja sina frimärken med stor vinst när den dagen kommer. Men då handlar det inte om svenskt postfiskt material eller svenska FDC från senare delen av 1900-talet.

Skrävlaren talar gärna om hur omfattande samlingarna är. Här ligger betoningen på antalet frimärken och album för att inte tala om katalogvärdet. Som bekant kan man nå astronomiska belopp om man lägger ihop MICHEL-värdet för samtliga frimärken i samlingen och sedan multiplicerar med gällande kurs för euron. Det ger säkert en stor tillfredsställelse att veta att man har frimärken värda 300 000 kronor eller vad det nu kan vara. Även den billigaste massvara kan bli värdefull med denna metod.

Besserwissern vet alltid vad som är riktigt att samla på och delar gärna med sig av sina råd. Oftast talar han (för det är oftast en han) om exakt vad som är värdelöst – FDC, postfiskt, med mera, med mera. Om man med förtjusning samlar just svenska FDC är kanske något sådant inte just det man vill höra.

Föreningsmänniskan kan vara en samlare men lika gärna någon som inte alls har något större frimärksintresse. De finns alltid med på föreningsmötena och gör en enorm insats genom att sköta servering, ta hand om lotterier, ägna sig åt ekonomi och mycket annat. Tyvärr får de aldrig den uppskattning de förtjänar.

Frimärkshandlare. Det finns både professionella och amatörer inom denna kategori. Att köpa och sälja ligger nära till eftersom våra samlingsobjekt alla har något slags värde. Tradera har på sätt och vis gjort de flesta av oss till "frimärkshandlare".

Filatelist. Jag har sparat det bästa till sist. SAOL förklarar ordet som frimärkssamlare eller frimärksskännare. Många hävdar att de bara är "frimärkssamlare" och att "filatelister" är något helt annat. Man behöver inte vara utställningssamlare för att kalla sig filatelister. Vi har alla olika kunskaper om vår hobby och vårt förbund och våra föreningar är till för alla.

Philippe de Ferrari (1848-1917) är kanske världens mest kände filatelister.

Vilken kategori tillhör du som läser detta? Förmodligen är du liksom jag en mix av de olika rubrikerna. Nu i början av ett nytt år kan det kanske vara lämpligt att reflektera över sitt samlande och kanske hitta nya områden.

Christer Brunström

Var i hela världen..

Trans-Jordanien var en del av det Ottomanska väldet från 1516 till 1918. Efter första världskriget ockuperades området av brittiska styrkor. År 1921 blev Abdullah emir över områdena öster om Jordanfloden och Trans-Jordanien blev erkänt som stat 1923. Inledningsvis användes frimärken från Palestina med olika övertryck. År 1923 började en period då frimärken från Saudi Arabien övertrycktes för att användas i landet. Det här visade frimärket gavs ut år 1925. Den övertryckta texten betyder "Det arabiska styret i öster".

Först 1927 kom de första frimärkena från Trans-Jordanien som avbildade emir Abdullah. Idag heter landet enbart Jordanien.

Christer Brunström

VYKORTSGALLERIET Nr: 36

Av John Fritz

När jag sätter mig med mitt 36:e vykortskåseri är det nyårshelg, så jag önskar alla läsare av mina vykortsartiklar en god fortsättning på det nya året trots att det hunnit bli februari 2016 när ni har tidningen i er hand.

I det sista numret år 2015 belyste jag Svenska Amerika Linjens 100-årsjubileum med vykort från rederiets tidiga år, och i detta nummer fortsätter jag med kort från SAL:s övriga fartyg: Gripsholm 2, Kungsholm 1 till 4, Stockholm 2 och 3 samt flerbåtskorten.

Den nya generationen motordrivna fartyg Stockholm 2 1941, Stockholm 3 1948, Kungsholm 3 1953 och Gripsholm 2 1957 samt det sist byggda fartyget Kungsholm 4 1966 var av en helt ny typ av fartyg både tekniskt och utseendemässigt. Stockholm 3 var det av fartygen som hade det mest speciella utseendet, och den enda av de moderna båtarna med bara en skorsten.

Även Kungsholm 3 var annorlunda på flera sätt. Hon byggdes bland annat med en clipperstäv samt airstreamers på de båda skorstenarna. Utseendet på skorstenarna återspeglar sig dessutom i de berömda mjölk- och gräddkannorna man använde vid måltiderna, och som var en direkt avbild av skorstenarna, och de kallades också för skorstenskannor.

Amerikalinjen var under alla år förskonad från större olyckor med ett undantag. Den 25 juli 1956 kolliderade Stockholm 3 med det italienska fartyget

Andrea Doria utanför Nantucket på USA:s östkust när hon var på väg hem från New York. Andrea Doria som var mer än dubbelt så stor som Stockholm sjönk på mindre än elva timmar. Tack vare stora insatser från andra fartyg, och även från Stockholm, så kunde de flesta av de mer än 1 200 passagerarna räddas. Totalt omkom 52 passagerare, 47 på Andrea Doria och 5 på Stockholm.

Vid olyckan inträffade något mycket mirakulöst. En ung italiensk flicka vid namn Lind Morgan, som låg och sov i sin hytt ombord på Andrea Doria, slungades vid kollisionen över till Stockholms fördäck och klarade sig med endast ett armbrott som följd. I världspressen fick hon efter detta namnet mirakelflickan.

Orsaken till olyckan som skedde på öppet hav och i dagsljus blev aldrig helt klarlagd. Båda fartygen hade på något sätt brustit i säkerhet, och rederierna gjorde upp det hela mellan sig utanför rättssalen.

Efter olyckan tog sig Stockholm för egen maskin tillbaka till New York och pir 97, och reparerades sedan på Bethlehem Steel varv. Men ännu i dag betraktas denna olycka som en av de märkligaste till havs i modern tid då båda fartygen hade all modern utrustning för sin tid. Med denna historik övergår jag från ord till bild, så håll nu tillgodo med detta galleris små pärlor.

Gruss Aus John
e-mail: grafzeppelin17@hotmail.com

I förra galleriet avslutade jag med Gripsholm 1, så därför börjar jag denna gång med Gripsholm 2. Som man kan se på detta vykort så skiljer sig den nya generationen fartyg rejält från den tidigare, bland annat med snedställda stävar och lägre skorstenar.

Gripsholm 2 levererades till rederiet 1957 från Ansaldo-varvet i italienska Genua. Fartyget var på dryga 23 000 ton, och med 192 meter i längd kunde hon ta 778 passagerare. På detta kort från 1967 passerar hon genom Kielkanalen.

Med detta vykort på Kungsholm 1, så övergår jag till Kungsholmsbåtarna som var fyra till antalet. Kungsholm 1 var endast chartrad från det holländska rederiet som man tidigare hade köpt S/S Stockholm från. Detta med anledning av den utställning som Göteborg firade inför sitt 300-årsjubileum, och som förväntades medföra en stor anstormning av passagerare från Amerika till Sverige. Fartyget återlämnades till Holland året därpå 1924.

Fartyget var överdådigt inrett vilket kan ses på detta reklamkort. Fartyget gjorde täta turer mellan Göteborg och New York under utställningsåret 1923, och när hon året därpå återlämnades hade åtskilliga tusen svensk-amerikanare färdats med fartyget till och från Sverige. På grund av sin korta tid i rederiet och att hon inte var svenskägd, kan man säga att hon bara blev en parentes i rederiets historia.

På detta mycket ovanliga Kungsholmskort ser man tydligt den raka stäven som de tidiga fartygen hade. De vita siffrorna i stäven kallas för "ämning" och anger fartygets djupgående i fot. Fartyget som egentligen hette "Noordam" tillhörde Holland-America Line och med sina 15 000 hästkrafter gjorde hon en fart på 15 knop. Tonnaget var på cirka 12 500 ton och med en längd av 165 meter kunde hon ta ungefär 1 300 passagerare i tre olika klasser.

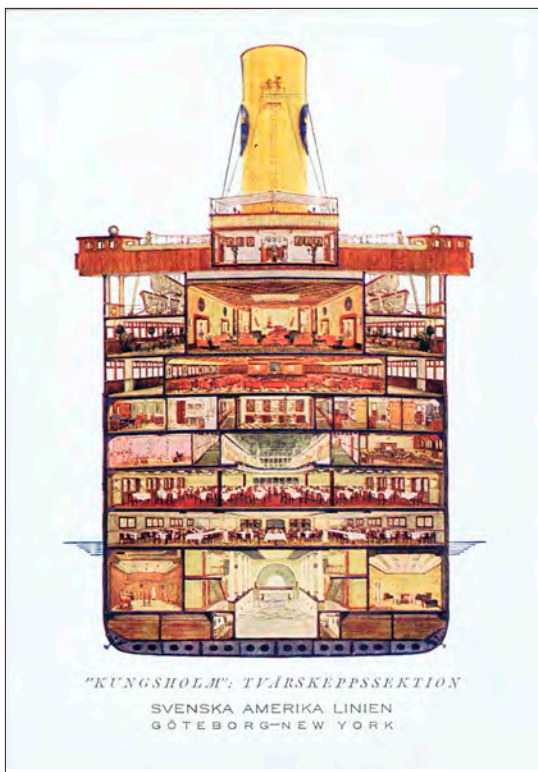

Kungsholm 2 vid kaj i Göteborg med Masthugskyrkan i bakgrunden. Fartyget var rederiets hittills största, med ett tonnage av 21 500 ton och en längd av 181 meter. Hon kunde ta 1 544 passagerare i sina tre klasser över Atlanten i över 17 knop.

Här har fartyget fått sin vita färg, något som sedan blev rederiets signum genom alla år. När jag själv var ung sjöman på 60-talet var det nästan alltid ett svenskt fartyg när man såg en vit båt i en fjärran hamn.

Kungsholm 2 var byggd i Hamburg 1928, och gjorde ett stort antal resor fram till krigsutbrottet 1939. 1940 togs hon av amerikanarna som köpte henne och använde fartyget till trupptransportfartyg under namnet "John Ericsson". 1947 såldes fartyget tillbaka till SAL, som sålde henne vidare till sitt dotterbolag "South Atlantic Lines" och fick namnet "Italia". På detta vackra vykort ser vi fartyget som "Italia" med lite ändrad färgsättning, bland annat svarta skorstenskronor.

Detta är ett mycket trevligt kort där man ser en tvärsnittssektion av Kungsholm 2. Räkna man alla däck och halvdäck blir det elva-tolv stycken från nedre bunkerdäck till övre bryggdäck. Jämför man det med dagens största kryssningsfartyg som har en längd av över 360 meter med 21-22 däck och över 8 000 människor ombord så förstår man vilken skillnad det blivit mellan dåtidens och nutidens kryssningsfartyg.

Kungsholm 3 blev liksom Gripsholm 2 och Stockholms 3 ett fartyg med moderna linjer. Hon byggdes 1953 och var på strax över 21 000 ton och 182 meter i längd. 1955 gjorde hon sin första jordenruntkryssning som tog 92 dygn och reslängden motsvarade 5 853 landmil.

Detta kort liksom det förra visar fartyget när det passerar genom Panamakanalen. Panamakanalen var ett givet mål för dåtidens kryssningar, i dag kommer inte de största fartygen genom kanalens slussar, utan ruten får gå runt Kap Horn vid Sydamerikas sydspets.

Även Kungsholm 4 passerade ofta igenom Panamakanalen. Här är hon på väg ut genom Miraflores-slussarna på Stillahavssidan. Här syns dragloken, de så kallade mulorna, som drog fartygen genom slussarna. Förr var de svensktillverkade av ASEA, men om de har samma lok i dag kan jag inte ge besked om.

Kungsholm 4 i Hamburgs hamn. Här ser man tydligt både den utåtsvängda clipperstaven och skorstenarnas airstreamers. Kungsholm 4 var det största av Amerikalinjens fartyg med sina 26 700 ton och 186 meter. Med över 25 000 hästkrafter gjorde hon 21 knop.

Avslutar Kungsholm 4-korten med bild från Göteborgs hamn där fartyget lastar ombord förnödenheter inför en resa. Och vad är inte minst viktigt, här vinschar man ombord ett sling med Three Town öl. Fartyget finns ännu i dag, och går sedan 2007 under namnet Oceanic 2.

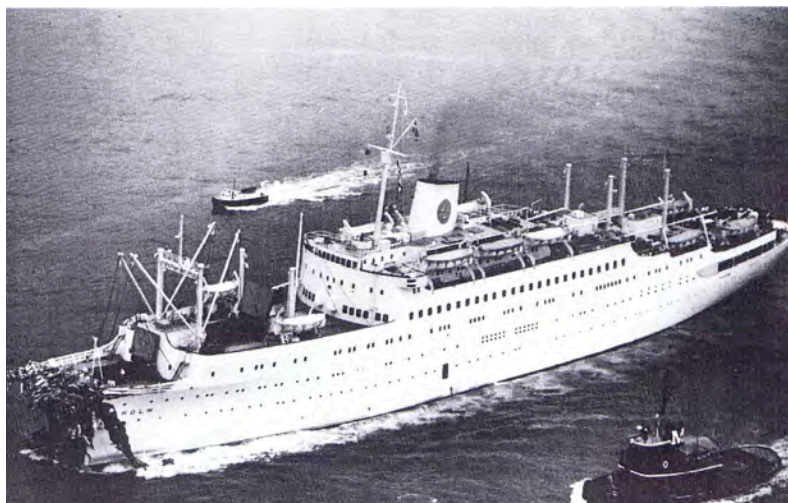
Stockholm 2 var tänkt att bli ett av Amerikalinjens lyxigaste fartyg när hon sjösattes 1938 i Italien. Samma år, innan fartyget hade levererats utbröt en våldsam brand ombord, och efter en omfattande ombyggnad övertog italienska staten fartyget 1940 eftersom SAL inte längre var intresserad. Mycket på grund av att kriget hade brutit ut vilket näst intill hade satt stopp för passagerartrafik med fartyg.

Stockholm 3 däremot fick ett långt liv, 1948–1960 för Amerikalinjen. Fartyget var först med kryssningar efter kriget, år 1951 kryssade man till Västindien. Stockholm 3 byggdes av Götaverken och var det första atlantgående passagerarfartyget som tillverkades i Sverige. Hon var inte speciellt stor, med sina 12 000 ton och 160 meter tog hon bara 395 passagerare och 180 mans besättning. Fartyget går i dag helt ombyggt under portugisisk flagg.

Stockholm 3 efter kollisionen med Andrea Doria den 25 juli 1956. Här eskorteras hon av bogserbåtar uppför Hudson River för att lägga till vid Pir 97. Några timmar efter kollisionen lossnade en del av det ihoptryckta förskeppet med bland annat kättingboxarna och sjönk i havet. Tack vare de vattentäta skotten kunde fartyget för egen maskin ta sig i hamn trots att hela förskeppet saknades.

Ni som har tagit del av mina kåserier vet att jag tycker mycket om gamla miljöer på vykort, och inte minst hamnmiljöer från gångna tider. När jag nu avslutar detta vykortsgalleri om Svenska Amerikalinjen blir det med en kategori kort som kallas flerbåtskort, och eftersom det är flera båtar på korten så blir det nästan med automatik också en hamnmiljö. På detta kort från 1926 ser vi Drottningholm till vänster och till höger Gripsholm 1, Gripsholm fortfarande svartmålad.

Ett trevligt SAL-kort med Kungsholm 2 på utgående och Gripsholm 1 vid kajen. I bakgrunden ligger ett svenskt örlogsfartyg i mitten av älven och i förgrunden ett av svenska Lloyds Englandsfartyg vid kaj med skärgårdsbåten Elfkungen på utsidan. Kortet är från 1938 och då var även Lloyds Englandstrafik omfattande, och deras kajplats i Göteborg var alltid framför Amerikabåtarnas.

Avslutar med ett kort som är taget vid samma tillfälle som ovan, men från en annan vinkel. Här har bogserbåtarna hunnit dra ut Kungsholm längre från kajen och strax låter man trossen gå och hon börjar sin resa till Amerika för egen maskin. Utöver de fartyg som jag har beskrivit i två artiklar finns det ytterligare några, de så kallade matarfartygen, som främst gick på Östersjön och hämtade upp passagerare som skulle fortsätta från Göteborg; dessa var Kastellholm, Marieholm och Borgholm.

Reketiketter

Del 20 – Fel och fadäser

Nu ska vi återigen ta oss en titt på lite fel som har uppstått vid tryckningen av etiketter. Först tänker jag presentera det, som jag själv tycker, mest spektakulära felet bland alla reketiketter.

Vid någon tryckning, antagligen 1929, blev det fel i position 87. När man skulle trycka numret så blev det tryckt :r N istället för N:r, det vill säga N:et blev förskjutet. Någon annan position än 87 har ännu inte hittats med detta fel, så sannolikt är det bara med detta nummer som reketiketter finns med det här felet.

För 30 år sedan kunde jag i tidningen Bältespännaren visa de då tre kända exemplaren med detta fel. Sedan dess har inga nya exemplar visats, så det är fortfarande dessa tre lösa etiketter som är kända. Det är ju ändå ganska otroligt att det bevarats tre stycken av detta fel, med tanke på hur många etiketter som måste ha kasserats.

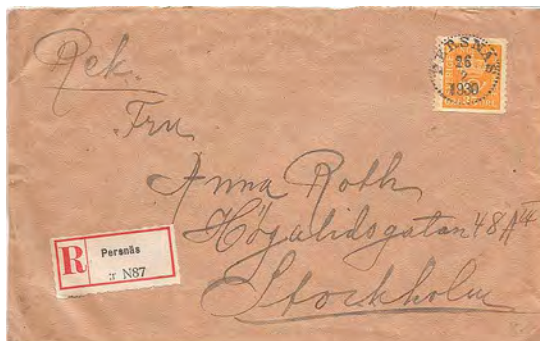
De tre orter som är kända med det spektakulära felet med förskjutet N är Kumla, Vanås och Varberg. Samlare av Närke, Skåne och Halland kan alltså skryta med att inom sitt samlingsområde ha en riktig raritet bland postala etiketter.

För något år sedan hände det som jag aldrig trott skulle kunna ske. Bland alla vanliga brev i en handlarläda hittade jag ett likadant fel, men på ett brev.

Tänk vilken tur att just denna mottagare av brevet funnit det värt att spara brevet, så att vi nu även har ett brev som visar detta feltryck. Då brevet är avstämplat 1930, kan vi gissa att tryck och leverans av etiketterna ifråga skedde året innan, alltså 1929.

De flesta samlare lägger nog inte så stor vikt och intresse på de etiketter som sitter på breven, utan koncentrerar sig nog på frimärke och stämpel. Därför kan det finnas fler oupptäckta brev med detta fel. Så har du rekbrev från 1930, kontrollera om inlämningsnumret är 87, då kan du ha en riktigt

Det är så länge enda kända brevet med feltrycket förskjutet N, skickat från Persnäs på Öland i början av 1930.

fin liten etikettpärla i din samling. Sannolikt existerar bara ett enda sådant här fel för varje ort, så för hembygdssamlaren är varje etikett att betrakta som unik!

Det var redan i min andra artikel som jag presenterade fel på de äldsta svenska reketiketterna. Sedan dess har jag uppmärksammats på ytterligare två olika fel. Först är det skånska Hyllstofta som 1910 fått den mycket ovanliga varianten med förskjuten tandning, så att man faktiskt ser fyra olika märkesbilder på etiketten.

När man sorterar många etiketter slås man faktiskt av hur sällan den här typen av fel uppstått. Tydligt har kontrollen för det mesta fungerat som den ska.

Förutom den förskjutna tandningen med delar av fyra märkesbilder så har etiketten av typ 1:3 den egenheten att den har det normala genomsticket på tre sidor, men den fjärde högra sidan är tandad!

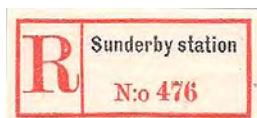

Södra Sunderbyn

Nästa fel är från Norrbotten. Det är Södra Sunderbyn som blivit av med sitt sista n. Felet är inte iögonfallande, så man kan förstå att det fått passera. Kanske har man tryckt dessa etiketter samtidigt som man tryckte etiketter till Sunderby station, och att man av den anledningen gjort likartad stavning? Svar på det lär vi väl aldrig få, men det är i alla fall roligt att kunna spekulera.

Södra Sunderbyn saknar sitt sista n på etiketten med stor stil, medan man annars hade korrekt stavat namn på etiketten med liten stil. Måhända blev man förvirrad beträffande hur man skulle stava, då Sunderby station inte har något n på slutet?

Låt oss gå vidare och se vilka fel som uppstod under 1910-talet. De är inte fullt lika många som på den äldsta typen, men ändå nog så intressanta. Vi börjar uppe i Norrbotten där det blev en rejäl miss när man skulle trycka etiketter till Tärnö. Man tog fel på första bokstaven så att orten blev omdöpt till Färnö.

Istället för T blev det tryckt ett F på den här etiketten av typ 2:2.

Köpmansholmen

Fortsätter vi söderut till Ångermanland så hittar vi en ort som verkligen drabbats illa, det är Köpmansholmen. Redan på den äldsta typen av etiketter fick orten ett s för mycket i sina etiketter och samma fel fick man återigen när nya etiketter trycktes. Verkligen märkligt att samma fel kunde inträffa mer än vid ett tillfälle. Vore det inte nog med det så när s:et äntligen försvann blev istället ett a till ett ä, i Köpmansholmen.

Köpmansholmen fick åter en gång etiketter med ett s som inte borde varit där, och när s:et äntligen försvann blev istället a:et till ett ä!

Fortsätter vi sedan åt sydväst ner till Värmland hamnar vi i det värst drabbade landskapet under den här perioden med tre olika fel. Först har vi Långav, som genom ett extra r blev Långarv.

Värmländska Långav har fått ett extra r.

Bäckalund

Därefter ser vi Bäckalund, där a har blivit o, till Bäckolund, och slutligen har Mårbacken fått ett d för mycket till Mårbacken.

Lilla Bäckalund har genom en olycklig slump blivit stavat med o istället för a, så att ortens namn istället har blivit Bäckolund.

Inte ens Selma Lagerlöfs Mårbacka har klarat sig undan fel. Här har poststationen fått ett d som inte alls borde vara där, vilket man upptäckt och för hand strukit.

Från landskapet Värmland fortsätter vi sedan österut till Närke där även Svartå fått en bokstav för mycket i namnet.

På denna reketikett har ett extra l i närkingska Svartå gett upphov till Svartlå.

Ännu längre österut i Östergötland har Bersbo råkat ut för samma sak som Tänderö, nämligen att den första bokstaven blivit fel. Här har B blivit ett P, till Persbo. Det verkar som personalen uppmärksammat det uppkomna felet då man försökt ändra tryckt P till ett korrekt B.

Istället för Vedborm har det blivit Vedborn.

Det var dagens lilla kåseri om ytterligare fel och fadäser bland de svenska reketiketterna.

Har du synpunkter hör gärna av dig på: peter_rek@hotmail.com

Peter Nordin

Gränser för förfalskningar

Expertrådet har tillsammans med SFF och Handlareförbundet gjort en översyn av gränser för när ett filatelistiskt objekt räknas som förfalskat/reparerat.

Som förfalskning/reparation av frimärken räknas:

- Påsättning av tänder eller marginaler.
- Tillförsel av papper för att täcka tunna fläckar eller laga riss i frimärken.
- Kemisk påverkan av bläck eller stämplor på frimärket.
- Förbättring/retuscherings av stämplor eller påteckningar på märket.
- För oanvända märken: Hel eller delvis omgumming.
- Användning av kemiska eller andra medel för ändring av färger eller avlägsnande av övertryck.
- Omtandningar.
- Förfalskning av vattenmärken.

Det räknas icke som förfalskning/reparation när:

- Frimärket är tvättat för att göras rent från smuts om detta inte påverkar bläck/stämpelsvärta eller färgen på märket.
- Frimärket är torkat under långvarig press för att ta bort veck i papperet eller förhindra nya sådana.

Som förfalskning/reparation av försändelser räknas:

- Påförande av "postala" påskrifter/etiketter i efterskott.
- Avlägsnande av "postala" påskrifter/etiketter i efterskott.
- Förbättring/retuscherings av stämplor.

Exempel på förfalskade försändelser är de så kallade Steinbergbreven som dök upp på 1970-talet.

- Avlägsnande av frimärken eller påsättning av nya dylika.
- Bruk av kemiska medel för att avlägsna påskrifter på försändelser.

Det räknas icke som förfalskning/reparation när:

- Frimärket är lossat och därefter påsatt försändelsen igen för kontroll av vattenmärke eller papper.
- Smuts är avlägsnad på försändelse eller frimärke såtillvida någon kemisk påverkan ej har skett.
- Normal konserverande behandling har utförts (som av andra äldre dokument) för att bevara papper och frimärke, till exempel behandling med stärkelse. Detta gäller också förstärkning av brevpapper för att förhindra bristningar och riss att utvecklas.
- Behandling av försändelser med fukt och press för att släta ut lätta veck.

För Expertrådet
Helena Obermüller Wilén

Ska du sälja?

Dra nytta av vårt stora kundregister. Cirka 3000 budgivare deltar på våra Storauktioner!

Här är några exempel på uppnådda priser på Huvudauktionen i januari:

428Wi. 10 d 1924 with inv. wmk, a rarity! (£ 2000).
Utrop: **kr 1.500,-**
Tilslag: **kr 7.680,- inkl. prov.**

1x. Returmerke i mørk lilla farge med del av stempel fra Christiania. (SK 13.750,-).
Utrop: **kr 6.000,-**
Tilslag: **kr 12.000,- inkl. prov.**

1594. Year of the monkey, superb condition. (€ 2000).
Utrop: **kr 4.000,-**
Tilslag: **kr 13.200,- inkl. prov.**

50 kr 1944 X London i kv. 1.
Utrop: **15.000,-**
Tilslag: **kr 64.800,- inkl. prov.**

2. Flott brev fra PITEÅ til Haparanda.
Utrop: **kr 500,-**
Tilslag: **kr 3.120,- inkl. prov.**

"667". 148. 30ø Løve II med overtrykk "Bouvet oya". Arkmarg høyre side med dato November-1927.
Utrop: **kr 500,-**
Tilslag: **kr 10.320,- inkl. prov.**

5 øre 1932 kv. 0, prakt, ex Per Hansen.
Utrop: **kr 7.500,-**
Tilslag: **kr 31.200,- inkl. prov.**

Inlämningar till nästa Storauktion och dagliga onlineauktioner mottages fortlöpande.

SKANFIL
Sverige ab

Vilundavägen 30, 194 34 Upplands Väsby
Tlf. 08-26 27 33. Mail: [sverige@skanfil.no](mailto: sverige@skanfil.no)

www.skanfil.se

Besök på Cartor Security Printing S.A.

– ett av världens främsta frimärkstryckerier

Frimärksutgåvor framställda av Cartor Security Printing S.A.

Sedan drygt 25 år har jag haft en "sideline" till mitt frimärkssamlande. Jag har själv eller tillsammans med andra designat olika frimärken. Det är för den lilla ön Lundy ute i Atlanten utanför sydvästra Storbritannien. Bakgrunden till denna något ovanliga sysselsättning är bland annat att jag sedan unga år besökt ön och även bott och arbetat där.

Förutom för filateli finns hos mig en stor passion för öar, helst ensliga. Sedan tonåren har jag haft en mycket nära kontakt med Lundy. År 1989 fick jag förfrågan om jag möjligen kunde hjälpa till som "Postal & Stamp Advisor", då de själva inte hade de specialkunskaperna.

Lundy

Här måste först berättas något om själva ön; den är 300 meter bred och nästan fem kilometer lång. 28 personer bor där permanent. Avståndet till fastlandet är ungefär som över Ålands Hav, Sverige–Åland. Med fartyget MS Oldenburg, som kan ta 260 passagerare, tar det drygt två timmar över till ön. Lundy ägs idag av The National Trust och administreras av The Landmark Trust. Hela ön är öppen för besökare och är känd som ett verkligt naturparadis, med en rik flora och fauna, inte minst fantastiska fågelberg.

Vattnen omkring själva ön är dessutom "Nature Marine Reserve", Storbritanniens första, och är mycket populära bland dykare. Öns historia kan en hel bok skrivas om! Låt mig bara nämna att det bland annat är ett gammalt piratnäste och under större delen av 1900-talet hade man egen kung. Engelska lagar började inte gälla förrän 1974. Öns tre fyrar är välkända för alla sjöfarare och rapportering från Lundy sker dagligen i BBC:s sjörapporter.

Som naturparadis besöks Lundy av över 20 000 personer varje år, och flera av öns byggnader, bland annat den äldsta fyren och den lilla medeltidsfästningen, kan hyras för några dagars vistelse. Att bo på Lundy är både mycket populärt och en upplevelse i sig, och bokning måste ske i god tid innan.

Rent postalt och filatelistiskt sett är ön inte mindre intressant. Den har världens äldsta idag fungerande privat/lokalpost som sköter befordran mellan ön och fastlandet, och utger egna frimärken. Omkring 40 000 försändelser, inklusive många vykort, sänds per år.

Kort sagt, Lundy är en slags kombination av Stora Karlsö, Gotska Sandön och Landsort samt med en historia som väl kan mäta sig med R.L. Stevensons "Skattkamarön". Till detta egen post och egna frimärken. Kan det bli bättre?

Jag tog mig en rejäl funderare när ön bad mig hjälpa dem. Inte för att jag var ovillig. Kunde jag hjälpa gjorde jag det gärna, men detta skulle också innebära att jag inte längre bara skulle vara "kund".

En del "kära samlare" skulle kanske tro att det var mest för att jag själv skulle kunna komma över unikat som provtryck, feltryck etc. Mitt beslut var att hjälpa ön, men att mycket strikt hålla det isär från det egna samlandet. Här skulle jag använda mig av min designbakgrund som arkitekt och min mångåriga erfarenhet av internationell marknadsföring och försäljning.

Lundy har sedan starten 1929 till största delen haft en mycket restriktiv frimärksutgivning. Ett postalt behov skulle nu om möjligt än mer vara i fokus och allmänt skulle "högsta möjliga klass" hållas för nyttgåvor. Detta var och är centralt från både öns sida och min egen. Det har bland annat medfört att endast mycket välrenommerade frimärkstryckerier

(där inte heller prov- och feltryck kommer ut på marknaden av misstag) används. Nya frimärken kommer vanligen bara vartannat år och då bara med motiv eller för jubileer som direkt har med ön att göra.

Detta att Lundy bara använder sig av säkerhetstryckerier som är specialiserade på frimärkstillverkning är bakgrunden till just denna artikel. Och, något som sannolikt gör dessa rader intressanta även för en bredare läsekrets, inte bara samlare av Lundy's frimärksutgåvor. Sedan ett antal år tillbaka anlitas nämligen Cartor som finns i Meaucé, nära Chartes, cirka två timmar med tåg sydväst om Paris.

Våren 2015 hade jag möjlighet att besöka Cartor, efter inbjudan, och fick göra en rundvandring hos dem. Som säkerhetstryckeri av högsta ISO-klass har de mycket få besök, och om så, företrädesvis av höga postfunktionärer från olika länders postverk. Som anas var detta mitt besök "synnerligen intressant och givande". Vårt eget frimärkstryckeri i Kista med sin frimärksframställning känner säkert många av oss till. Men, hur går det till på ett av världens största frimärkstryckerier?

Under det gångna vinterhalvåret hade Lundy en ny frimärksutgåva under framställning, ett block om nio märken, som Cartor skulle trycka. Designen till dessa frimärken hade min nära vän Jan-Erik Wellerfors och jag arbetat med tidigare under vintern.

Cartor Security Printing S.A. utanför Meaucé nära Chartes i Frankrike.

Cartor Security Printing S.A.

Det skall genast sägas att man väl kan benämna Cartor som "ett stort litet företag". Efter att under närmare 25 år arbetat internationellt i storföretag med många kund- och företagsbesök, så framstår Cartor som något extra. Jag har sällan sett en så professionell och välskött verksamhet och dessutom med så kundinriktad och trevlig personal. Utan att ta till för stora ord: kanske hänger det ihop?

Redan när man anländer till Cartor blir man lite överraskad. Kanske hittar du inte Meaucé direkt på kartan? Det är nästan mer än by än en stad, men med god fransk charm. Cartor ligger vid en lite slingrig väg utanför Meaucé. Det är sådesfält in på knuten och i närheten betar kor och hästar. Hela verksamheten visar sig vara inrymd i en låg envåningsbyggnad, "i princip" utan fönster. I detta i sig ganska oansenliga hus framställs alltså frimärken för de flesta av världens länder.

Redan vid entrén märks det att det inte är någon vanlig verksamhet som pågår här. Trots att jag anländer med Cartors exportchef och mitt namn (det enda) finns uppsatt på deras välkomsttavla, är kontrollen rigorös. Signering, fotokopia på mitt pass samt att jag får skriva under en förbindelse, försäkran, att ens ej röra något utan tillåtelse, än mindre ta något med mig. Efter att flera foton tagits på mig i olika vinklar får vi gå igenom säkerhetsspärren. Den första av många skall det visa sig. Min dag på Cartor börjar sedan med ett möte i deras styrelserum.

Några ord om Cartor som företag: De är idag ett av fem-sex privata säkerhetstryckerier fokuserande på frimärksframställning, som finns i världen. Cartor tillverkar bara frimärken, en del andra gör även säkerhetstryck som pass och sedlar. Här finns en tydlig strategi: "Vi framställer bara frimärken och skall vara en av de världsledande på det". Jag kan efter mitt besök intyga att så är fallet!

Cartor grundades 1974 och ägs idag av dess styrelseordförande, engelsmannen Ian Brigham, och International Security Printers Ltd, som bland annat även äger Walsall Security Printers. Kopplingarna till Storbritannien är alltså tydliga, men man marknadsför sig som ett franskt företag.

Totalt har man ett drygt 40-tal anställda. Omsättningen ligger på cirka 12 miljoner euro, ungefär 110 miljoner kronor. Under årens lopp har man tryckt frimärken åt över 160 olika länder! Idag har man cirka 100 länder som aktiva kunder. Verksamheten är, som kan anas, mycket internationell. "Vi tryckte de tre speciella miniblocken till St Petersburgs 300-årsjubileum 2003, bland de mer avancerade och exklusiva vi gjort, kombinerande olika trycktekniker, Ryssland ville ha något alldeles extra, men med EU:s embargo nu, lär det nog dröja innan vi får komma tillbaka", var bara en kommentar. Franska postverket finns också som kund, men långt ifrån alla deras utgåvor trycks av Cartor. Totalt tillverkas närmare 10 000 olika frimärken varje år.

Intressant är, får jag lära mig, att de flesta nya frimärken världen över idag trycks "efter offert".

Det innebär att postförvaltningarna vanligen själva bestämmer vad de skall ge ut och gör förlagorna. Sedan sänder de ut offertförfrågningar till olika tryckerier världen över. Därefter väljer man ett tryckeri, efter bland annat pris och kvalitet. De flesta länder som ej har eget frimärkstryckeri gör på detta sätt och alternerar då ofta mellan olika företag.

Verksamheten är mycket tuff, säger Cartor. ”De som vi har svårast att matcha våra priser mot är de statliga frimärks- och säkerhetsstryckerier som finns i en del länder, och som mer och mer går ut och konkurrerar med den privata marknaden. Detta sker inte sällan för att få ekonomisk support till den egna verksamheten, som kanske inte går optimalt, och som ibland resulterar i extremt låga offerter”.

Detta är en spegling av marknadssituationen, och som också Cartor tydligt ser, men vi som frimärks-samlare inte gärna pratar om: intresset för och samlandet av frimärken är idag klart minskande världen över. Cartor ser det på en ökad konkurrens, tydligt minskade upplagor och länder som förut kanske gav ut sex nya serier per år, ger nu ut fyra. Som ”hjälp på traven” skrivs dessutom mycket färre traditionella brev idag (som medför ett minskat frimärksbehov).

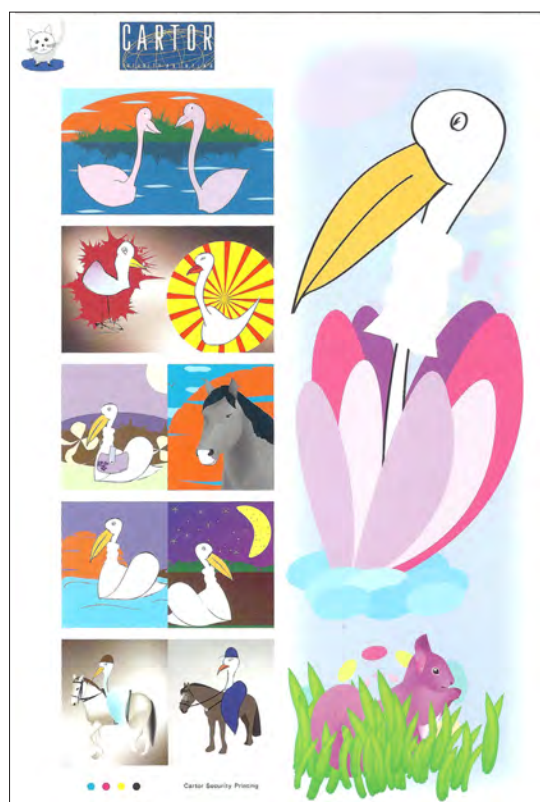
Cartors fokus är som nämnts, att framställa frimärken, och får då färdiga original. Man har också hjälpt en del länder med att designa märken. ”Rekordet” i frimärksdesignande, som de berättade om, visar på vilka olika bakgrunder deras kunder har, världen över. ”Ett exotiskt land sände en död torkad fisk i ett paket, som man ville ha avbildad som levande, på ett frimärke.” Man lyckades även med denna ”fiskutmaning”; man fotograferade fisken och lade till lite tång. ”Ögonen fick vi dock retuschera ganska kraftigt!”.

Vi resonerade en hel del om motivval och frimärksdesign vid mitt besök. Som princip har de inga synpunkter på detta, utan följer det kunderna vill ha. De ger dock gärna råd om hur olika motiv kommer att bli i litet frimärksformat. Stora detaljrika tavlor, i verkligheten kanske två gånger fyra meter är svåra att förminska till kanske 1,5 gånger tre centimeter. Fotografier skall gärna vara tydliga och ha klara färger, något jag själv vet från mina frimärksdesignår.

Trender: ja, där syns också en del. För Cartor har frimärkstillverkning åt internationella frimärksgrossistföretag som mer eller mindre sköter frimärksutgivningen åt olika länder, aldrig varit speciellt viktig. Den verksamheten verkar nu också ha minskat generellt, säger Cartor. Enklare tryckerier verkar anlitas idag.

Alla karibiska öar med flera som utgav frimärken med Musse Pigg, Michael Jackson och prinsessan Diana är inte heller lika aktiva idag. Asien blir däremot en allt viktigare marknad för olika frimärkstryckerier. Det beror, säger Cartor, på tre saker: det är väldigt många människor som bor där borta, frimärkssamlande är fortfarande populärt och till och med växer, samt på många håll i Asien skriver man dessutom fortfarande traditionella brev. Synnerligen intressant är också att Cartors största kund är Japans postverk. Utan att ange upplagorna, de är hemliga, säger Cartor att de är mycket stora, vanligen många miljoner. Japan har också, som man kunde ana, mycket höga trycktekniska krav. Med tanke på att Japan är ett så högteknologiskt land, visar detta nivån på det Cartor gör.

Frimärken tryckta på självhäftande papper blir allt vanligare, men traditionell gummering står för de klart största volymerna. Populäraste motiven kan man ana: flora och fauna. Kanske mer överraskande är att tåg i alla de former som motiv tillhör de mest uppskattade. En tydlig trend är också att fotografier används i allt större utsträckning. Med dagens tryckkvalitet går det också att återge dem mycket bra.

Ett "visningsark" tillverkat speciellt för besökande kunder.

En del av tryckerihallen.

Tryckprocessen

Hur går då själva tryckningen av frimärkena till? Vanligen använder man sig av ”4 colour litho process”, ett litografiskt tryckförfarande som man utvecklat, och idag kan göra med en detaljskärpa väl i nivå med graverade frimärken. Se bara på en del utgåvor de gjort där fotografier är underlaget.

Det första Cartor gör när de får ett original för frimärksframställning är att de går igenom det i detalj för att se om någon retuschering, färgjustering etc. behöver göras. Detta görs naturligtvis i samråd med det beställande landet. Ibland ingår det i själva uppdraget från början: ”här är vårt original (som kan vara en teckning, oljemålning, fotografi, akvarell etc.), men vi vill ha en blåare himmel, ingen skugga i nedre vänstra kanten etc.”. Då ordnar man detta.

Som nästa steg, när provtryck gjorts, så kallade ”Epson proofs” vanligen, och som godkänts av kunden, så separeras alla färger var för sig. Tryckplåtar (tunna aluminiumfilmer) framställs för varje färg. Enkelt beskrivet är dessa tryckplåtar belagda med en yta där tryckfärgen inte fäster, och sedan etsar man där man vill att tryckning skall ske.

En av företagets Heidelbergtryckpressar.

Tryckpressens röda färgbud.

Tryckplåtarna, gjorda för varje färg, vanligen är de fyra stycken för flerfärgsmärken, monteras sedan på cylindrar i en av de tre stora tryckpressar man har. De är så kallade Heidelbergstryckpressar (en av världens största tillverkare av tryckpressar), som är mycket stora, cirka 20 meter långa och har trappor med gångramper på sidorna. En av Cartors tryckpressar är för att trycka frimärken på stora pappersrullar, omkring en meter i diameter. De andra två maskinerna trycker på pappersark, i format 64 x 48 cm. För varje tryckcylinder finns ett färgbud ovanpå maskinen.

Tilläggas kan att vanligen används fyra färger, ibland är det fler. Skall till exempel guld tryckas på tillsammans med flerfärg blir det en femte. Vill man ha riktigt exakt färgåtergivna bilder från original används fler färger. Japanska postverket kräver exempelvis minst sex färger vid flerfärgstryck.

Det är fascinerande att se dessa stora Heidelbergtryckpressar. Själva tryckningen är helautomatisk. I ena änden läggs de vanligen vita gummerade pappersarken in, och 20 meter bort i andra änden kommer sedan färdigtryckta tryckark fram med (operförerade) frimärken.

Ny frimärksutgåva för Lundy

Jag nämnde tidigare att Lundy hade en ny frimärksutgåva på gång i våras, ett miniark. Det skulle utges den 16 maj för att högtidlighålla att The Landmark Trust, som driver ön, skulle fylla 50 år. Blockets frimärken skulle avbilda åtta olika kända byggnader de äger, varav tre på Lundy. Mittenfrimärket i blocket skulle visa Landmarks grundare Sir John & Lady Smith. Cartor var här extra tillmötesgående och hade lyckats planera in själva tryckningen av denna utgåva till just den dagen jag besökte dem. Naturligtvis var det något extra att få vara med om detta, att få se de frimärken man själv varit med att designa, även tryckas.

Miniarket utgivet för Landmark Trust's 50-årsjubileum.

Efter en inledande presentation på min besöksdag, då jag fick träffa många av medarbetarna på Cartor, ringde de från själva tryckerihallen och sade att det var färdigt för tryckning. Snabbt ned dit. Det visade sig innebära två säkerhetspassager till innan vi kom in till själva tryckpressen. Tryckplåtarna var redan monterade, maskinen försedd med fem olika färger (inklusive guld), och man hade just gjort ett första provtryck. Tryckarket bestod av nio miniark samt ett antal olika styrmarkeringar, färgfält med mera. Tre personer arbetade med denna tryckning. Själva "styrningen" av maskinen sköttes från ett stort manöverbord med tre olika dataskärmar och "en massa knappar".

Vi studerade provtrycksarket noga. Jag hade även med mig Jan-Eriks och mina färgoriginal. Med lupp gick tryckeripersonalen och jag igenom hela tryckarket. Jag var imponerad av detaljskärpan och färgåtergivningen. Den bruna färgen och skärpan på mittenfrimärket i varje block var jag dock ej helt nöjd med. För det märkesmotivet hade vi bara haft tillgång till ett "lagom bra" 30 år gammalt svart/vitt foto. Som tryckerichefen sade: "Yes, I agree, the

original is not the best, but let's see what my team can do to further improve it". De började sedan justera på sitt manöverbord. Nya provtryckningar gjordes två gånger. Sedan var både de och jag nöjda.

Innan själva tryckningen av hela upplagan, som nu skulle göras, ville Cartor ha ett godkänt signerat tryckark av mig (efter de ändringar som gjorts), allt enligt den högsta ISO-klass hela företaget är godkänt för. "Jag måste erkänna att jag kände mig lite som kungen när jag skulle signera". Då kom också ögonblicket jag i sig nog sent kommer att glömma. Jag skulle ju skriva "Godkännes", "Approved" på engelska och signera, men hur var det, stavades det med ett eller två P? Efter snabb eftertanke så blev det med två P, som är rätt.

Efter detta satte själva tryckningen igång. 12 000 färdiga miniark hade Lundy beställt, det vill säga drygt 1 300 tryckark skulle göras. Tryckpressen fick snabbt upp farten, och trots flera kontrollstopp var allt färdigt inom 15 minuter.

Tryckarken med de nytryckta frimärkena är i princip torra när de kommer ur tryckpressen. Något fuktigt var dock själva papperet. För att de skall vara helt torra får de torka minst ett dygn. Det gjorde att jag ej kunde se den fortsatta behandlingen av "mina" frimärken, men jag fick se andra.

Momentet efter själva tryckningen är perforeringen. Det sker i en egen hall. Igen nya gallergrindar och kontroller. Cartor kan, naturligtvis höll jag på att säga, göra alla typer av perforeringar. Traditionella ark- och kamtandningar är dock de vanligaste, och består av ett antal runda stansar, som går ned i motsvarande hål. Man kan i princip göra frimärken i alla tänkbara format, inklusive runda, ovala, rombformade och så vidare, men de har även ett antal standardstorlekar.

Författaren kontrollerar de provtryckta arken.

Godkännande och signering.

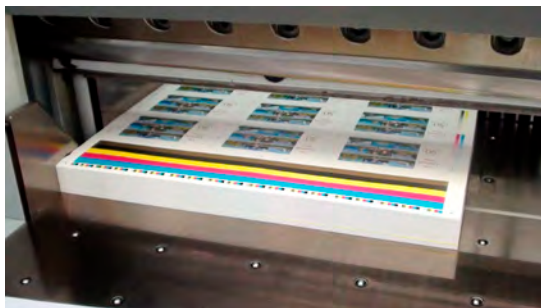
Dags för perforering av tryckarken.

Några av dessa format kan de även till en mindre extra kostnad göra miniark av med blockperforering, det vill säga tandningen går ej ut i kanten på arken. Detta använde vi oss av för första gången nu för Lundy. Cartor var snälla och fotograferade åt mig när perforeringen skedde av Lundyarket. När jag besökte perforeringsavdelningen höll man på att tända frimärken för Schweiz, Japan och Vatikanen.

Därefter var det dags för att skära till arken till slutligt utgivet format. Det skedde i en egen hall. Nya gallergrindar och säkerhetskontroller. På denna avdelning fanns flera olika stationer där arken skars till. Här skedde också tillverkning av olika typer av häften. Vid mitt besök var man i full fart med att framställa ett så kallat prestigehäfte åt Royal Mail i Storbritannien, som skulle ges ut den 17 juni till 200-årsminnet av slaget vid Waterloo. Det var mycket intressant att se både tryckarken för dessa häften som bestod av dels frimärksark, dels vanligt tryckta ark med text och bilder samt arken för omslaget, och sedan se hur de maskinellt skars till och sattes ihop. Här krävdes avancerad teknik.

Den gallerförsedda avdelningen för skärning av tryckarken.

Skärning av tryckarken.

De just färdigskurna miniarken.

Efter tillverkningen paketerades arken. Ja, rätt gissat, det skedde på en egen avdelning efter att nya gallergrindar passerats.

Rigorös säkerhet

Som anas av alla gallergrindar och passerkontroller jag berättat om är säkerheten högsta möjliga tänkbara. Resultatet? Sedan företagets start 1974 har inga provtryck kommit ut av misstag och inga feltryck levererats.

Det papper Cartor använder är franskt och tillverkas speciellt för dem. Det gäller både vanligt gummerat och självhäftande. Tilläggas kan att den traditionella gummeringen är speciellt anpassad så att den även tål tropiska fuktiga klimat.

Sedan är det räknekontrollen. Både före och efter varje tillverkningsmoment räknas alla ark maskinellt (med hjälp av tryckluft), och det sker i arkens alla fyra hörn. Stämmer inte antalet, stoppas det hela och det blir handkontroll och omräkning. Inga vikta ark, till exempel, kan således passera.

För själva tryckningen finns det både styrlinjer och speciella färgfält i kanten, som läses av. Styrlinjerna för de olika färgerna måste passa exakt, gör de inte det, stannar tryckpressen automatiskt. Förutom detta kontrollerar tryckeripersonalen tryckarken kontinuerligt. För Lundy-arken stannade de ma-

skinen fyra gånger och gjorde färgjämförelse med mitt signerade ark.

Samma noggranna kontroll skedde vid perforeringen. Var tandningen förskjuten mer än en halv millimeter stoppades maskinen automatiskt, och justering skedde.

Provtryck och feltryck då? Ja, som förstås blir det en del sådana, bland annat vid alla justeringar och kontroller. Det jag såg vid mitt besök av dessa ”varor” var nog mer än många filatelisthjärtan skulle klara av. Hade jag fått och velat ta bara en näve ”för eget bruk” av allt det jag såg hade hela min framtida pension, inklusive årliga jorden runtresor, varit säkrad, minst!

Alla prover, injusteringar, feltryck och så vidare lades i speciella nätkorgar. Dessa togs sedan till ett eget rum i byggnaden, där det förstördes. Ingenting annat är färdiga frimärken lämnar byggnaden. Tilläggs kan att jag efter mitt besök väl förstår varför de fåtal fönstren hade galler. Det hela var lite av ”Fort Knox”. Jag fick inte heller fotografera någon personal eller tillverkningen av andra frimärken än Lundy’s egna. Alla bilder togs med företagets egen kamera, och varje bild som visas här är godkänd av dem.

Två märken speciellt framställda av Cartor för deras årskalendrar.

Gör då Cartor inget av ”specialare”? För att visa frimärksframställningen som sådan för besökande kunder har de tagit fram ett ”visningsark” som visar bland annat färgsepareringen, och som delades ut. Utformningen på dessa är dock med flit inte speciellt ”frimärkslik”. Se bilden.

Som kund kan man även få deras julkort och årliga kalender. Kalendern brukar illustreras med ett för detta tillfälle av dem speciellt tryckta märken (vi kan kalla dem reklam- eller brevmärken) visande exempel på vad de trycktekniskt kan framställa. Två visas här. Då dessa kalendrar bara sänds ut till generalpostdirektörer etc. i de länder som de har som kunder, känner jag mig mycket hedrad att få dessa. De måste på sitt sätt vara mitt mest exklusiva samlingsområde, som jag garanterat måste vara ensam om i Sverige i alla fall.

Som kanske förstås av min berättelse är det dyrt att framställa frimärken på tryckerier som Cartor. Det anser The Landmark Trust och Lundy det är värt, och ser det stora värdet i att ha egna frimärken som kvalitetsmässigt väl kan mäta sig med stora länders postförvaltningar.

Specialtryck

Jag vill gärna nämna något om alla de ”specialtryck” som Cartor kan utföra. En stark trend inom frimärksutgivning och frimärksframställning idag är önskemål från olika postförvaltningar att utge frimärken som ”står ut” tryckmässigt på olika sätt. Det kan vara hologramtryck, präglingar, relieftryck av olika slag, gummering med viss smak, beläggning med äkta bladguld 18 karat, frimärken där nya motiv framträder vid beröring, motiv ”som rör på sig” beroende på hur man vinklar frimärkena samt inte minst tryckning på olika material: metallfolier, kork, tyg, plast och så vidare. Man har till och med tryckt frimärken där små gruskorn är med av en

Frimärksutgåva från Tristan Da Cunha visande HMS Victory med träflisor från fartyget ilagda i tryckfärgen!

speciell stenart (Guernsey granit) i färgen, eller som en serie visande HMS Victory (för Tristan da Cunha) där små träflisor från själva skeppet är med i tryckfärgen.

Olika typer av tandningar framställer man också, inklusive allt från det speciella kors Portugal använder för sina frimärken till en serie för Royal Mail där morsebokstäver stansades ut som perforering.

För alla dessa typer av specialtryck ligger Cartor i den absoluta framkanten. Bland mer traditionella frimärkssamlare som kanske specialiserar sig på klassiska utgåvor från frimärkenas barndom skakas det kanske lite på huvudet för dessa utgåvor, men faktum är att de är mycket populära, inte minst bland unga samlare, och dessa specialtryckta utgåvor har internationellt blivit ett samlarområde i sig.

Rent trycktekniskt blir man mycket imponerad av att se vad Cartor kan framställa inom dessa områden.

Slutord

Slutligen, vad händer med frimärkena hos Cartor när de är färdiga och skall lämna deras byggnad för att sändas iväg till sina mottagare, olika postförvaltningar, världen över? Ja, jag har bara erfarenhet av transporter till Lundy. Redan på offertstadiet för en ny frimärksutgåva får man ange önskat transportsätt. Det visar, tycker jag, att man tillverkar frimärken för verkligen alla "sorts" länder, även sådana mycket olika vårt. Jag har för Lundy fått ange att frimärkena ej behöver sändas till mottagaren i speciellt bepansrat fordon med vapenförsedda säkerhetsvakter!

Lars Liwendahl

Bayeux-tapeten visande bland annat slaget vid Hastings 1066. En av världens äldsta bevarade tygbonader, här avbildad på ett frimärksblock från kanalön Alderney. Framställt av Cartor S.A., och naturligtvis tryckt på bomullstyg!

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Special Classic 2016

299:- inklusive frakt!

(ord. pris 350 kronor plus frakt)

Innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och specialiteter

Facit Norden 2016

399:- inklusive frakt!

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Innehåller Nordens alla frimärken från 1951 och framåt med varianter; före 1951 med utgåva och valör, utan varianter, med pris för normalmärke.

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Classic och/eller Norden på talongen samt gärna ditt medlemsnummer

Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd

Tel. 0370-70566, e-post: kansli@sff.nu

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden till och med 9 mars

Grönland 18 januari

Välgörenhetsmärke – Barnombudsmannen

Ett märke i valören 12 kronor plus 1 krona. Utges i ark om 40 märken, ett miniark om fyra märken samt i en souvenirmapp. Konstnär: Julie Hardenberg. Typografi: Lowe Martin Group, Kanada. Tryck: Offset. G 580.

Sepac 2016 – Årstider

Två märken i valörerna 13 och 27 kronor. Utges i ark om 40 märken. Konstnär: Mads Phil. Typografi: Lowe Martin Group, Kanada. Tryck: Offset. G 578–79.

Kvinnliga nationaldräkter

Fyra märken i valörerna 10,50, 12, 13,50 och 48,50 kronor. Utges i ark om 40 märken samt i ett häfte. Konstnär: Lisbeth Karline. Typografi: Lowe Martin Group, Kanada. Tryck: Offset. G 574–77 och häfte 24.

Island 18 februari

Islands Arbetareförbund ASI 100 år

Ett märke i valören B50g inland ekonomibrev (ISK 155). Utges i ark om tio märken. Design: Tryggvi T. Tryggvason. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 120 000. Nr 626A.

Ísafjörður kommun 150 år

Ett märke i valören 50g inland (ISK 170). Utges i ark om tio märken. Design: Elsa Nielsen. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 100 000. Nr 627A.

Island forts.

Islands Litteratursällskap 200 år

Ett märke i valören 50g inland (ISK 170). Utges i ark om tio märken. Design: Hlynur Ólafsson. Tryck: Offset, svart plus PMS metallic hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 100 000. Nr 628A.

Norden – Det nordiska köket

Ett märke i valören 50g Europa (ISK 180). Utges i ark om tio märken. Design: Oscar Bjarnason. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 100 000. Nr 629A.

Isländsk modern design VII

Fyra märken i valörerna B50g inland ekonomibrev (ISK 155), 50g Europa (ISK 180), 500g inland (ISK 275) och 100g världen (ISK 490). Utges i ark om tio märken. Design: Örn Smári Gíslason. Tryck: Offset plus PMS metallic hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 150 000 vardera av de två första respektive 100 000 vardera av de övriga. Nr 630A–D.

Färöarna 22 februari

Westerbeek

Två märken i valörerna 17 och 19 kronor. Utges även i miniark. Design: Anker Eli Petersen. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. FO 822–823.

Sepac 2016 – Årstider

Ett märke i valören 17 kronor. Design: Edward Fuglø. Tryck: Offset hos Cartor Security Printing, Frankrike. FO 827.

Gamla brandbilar

Tre märken i valörerna 1, 15 och 19 kronor. Utges även i häfte med sex märken. Foto: Martin Sirkovsky. Tryck: Offset hos LM Group, Kanada. FO 824–826.

Norge 19 februari

VM i skidskytte

Två märken i valörerna 21 och 33 kronor. Utges i ark om 50 märken. Konstnär: Enzo Finger. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 600 000 respektive 500 000 märken. NK 1928–29. Bilder på motiven blir offentliga först på utgivningsdagen.

Finland 26 februari

Gratulationer

Fem märken i valören 1 klass (1,10 euro). Utges i ark om 1 x 5 märken. Design: Sanna Mander. Tryck: 4/4 webffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 200 000 ark.

När tankarna får vingar

Ettärke i valören 1,80 euro. Utges i ark om tio märken. Design: Jaana Aalto. Tryck: 6/1 webffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 700 000 märken.

Visitkort för Finland

Två märken i valören 1,30 euro. Utges i ark om 2 x 5 märken. Design: Susanna Rumpu och Ari Lakaniemi. Tryck: 4/1 webffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 1 600 000 märken.

Strandiris

Ettärke i valören 1 klass (1,10 euro). Utges i ark om tio märken. Design: Tiina Suikkanen. Tryck: 7/1 webffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: Fyra miljoner märken.

Påskhare

Ettärke i valören 1 klass (1,10 euro). Utges i häften om tio märken. Design: Anna-Maria West. Tryck: 5/1 webffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: En miljon märken.

Det kommer inga frimärksnyheter från Sverige, Danmark eller Åland under den aktuella perioden.

The whole world will be here.

ALL YOUR FAVORITE STAMPS ARE COMING—so step right up! Whether you're a beginning collector or a longtime dealer, a casual accumulator or an advanced philatelist, it's not too early to begin making plans to attend World Stamp Show-NY2016, the once-in-a-decade event happening May 28-June 4, 2016.

You'll see world-famous, seldom-exhibited rarities in the Court of Honor. Enjoy eight days face-to-face with hundreds of dealers from the U.S. and around the world. Peruse thousands of frames of fascinating competitive exhibits on all aspects of philately. Visit dozens of postal administrations - led by the United States Postal Service - with hundreds of exciting new issues. Bid in several major auctions packed with deals. Get exclusive offers on classic-to-modern stamps and postal history and find surprises to delight even the most jaded showgoer!

Hotel rooms at special World Stamp Show rates are now available near the Javits Center in midtown Manhattan, but hurry - they won't last long. If you're a dealer, reserve your booth now. Great locations are still available at a variety of prices. Everybody's going to be here! Full details at ny2016.org or by calling 844-WSS-2016 (that's toll-free: 844-977-2016).

All världens frimärksländer

Schweiz

Uppmärksamma läsare har säkert redan noterat att Schweiz borde ha kommit tidigare i denna långa artikelserie. Men bättre sent än aldrig!

Denna gång ska det alltså handla om ett land med olika namn varav ett dessutom tycks vara svårt att stava korrekt. Mycket ofta lägger man till ett helt onödigt T och får då det felaktiga Schweiz.

Schweiz har tre stora språk och ett betydligt mindre. För att undvika att ha fyra olika landsnamn på sina frimärken löste man detta intrikata problem genom att välja ett femte språk – latin. Av denna orsak är landsnamnet på de schweiziska frimärkena Helvetia.

Schweiz har en väldigt lång historia men här väljer vi att börja år 1291 då tre kantoner grundade ett evigt Edsförbund. Förbundet fick allt fler kantoner som medlemmar och vid medeltidens slut bestod det av 13 kantoner. Redan vid sen medeltid värvades schweiziska soldater till tjänstgöring i olika europeiska arméer. Idag är det bara Vatikanstaten som har ett "Schweizergarde".

På 1500- och 1600-talen förekom olika religiösa konflikter i landet. Först kom reformationen och sedan motreformationen. På den protestantiska sidan blev fransmannen Calvin ledande med sitt försök att göra Genève till ett kristligt mönstersamhälle.

Schweiz stod utanför det trettioåriga kriget och man kan säga att det var nu som landet inledde en politik av neutralitet som än idag är giltig för relationerna med omvärlden.

Napoleon gjorde Schweiz till en fransk lydstat men Wienkongressen 1814-15 fick som följd att Schweiz åter blev en självständig stat.

Schweiz har inte direkt några stora förekomster av råvaror men trots detta industrialiserades landet vid mitten av 1800-talet. Järnvägen byggdes tidigt ut. Befolkningen koncentrerades till de stora städerna. Schweiz är känt för många produkter av hög kvalitet och då inte minst klockor av olika slag.

Tidigt utvecklades Schweiz till ett internationellt finanscentrum. Banksekretessen lockade till sig mycket kapital från utlandet. Det är först på senare tid som schweizarna har tvingats att ändra på dessa bankregler som inte sällan har gynnat kriminell verksamhet.

Schweiz är ju alplandet framför andra och redan på 1800-talet kom stora mängder utländska turister för att vandra i bergstrakterna. Hotell byggdes på avlägsna platser. En del av dessa hotell organiserade sina egna posttjänster mellan hotellet och närmaste postkontor. De gav också ut frimärken av vilka många idag är riktigt ovanliga.

Det neutrala Schweiz har blivit hemvist för många internationella organisationer. Bern är till exempel säte för UPU, den internationella postunionen. Schweiz har gett ut speciella tjänstefrimärken för olika FN-organisationer och FN:s kontor i Genève har haft egna frimärken med valörer i schweizisk valuta sedan 1969.

Tjänstefrimärke för WHO (Världshälsoorganisationen).

Schweiz tillhör de allra första nationerna som införde frimärken. Redan 1843 gav kantonerna Zürich och Genève ut sina första frimärken. Basel

gav den 1 juli 1845 ut sitt enda frimärke som hade valören 2 ½ rappen. Det föreställer en duva och blev därmed det första motivfrimärket. Det var dessutom tryckt i tre färger.

Samtliga dessa tidiga frimärken är riktigt ovanliga och det krävs en mycket tjock plånbok om man vill lägga dem till sin samling.

År 1968 firades de schweiziska frimärkenas 125-årsjubileum.

Frimärken för hela Schweiz började utges 1849. De visar ett rött kors på vit botten. Några av dessa klassiska utgåvor är inte helt omöjliga men det bör noteras att det finns mycket välgjorda förfälskningar. Redan år 1854 kom de första frimärkena med kvinnofiguren Helvetia som bild. Hon kom sedan att återkomma på många schweiziska frimärken och i olika utföranden.

Schweiz är i samlarkretsar speciellt känt för sina många frimärken med tillägg för välgörande ändamål. Det hela började 1912 med tre märken för "Pro Juventute" (för ungdomen). Denna utgåva var inte postalt giltig och kan närmast jämföras med de svenska julmärkena. Märket med text på italienska är något av en raritet.

Året efter det kom det första frimärket för Pro Juventute. Frimärket hade valören 5 + 5 centimes och föreställde naturligtvis Helvetia med berget Matterhorn i bakgrunden. Detta har senare följts av många andra.

År 1940 inleddes en ny serie med välgörenhetsutgåvor och denna gång med rubriken "Pro Patria" (= för fosterlandet).

Schweiz är ett populärt samlarland som på senare tid har prövat på diverse märkligheter som virkade frimärken och mycket annat.

Enligt AB Phileas förteckning över världens frimärksländer har Schweiz gett ut 3 351 frimärken och 34 block. Till detta kommer ett stort antal frimärken från FN i Genève. Schweiz är utan tvekan ett land man kan rekommendera. Om man tycker att antalet märken är för omfattande kan man exempelvis nöja sig med att specialsamla endast Pro Juventute-utgåvorna eller något liknande.

Christer Brunström

Faktaupplysningar

Statsskick: republik
Befolkning: 8 miljoner
Huvudstad: Bern
Språk: tyska, franska, italienska, rätoromanska
Valuta: franc = centimes (rappen) (cirka SEK 8.60)
Filateliservice: Post CH AG, Kundendienst, Wankdorfallee 4, CH-3030 Bern, Schweiz

SFF-dagar 2016

Den 15-16 april är det dags för SFF-dagar på Stadshotellet i Skara med handlarmässa och föredrag.

SFF-dagarna sker i anslutning till förbundskongressen på samma plats 16-17 april.

Utöver postverk och föreningar är ett 20-tal frimärks- och vykortshandlare anmälda till mässan.

Mer information finns på förbundets hemsida som uppdateras kontinuerligt.

Nytt postmuseum på Falklandsöarna

Det är inte varje dag det rapporteras om ett nyöppnat postmuseum. Men nu har Falklandsöarna äntligen fått ett eget postalt museum, och det med svensk anknytning!

Det gamla posthuset i Fox Bay på West Falkland är det äldsta bevarade posthuset på Falklandsöarna, och det är närmare 100 år gammalt. En liten telegrafstation etablerades i Fox Bay i november 1918 och från och med då verkar det som om telegrafisten i tjänst även utförde postala uppgifter. Huset byggdes 1918 för telegrafisten, som därmed också blev lokal postmästare.

Postkontoret var kvar i huset fram till cirka 1988 när det flyttades till den lokala affären. Det är historiskt sett ett av de mest betydelsefulla husen på West Falkland, och många av de äldre invånarna kan berätta att detta var det "officiella" huset på ön, inte bara vad gäller postala angelägenheter utan också för registrering av vigslar, födselar, dödsfall, och många andra officiella uppgifter.

Under hösten 2014 blev det möjligt för undertecknad att förvärva detta hus, och efter en säsong av renovering av huset tillsammans med engelsmannen Hugh Osborne (tidigare ordförande i Falkland Islands Philatelic Study Group), har huset återgått till ett attraktivt och mer ursprungligt utseende.

Det gamla postkontoret, som låg i den högra delen av huset, har gjorts om till ett postmuseum vilket samtidigt är världens sydligast belägna postala museum. Postmuseet öppnades officiellt den 8 mars 2015 i närvaro av närmare ett 50-tal personer samt Falklandsöarnas lokalradio.

Museet visar huvudsakligen, men inte uteslutande, Fox Bays postkontors historia, bland annat en disk med postala föremål, de gamla postfacken av trä där folk hämtade sin post, postsäckar, det gamla kassaskåpet samt information om och bilder av stämplat och försändelser skickade från Fox Bay från 1899 (när det första postkontoret i Fox Bay öppnades) och framåt.

Fram- och baksidan av huset före och efter renoveringen.

En av de mer anmärkningsvärda upptäckterna vid renoveringen var ett stämpelavtryck med en av de gamla Fox Bay-stämplarna på en golvplanka.

Museets utställningar kan delas upp i fyra sektioner:

- Själva husets historia.
- Fox Bays postkontors historia inklusive en artikel skriven av den lokale postmästaren mellan 1909 och 1912.
- Stämplarna som använts på postkontoret i Fox Bay mellan 1899 och vår tid.
- Ett exponat av gamla försändelser från Fox Bay.

Lokalbefolkningen i Fox Bay har varit mycket stödjande och intresserade av renoveringen av huset och positiva till resultatet. Många av dem har ett eller annat personligt minne av huset, och de har alla uppskattat att se det återgå till sin forna glans.

Museet är öppet på begäran. När jag, som också är museiintendent, inte är i Fox Bay, så sköts museet av den lokala by-agenten (Village Agent) och han öppnar det gärna för intresserade som vill titta på det. När jag själv är i Fox Bay så är museet i princip alltid öppet.

Det Brittiska Postmuseet & Arkivet (the British Postal Museum & Archive BPMA) har nyligen donerat en mer än 100 år gammal brittisk röd originalbrevlåda (så kallad Pillar Box) från Edward

VII-perioden, till postmuseet i Fox Bay. Denna brevlåda ska monteras utanför entrén till museet, men den kommer inte att användas till post annat än vid speciella tillställningar.

Brevlådan väger omkring 400 kilo och det har varit logistiskt intressant att skeppa den från England till Falklandsöarna. Som tur är finns det företag i transportbranschen som insett att det är viktigt att hjälpa till, så både transporten till Falklandsöarna per containerbåt och den lokala transporten inom öarna har utförts helt kostnadsfritt av South Atlantic Trading respektive Harold & Lisa Haulage, något som verkligen uppskattas.

Andra säsongens renoveringar startar tidigt i år och jag får återigen hjälp av Hugh Osborne. Vi räknar med att kunna slutföra renoveringarna av det gamla posthuset, inklusive uthusen, under året.

Den som råkar ha vägarna förbi Fox Bay är hjärtligt välkommen att titta in i museet och huset, och te eller kaffe serveras förstås alltid till alla besökare enligt typisk Falklands-tradition!

Stefan Falkland Heijtz

Filatelins kronjuvel

Den 17 juni 2014 var det frimärksauktion i New York. Katalogen omfattade endast ett enda objekt – Scott # 13 British Guiana 1 Cent Magenta.

Auktionen tog bara ett par minuter och den nye ägaren fick betala otroliga \$9 480 000 för frimärket vilket genast medförde att vi fick en ny vinnare i tävlingen om världens dyraste filatelistiska objekt. Auktionen fick alltså som konsekvens att den svenska Treskillingen halkade ned till andraplatsen efter att i många år ha gällt som världens dyraste frimärke.

De två mytomspunna rariteterna har flera likheter. Encentsfrimärket från British Guiana trycktes år 1856 och var avsett för tidningsporto. Det ingick i en provisorisk utgåva som framställdes på *Official Gazette*, en tidning i Demerara. Samtliga frimärken signerades av posttjänstemännen som en säkerhetsåtgärd. På det här aktuella frimärket var det E. D. Wright som höll i pennan och han skrev signaturen E.D.W.

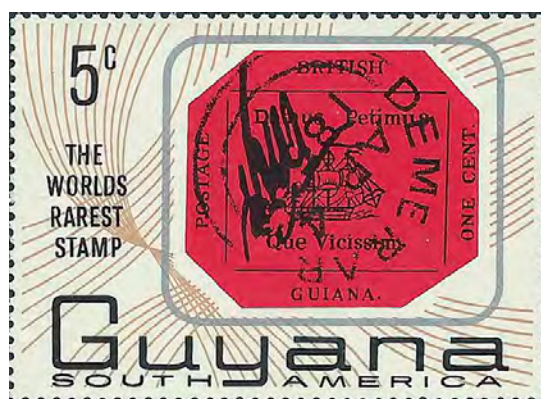
Treskillingen hittades av en skolpojke. Det unika frimärket från British Guiana hittades också av en skolpojke – Louis Vernon Vaughan hemma hos en släkting i Demerara. Fyndet gjordes 1873. Allt sedan dess har frimärket en väl dokumenterad serie av ryktbara ägare. År 1980 köptes det av John E. du Pont för \$935 000.

Du Pont blev sedan dömd för mord till livstids fängelse och pärlan i hans samling har därför tillbringat mycket tid i ett bankvalv. Den 9 december 2010 avled du Pont och arvingarna kunde äntligen lämna hans omfattande samlingar till försäljning.

Köparen 2014 var först anonym men idag vet vi att det var Stuart Weitzman som bland annat är känd som mycket framgångsrik skodesigner. Weitzman var frimärkssamlare under ungdomsåren men tycks numera mest uppskatta att äga stora filatelistiska rariteter.

Den 3 december 2015 fick jag äntligen tillfälle att personligen bekanta mig med det unika frimärket i samband med MonacoPhil. Frimärket från British Guiana visades tillsammans med 99 andra rariteter i ett rum i Monacos frimärks- och myntmuseum. För att skydda de ibland ljuskänsliga objekten var det en något dämpad belysning vilket gjorde det mycket svårt att se detaljerna på frimärket som är tryckt i svart på rödaktigt papper.

Betydligt tydligare syns motivet på de två frimärken som Guyana gav ut år 1967. De har i amerikanska Scott ett mycket obetydligt katalogvärde på mindre än en dollar medan värderingen av British Guiana nummer 13 är \$ 9 500 000.

Rariteten från British Guiana är inte direkt något vackert frimärke. Det är klippt i åttkantig form och kombinationen stämpel och signatur gör det aningen svårt att studera motivet.

Den amerikanske frimärksjournalisten John F. Dunn brukar jämföra det med ett enkelt skattemärke på cigarettpaket. Det kanske är en något orättvis beskrivning av filatelins kronjuvel.

Christer Brunström

OS-utställning i Göteborg

I maj blir det en stor utställning kring Olympiska Spel med bland annat medverkan av filatelister och vykortssamlare.

Det handlar om den 22:a Olympic Collectors Fair

som arrangeras 13-15 maj i Kviberg i Göteborg.

Minst ett par frimärks- och vykortshandlare hör till de medverkande, och det blir även en utställning av exempelvis vykort med OS 1912 i Stockholm.

Den kvindelige nationaldragt

01100574

Den kvindelige nationaldragt - nord
Valør: DKK 10,50
Udgivelsesdag: 18. januar 2016
40 mærker pr. ark
Ydre mål: 28,5 x 40,00 mm
Format: G - stående
Kunstner: Lisbeth Karline
Typografi: Lowe-Martin Group
Trykmetode: Offset
Papir: TR4

01100575

Den kvindelige nationaldragt - vest
Valør: DKK 12,00
Udgivelsesdag: 18. januar 2016

01100576

Den kvindelige nationaldragt - øst
Valør: DKK 13,50
Udgivelsesdag: 18. januar 2016

01100577

Den kvindelige nationaldragt - syd
Valør: DKK 48,50
Udgivelsesdag: 18. januar 2016

01301224

Frimærkehæfte nr. 24
Den kvindelige nationaldragt
Pris: DKK 169,00
Udgivelsesdag: 18. januar 2016
Frimærkerne i dette hæfte er selvkøbende.

Med denne serie på fire frimærker ønsker vi at belyse de kvindelige grønlandske nationaldragter. Til denne opgave er kunstner Lisbeth Karline et oplagt valg. Til vores store glæde sagde Lisbeth ja til opgaven.

Resultatet er fire smukke frimærker, der giver indblik i de kvindelige grønlandske nationaldragter i Grønland. Der er for eksempel regionale forskelle på dragterne, alt efter om de fremstilles i Nord-, Syd-, Vest-, eller Østgrønland.

Foto: Helle Nørregaard

Af Lisbeth Karline, kunstner

"Jeg har været så privilegeret at kunne arbejde med den kvindelige grønlandske nationaldragt. Både som kunstværk og til mit eget bryllup. Under arbejdet med perler og avittat, broderi m.m. fandt jeg ud af, at det var fysisk hårdt og et præcisionsarbejde ud over det sædvanlige.

Jeg nåede at blive frustreret, ked af det og opgivende, da det er en stor opgave at tage på sig. Det kræver blod, sved og tårer, da den tit er forbundet med det allermost højtidelige i ens liv. Men under arbejdet måtte jeg læne mig op af dem med erfaring og bede om hjælp: Fra kvinder!

At lave disse dragter skaber samhørighed. Man kan ikke lave den alene; der er hjælp og knowhow at få. Det blev til timer med let til grin og smil, historiefortællinger og en samhørighed, jeg ikke havde oplevet før. Vores smukke dragter munder ud i en ting: Kærlighed! Ellers kunne de ikke se ud, som de gør, den dag i dag. Kærlighed til materialet, farverne, mønstrene og udnyttelse af den mørke vinter- og kærlighed til de store ting i livet. Derfor står disse frimærker mig meget nær."

Vykortspionjären och "författaren"

Tage Nils(s)on T.N.

Efter en artikel i den numera nerlagda vykortstidskriften Skillingtrycket lyckades undertecknad år 2009, med god hjälp av läsekretsen, identifiera personen bakom den för vykortssamlare välkända signaturen T.N. Har nu nöjet att kunna visa en bild av mannen som döljer sig bakom signaturen. För övrigt den enda bild som enligt initierade källor finns bevarad av honom.

För Filatelistens läsare börjar jag med en sammanfattning av händelserna som ledde till att "artisten" kunde identifieras och även en kort beskrivning av hans livsvandring.

I min första artikel skrev jag om en man vars namn var Nils Anders Tage Nilsson som i såväl 1890- som 1900-års befolkningsregister titulerades "karikatyrtecknare". Känt var sedan tidigare att mannen bakom signaturen T.N. hette Tage Nilsson eftersom

några av hans bilder var signerade med hela hans namn. Men mellan ovan nämnda Tage Nilsson och signaturen T.N. fanns ingen klarlagd koppling.

Någon månad efter att artikeln varit publicerad fick jag ett mejl från en läsare som vid forskning i ett helt annat ämne i tidningen Svenska Dagbladet den 11 juni 1908 funnit följande artikel.

"Dödsfall

Natten till onsdagen afled på Sabbatsbergs sjukhus efter endast några dagars sjukdom artisten Nils Anders Tage Nilsson. Dödsorsaken uppgifves ha varit lunginflammation, hvilken N. ådragit sig genom förkylning på Barnens Dag. Den döde var i vida kretsar känd som en talangfull tecknare och snabbmålare och anlitas ofta vid basarer o.d. för att utföra tillfälliga dekorationer m.m. Han var dessutom känd som en af de första illustratörerna af postkort i vårt land. (märket T.N.)"

På så sätt kunde vi efter mer än 100 år slutgiltigt fastställa vem mannen bakom den välkända signaturen T.N. var. I Stockholms Dagblad fann jag dödsannonsen i vilken berättas att han avled stilla den 9 juni 1908, endast 43 år gammal, och att han jordfästes på Norra kyrkogården i Stockholm den 13 juni 1908.

T.N. föddes i Övergran i Uppland den 22 mars 1865 som son till stationsinspektör Jacob Nilsson och hans hustru Augusta Teresia. Han hade tre syskon. Samma år flyttar familjen till Tryde utanför Tomelilla i Skåne där fadern fått arbete som stationsinspektör och poststationsföreståndare. 1873 flyttar familjen vidare till Lund.

1875 återvänder T.N. med mor och syskon till Övergran. Fadern återfinns 1880, av okänd anledning, på arbetsinrättningen i Malmö. Han avlider troligen 1881-82.

1876 flyttar familjen till Maria Magdalena i Stockholm. Från 1878 kan man följa T.N. i rotmansarkivet på Stockholms stadsarkiv. Han återfinns på ett tiotal olika adresser i Stockholm fram till 1901 då familjen flyttar till okänd adress i Matteus församling (var familjen bodde mellan åren 1901 och 1908 har jag inte lyckats fastställa men dessa uppgifter finns sannolikt på Stockholms stadsarkiv).

Den idag enda kända bilden av vykortspionjären Tage Nilsson.

Original kartongkort i tusch och akvarell signerat med hela namnet.

1891 gifter han sig med Antoinetta Dorothea Fredrika Günther. 1892 föds dottern Greta Teresia som blev deras enda barn.

Mitt tidigaste tryckta kort som dessutom har tryckt adressida är detta påskkort daterat 11/4 1900.

T.N. torde ha börjat teckna, och sälja, bilder och annat omkring 1890. Mitt äldsta daterade originaltecknade handräkningskort är från julen 1892.

Har sett flera kort som signerats med hela namnet Tage Nilsson. Nilsson är då av någon anledning stavat med bara ett s. Tyvärr har inte något av dessa kort med bestämdhet varit knutet i tid. Om jag skall våga mig på en gissning så tror jag att dessa kort tillhör hans absolut tidigaste. Mitt tidigast daterade kort med tryckt adressida är poststämplat den 11 april 1900.

Förutom originaltecknade och tryckta handräkningskort och kartongkort har jag funnit brevpapper med det för T.N. typiska sättet att skriva. Han tecknade även små kort med vinjett att sätta till exempel i en blombukett. Troligen såldes de olika alstren i samband med tillställningar av allhanda slag i och runt Stockholm.

Mitt äldsta daterade kort är skrivet på julafton 1892.

På Axel Eliassons förlag utgavs följande skrifter:

- Blåkullaresan upptecknad av N B-und-rare med åtta teckningar av T.N.
- Trulls' och Anna Stinas minnen från utställningen 1897 upptecknade på nyaste nysvenska af T.N. (35 sidor).
- Trulls' och Anna Stinas 2dra B-sök i Stockholm i sellSkap me sina barn Lasse å Lisa upptecknat af T.N. (år 1900, 36 sidor).

Skrifterna är ovanliga och de båda skildringarna med Trulls och Anna Stina är sällsynta. De flesta har säkert, med tanke på sitt underhållande innehåll, blivit sönderlästa och kastade.

För den breda publiken är han naturligtvis mest känd för sin vykortproduktion. Han samarbetade med flera olika vykortsförlag. Många kort är välgjorda och påkostade medan andra är skissartade och i en del fall ganska illa tecknade.

Från omkring år 1900 producerade T.N. ett stort antal vykort. Hans fantasi verkar ha varit gränslös. Av hans produktion kan nämnas flera olika så kallade pussel-, ordspråks-, jul-, påsk-, midsommar- och skottårskort.

Jag har identifierat 29 olika serier med numrerade kort både från tiden före och efter hans bortgång. De flesta serierna är utgivna av Axel Eliassons förlag efter hans bortgång. A.E. tycks ha haft eller fått tillgång till ett stort antal opublicerade bilder (eller finns det någon annan förklaring?). De utgavs i korta serier som, på adressidan, vanligen är märkta med ett tre- eller fyrsiffrigt nummer och ibland med ett ordningsnummer som till exempel 1158/5. Det finns också några äldre motiv som nyutgivits i de numrerade serierna. Då i en annan färgställning.

Har hittills identifierat mer än 150 numrerade kort men eftersom det finns stora luckor i nummerserierna så tror jag att antalet kan stiga till åtminstone det dubbla, troligen ännu fler. Att få ihop en komplett samling av T.N.-kort torde inte vara möjligt. En försiktig gissning är att han tecknat 800–1000 olika motiv. Med det ökande intresset för hans kort som uppstått de senaste åren följer att de fördelas på

Dedikation till Fru Thérèse Nilsson i "boken" Trulls och Anna Stinas Minnen från utställningen 1897.

Trulls' och Anna Stinas Minnen från utställningen 1897 upptecknade på nyaste nysvenska af T.N.

Trulls' och Anna Stinas 2dra B-sök i Stockholm i sellSkap me sina barn Lasse å Lisa upptecknat af T.N. (1900).

allt fler händer. Det försvårar följaktligen också möjligheten till överblick av hans totala produktion.

T.N.-kort har utgivits på följande förlag (ev. flera):

- Axel Eliassons Konstförlag, Stockholm
- G.K.A. Granbergs Konstindustri AB
- B.F & Co, Bernhard Franke & Co, Stockholm
- Ferdinand Hey'l, Stockholm
- K.H., K. Holmströms, Stockholm
- C.v.N.
- Å. & H., Åhlén & Holm, Insjön
- M.M. Lohne, Kristiansand, Norge

Utöver ovanstående har John Fröbergs förlag utgivit ett 150-tal kort som tillskrivs T.N. De är vanligen osignerade och på bildsidan märkta med ett tresiffrigt nummer och med Fröbergs logotyp.

De visade bilderna i denna artikel är alla från 1890-talet om inget annat anges. Tar tacksamt emot uppgifter som kan komplettera/breda kunskapen om T.N:s produktion och verksamhet som tecknare under åren 1890–1908.

Lennart Frost
Skogslöparvägen 3
281 51 Hässleholm
l.frost@bredband.net

Handräckningskort med ordspråk. Akvarell.

Handräckningskort, akvarell med påklistrad brevlåda.

Midsommarkort från hela familjen Nilsson skrivet av T.N. själv sommaren 1905.

Litografiskt tryckt handräckningskort.

Originaltecknade kartongkort i tusch och akvarell.

Tidigt årtalskort i kartong. Tusch och akvarell.

Originalkort utfört i tusch och akvarell.

Originalkort utfört i tusch och akvarell.

En spansk nakenchock

Den 15 juni 1930 gav Spanien ut två långa serier för att uppmärksamma konstnären Francisco de Goya y Lucientes (1746–1828). Totalt blev det hela 32 olika frimärken med mycket spännande motiv ur Goyas rika produktion.

Det finns flera märkligheter i samband med denna utgåva. Tanken var att man ville uppmärksamma att det gått 100 år sedan konstnärens bortgång. Där kan vi genast konstatera att frimärkena kom två år för sent. De hade tryckts mer eller mindre privat men en kvantitet hade överlämnats till det spanska postverket som hade dem till försäljning under endast tre dagar. Trots sin tveksamma bakgrund finns utgåvan med i alla kataloger om än med en fotnot om bakgrunden.

Frimärkena gavs ut i anslutning till den Spansk-Amerikanska utställningen i Sevilla år 1930 där konstnären hade uppmärksammats med en egen paviljong – Quinta de Goya.

Tre av valörerna för vanlig post hade ett mycket ovanligt motiv. Det visade nämligen "La Maja Desnuda" (Den nakna skönheten), ett motiv som har fascinerat konstexperter alltsedan González de Sepúlveda år 1800 för första gången beskriver att han sett målningen som han kallade "La Gitanilla Desnuda" (den nakna zigenarflickan).

Vi vet att det var Goya som målade den stora tavlan runt 1800 men i övrigt är mycket fortfarande ett mysterium. För vem målade Goya tavlan och vem är den nakna kvinnan?

Att Goya målade en naken kvinna vid denna tid är förvånande. Den spanska inkquisitionen var fortfarande mycket aktiv och man förbjöd all nakenhet i konsten om den inte hade religiös anknytning. Allt måste därför ske i hemlighet och de inblan-

dade tycks ha tagit sanningen om tavlan med sig i graven. Förutom Goya figurerar följande personer i vår berättelse – Manuel Godoy, hertiginnan av Alba och "la Tudó".

1946 – Goyas 200-årsdag.

Manuel Godoy y Álvarez de Faria (1767–1851), hertig av Alcudia och Sueca, hade den reella makten i Spanien åren runt 1800 och han lär ha haft mängder med kärleksförbindelser. Det var en man med enorma ambitioner. Godoy var intimt lierad med kungahuset och påstås ha varit far till ett par av drottningens många barn. Det spanska folket och delar av överklassen avskydde Godoy och han gavs öknamnet "El Choricero" (vilket blir korvtillverkaren på svenska).

Hertiginnan av Alba hette María del Pilar Teresa Cayetana de Silva y Álvarez de Toledo y Silva-Bazán (1762–1802). Hon var en mycket färgstark person inom den spanska överklassen. Vi vet att hon ofta var modell för Goya.

Alba avporträtterad av Ignacio de Zuloaga.

Josefa de Tudó y Catalán (1779–1869) var en vacker kvinna av folket som rörde sig i överklasskretsar. Hon utnämndes med tiden till grevinna av Castillo-fiel tack vare insatser från Godoy.

Godoy tycks ha varit enormt intresserad av kvinnlig nakenhet och mycket tyder på att det var han som beställde tavlan av Goya. När Godoy blev avsatt hittades konstverket bland hans tillhörigheter och det konfiskerades av den franska administrationen år 1808. Efter kung Ferdinand VII:s återkomst till Spanien efter förvisningen utomlands under den franska ockupationen lät han i sin tur konfiskera tavlan år 1813.

Inkquisitionen förklarade att tavlan var obscen och den beslagtogs år 1815. Målningen gömdes sedan undan på konstakademin i Madrid fram till 1901

då den placerades på Pradomuseet där den kan beses än idag.

När Louis Viardot år 1845 skrev boken "Les Musées d'Espagne" hävdade han att Goyas tavla föreställde hertiginnan av Alba. När Charles Yriarte några år senare skrev den första biografen över Goya menade han att kvinnan på bilden inte kunde vara Alba eftersom hon var nästan 40 år gammal när tavlan målats. Det är nu som "la Tudó" dyker upp som lämplig kandidat. Hon var runt 20 när tavlan målades och dessutom var hon mycket intim med Godoy.

Godoy gifte sig med en kunglig prinsessa men det äktenskapet var i högsta grad arrangerat och synnerligen olyckligt. Under tiden sammanlevde Godoy mer eller mindre öppet med Tudó och hon födde honom ett par barn. När hustrun dött gifte sig Godoy med älskarinnan.

Det finns mängder av teorier angående kvinnan på målningen. Enligt en sådan skulle kroppen tillhöra Alba medan ansiktet är Tudós. I Pradomuseet finns ett litet porträtt av Alba. Hennes ansikte är påfallande likt det man ser på "La Maja Desnuda".

Alba dog redan 1802 och ingen av de övriga inblandade uttalade sig i frågan.

Godoy beställde ytterligare en målning av Goya – "La Maja Vestida" (Den påklädda skönheten). Besökare till hans privata kabinett har berättat att den påklädda versionen visades helt öppet men att Godoy enkelt kunde flytta den åt sidan för att avslöja nakenmålningen. I Pradomuseet finns numera de två målningarna sida vid sida.

År 1930 väckte de tre nakenfrimärkena enorm uppmärksamhet och intresset från oss samlare var mycket stort. Man tryckte nya upplagor för att kunna möta efterfrågan. Det rapporteras att när brev frankerade med frimärkena började anlända i USA krävde upprörda moralister att försändelserna omedelbart skulle returneras till Spanien.

Nu i efterhand kan man tycka att motivvalet var aningen vågat. År 1930 hade den katolska kyrkan fortfarande en mycket stark ställning i Spanien och den hade säkert mycket precisa uppfattningar om nakenhet och dess olämplighet.

Christer Brunström

Kurs för utställningsarrangörer

Efter Hallfrim 2016 finns det ingen frimärks- och/eller vykortsutställning inplanerad i Sverige. Det är en stor brist och riskerar, på sikt, möjligheterna för den som vill delta i internationella utställningar.

Förbundsstyrelsen har därför beslutat att det ska genomföras en kurs för (blivande) utställningsarrangörer i samband med Hallfrim.

Syftet med kursen är att deltagarna ska våga ta på sig ansvar för en frimärksutställning, genom att de har den kunskap som behövs för att arrangera den. Kursledare är Mats Söderberg, nyligen ansvarig för Nordia 2015 i Upplands Väsby och tidigare ansvarig för såväl NorrPhil 2004 som 2009.

Med som instruktörer på kursen är Lennart Lundh, generalkommissarie vid Nordia 2015 och tidigare kommissarie vid NorrPhil 2004 och 2009, samt Christer Mårtensson, ansvarig för Baltex 2014. Det är således en trio med gedigen arrangörserfarenhet som kommer att dela med sig av sina kunskaper

och erfarenheter. En liknande kurs genomfördes i Trollhättan 2008.

Kursen kommer att genomföras 12 augusti kl. 1300 – 13 augusti kl. 1700. Därefter återstår hela söndagen den 14 augusti för att njuta av utställningen och återkoppla till hur arrangörerna har gjort där. Det kostar 500 kronor att delta, vilket respektive förening borde kunna stå för. Till det kommer kostnader för resa, logi och måltider.

För att vi ska få en uppfattning om intresset för en sådan kurs vill vi att respektive förening snarast, dock senast 20 februari, skickar en intresseanmälan till Mats Söderberg (e-post mats.soderberg@mbox302.swipnet.se). Har du frågor – ring gärna Mats S (070-733 04 80).

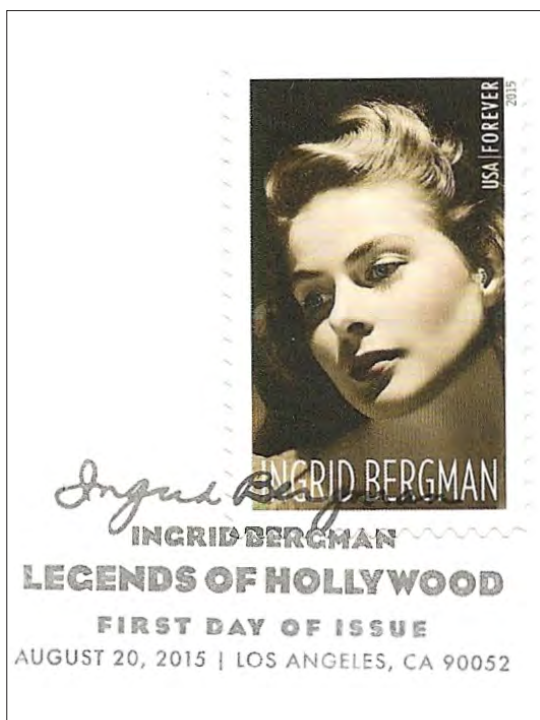
På uppdrag av SFF:s förbundsstyrelse

**Mats Söderberg
Lennart Lundh
Christer Mårtensson**

"Stämplar" i färg från USA

Årets Ingrid Bergman frimärken är ett samarbete mellan Sverige och USA. Det svenska FDC-kuvertet är försett även med USA-frimärke med det landets FDC-stämpel. Stämpeln är i traditionell svart färg och i det vanliga amerikanska storformatet.

Jag fick så småningom från en utvandrarättling i USA ett amerikanskt FDC med en annan stämpel i färg. För drygt tio år sedan introducerade USA denna alternativa FDC-stämpel med benämningen "Digital Color Postmark".

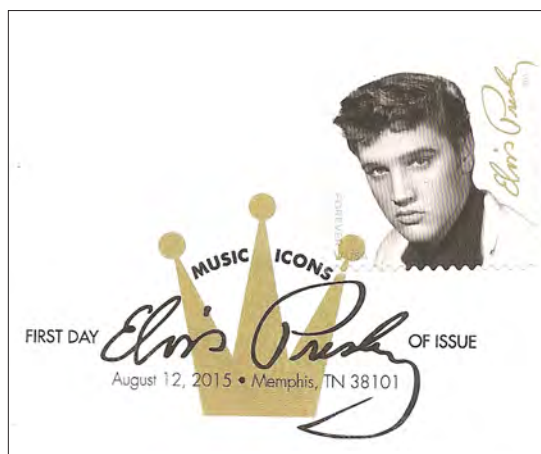

I rubriken har jag satt citationstecken runt ordet stämpel ty det rör sig rimligen inte om någon handstämpel. För att åstadkomma färgerna sker avtrycket genom något tryckförfarande.

När USA införde färgstämplarna skedde marknadsföringen med för postförvaltningar vanliga överord: "Revolutionerande förstadagpoststämpel i digital färg skapar unika samlingar. Denna nya produkt kommer att göra för traditionella svartvita förstadagpoststämplar som färg-TV har gjort för svartvit TV".

The King

Några dagar innan Ingrid Bergman-utgåvan passade amerikanska posten på att hylla Elvis Presley (1935–1977) 80 år. Förra gången, 1993, när Elvis frimärkshyllades i USA, blev frimärket framröstat som det mest omtyckta.

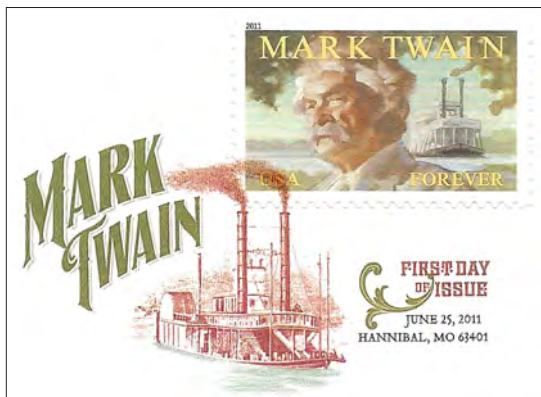

Årets Elvisporträtt är baserat på ett foto från 1955. I frimärkets nedre vänstra del en liten guldkrona med hänvisning till smeknamnet "The King of Rock'n Roll". Kronan har i färgstämplarna givits framträdande placering.

Mark Twain

När Mark Twain (1835–1910) 2013 hedrades med frimärke var det 27:e frimärket i en pågående författarserie. Motivvalet var ganska självklart. Hans mest kända roman Huckleberry Finn är baserad på ungdomsupplevelser vid Mississippifloden.

Frimärket återger ett porträtt från 1907 och i bakgrunden Mississippifloden med en traditionell hjulångare. Hjulångaren har i färg lyfts fram som huvudmotiv i färg FDC-stämplarna.

Harry Potter

I november 2013 kom i USA en utgåva som rört upp känslorna hos många inhemska filatelister eftersom Harry Potter inte hade rötter i amerikansk kultur.

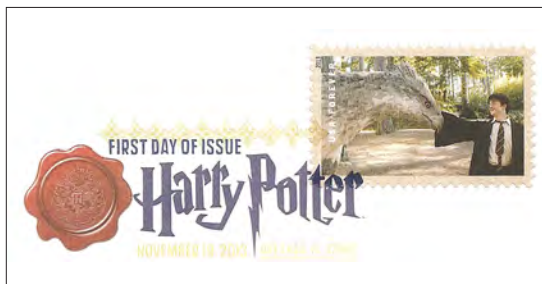
Tjugo motiv baserades på bilder i Warner Bros.-filmerna om Harry Potter. I USA finns ett konstråd som brukar konsulteras inför frimärksutgivningar. Harry Potter-utgivningen hanterades inte via detta råd vilket förorsakat ilska avhopp.

De tjugo motiven utgavs i häfte där märkena samlades i fem grupper med fyra frimärken i varje. I centrum av varje frimärksgrupp Hogwarts röda vaxsigill.

Harry Potters kallelse till Hogwarts skola för häxkonster och trolldom skedde genom ett brev adresserat H. Potter, Skrymslet under trappan.

J.K. Rowling (född 1965) berättar i den första boken "Harry Potter och de vises sten" om kallelsebrevet: "Det fanns inget frimärke. När Harry med darrande hand vände på kuvertet såg han ett blodrött vaxsigill med en vapensköld: ett lejon, en örn, en grävling och en orm som omgav ett stort H."

Det är det röda vaxsigillet som återges i centrum av varje frimärksgrupp och i FDC-stämpeln i färg ges det framträdande placering. Man borde infogat Pottervärldens brevbärare: en uggla.

Som exempel återger jag ett FDC med frimärke ur gruppen Fantastiska vidunder: Harry Potter tillsammans med en Hippogriff.

För att ge verklighetskänsla åt sagovärlden har Rowling under pseudonym publicerat "Fantastiska vidunder och var man hittar dem", med beskrivningar av magiska monster i böckerna om Harry Potter.

Boken är skriven under namnet Newt Scamander, som har en liten biroll i böckerna som författare och djurexpert. Förordet är signerat Albus Dumbledore, som har en stor roll i böckerna som Harrys mentor.

Vi som börjar tycka att svenska posten alltför braskande använder ordet "unik" kan notera att amerikanska posten under begreppet "limited" saluförde elva samlarprodukter i samband med Harry Potter-utgåvan.

Forever

På alla de hittills presenterade frimärkena kan man finna ordet Forever (Evigt). Evigt frimärke introducerades i USA 2007. Ett märke med detta ord kan användas för inrikes brev i första viktclassen. Motsvarigheten i Sverige är de frimärken som innehåller ordet Brev.

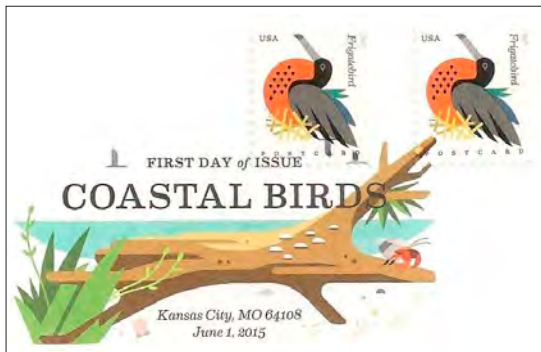
Vykortsporto

Forever-frimärken blev omtyckta eftersom kunden blev "immun" mot kommande portohöjningar. USA har något som inte PostNord har, nämligen ett särskilt lågt porto för vykort, och introducerade "eviga" frimärken för dessa försändelser med texten Postcard.

Jag exemplifierar nedan med ett FDC ur en serie med kustfåglar. Frimärkena är stiliserade återgivningar av fåglarna.

Färgstämpelhälsningen från USA förmedlades av

Arne Karlsson

AFA Västeuropa har vuxit till tre band

Vilket land du än samlar kan du snart konstatera att albumet växer och blir allt tjockare år för år – så också katalogerna.

Den danska AFA-katalogen, som numera sedan några år ges ut av Nordfrim i Otterup, kommer i år i tre band – förr räckte det med två. Totalt blir det över 2 000 sidor i A4-format.

De danska katalogerna är väl så bra som Michel, och för den som inte behärskar det tyska språket är detta ett bra alternativ.

I tre band kostar AFA Västeuropa totalt cirka 1 260 SEK – varje band kostar i Danmark 325 DKK. AFA Östeuropa utkommer inte i år.

Dansk specialkatalog

I AFA-serien finns även den danska specialkatalogen. Den är danskarnas Facit. Här katalogiseras även de danska biområdena, fram till 1972, och därtill även Island.

Bland AFA-katalogerna finns även en billigare och enklare AFA-katalog Danmark. För motivsamlaren är det ett extra plus att även FDC-stämplarnas motiv katalogiseras i den. Specialen kostar 695 DKK och den andra 295 DKK.

Niels H Bundgaard har katalogiserat danska försändelser och

portosatser från år 1875 fram till våra dagar. För specialsamlaren är detta förstås ett oundvikligt hjälpmedel. Den kostar 215 DKK och är på 272 sidor i färg.

Mer om de danska katalogerna kan du läsa på firmans hemsida: www.afa.dk

Gösta Karlsson

Hej.

Du är välkommen till en **SFU dag** på Hotell Dalsland i Dals Ed
lördagen den 12 mars 2016.

Vi öppnar klockan 11.00 och stänger 15.00.

Ta gärna med dig syskon, föräldrar och kompisar.

Vi bjuder på fika och information om samlande.

Vi har stort plockbord med frimärken, kanske hittar du ditt favoritmärke.

Vi har även med oss frimärken och en del material som du kan köpa.

Alla kommer att erhålla gratislott till ett fint lotteri.

SVERIGES FRIMÄRKSUNGDOM

Tel: +46 534 123 50

Hotell Dalsland
resort & konferens

MEDLEMMAR TYCKER TILL

Redaktören förbehåller sig rätten att korta i det insända materialet. Skriv kort redan från början så är chansen större att hela debattartikeln/insändaren kommer med. Materialet tas gärna emot via e-post: redaktion@sff.nu, i andra hand per post till: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 Linköping.

Bedömningsregler i Open-klassen

Tack till Norrorts Frimärksförening för en mycket fin utställning. Undertecknad vill även lämna följande synpunkter gällande de nya bedömningsreglerna i utställningsklassen Open.

Heder åt juryn som flyttade över något exponat från Open till Posthistoria. Min absoluta inställning efter att ha sett detta exponat tidigare är att det borde tillhöra posthistoria men gränsdragningen är naturligtvis svår att dra.

Men nu till anledningen till detta inlägg. Är klassen Open verkligen Open längre? Frågan ställer jag mig efter mitt deltagande vid Nordia i Upplands Väsby. De nya bedömningskriterierna hade jag tyvärr inte kunnat ta del av innan utställningen.

Så som samlingen "Saken är Oscar" var och är uppbyggd blev hela upplägget fel med den nya bedömningen; frågan är om jag deltagit med samlingen om jag vetat om den nya bedömningen vid anmälan till utställningen. Ingen kritik mot juryn som säkert dömde efter den nya poängräkningen.

Efter att tidigare deltagit med samlingen på Nordia 2014 i Norge, där exponatet erhöll 80 poäng och vermeil, hade jag nu inför Nordia 2015, och enligt diverse påpekanden vid Malmö-utställningen Baltex i augusti 2014, monterat om samlingen och förutom tillägg med en ram tillfört samlingen många nya svåra filatelistiska objekt. Den nya bedömningen gav totalt 75 poäng.

I den nya bedömningen får man för Filatelistisk kunskap/Forskning & Icke Filatelistisk kunskap/Forskning samt sällsynthet tillsammans som maximalt 55 poäng. Här erhöll jag 41 poäng, och här går enligt mig att plocka fler poäng! Så därför, det enda som man kan ha synpunkter på är att man gärna hade tagit emot kommentarer på protokollet, "Hur tänker juryn"?

Hur vill man att filatelistisk kunskap/forskning ska framgå, på blad i samband med objekt eller indelningplan? Icke filatelistisk kunskap/forskning, vad är det som ska framgå enligt exponatets plan? Här blir det för utställaren en balansgång för att inte få för mycket text, och därigenom förstöra huvudbudskapet till utställningsbesökaren, i detta fall det humoristiska budskapet. När det gäller Filatelistisk betydelse och Icke-filatelistisk betydelse antar jag att exponatet bedömts i sin helhet.

Det går att bygga om samlingen, men då blir den inte som den var tänkt från början. Vi får hoppas att man inte går in och petar lika mycket i vykorts-klassen som man gjort i Open-klassen. Så nästa utställning får bli vykort. Vem vet, så småningom blir det kanske nya ramar, där man kan se både fram- och baksida på vykorten, då får dom ju en större filatelistisk betydelse.

Hans Gunnar Eklöf

Svar direkt:

I den nordiska utställningen Nordia 2015 i Upplands Väsby bedömdes för första gången Open-exponaten utifrån det internationella förbundets riktlinjer för Open-filateli. 15 exponat från Sverige, Norge och Finland ställdes ut i klassen. Det blev en "hissnande" upplevelse, flera exponat tappade över 10 poäng mot tidigare bedömningar!

En ny utställningsklass som skulle stimulera samlare att ställa ut introducerades i Sverige redan för 25 år sedan. Idén var att man utöver frimärken och annat filatelistiskt material även skulle kunna använda icke-filatelistiskt material för att göra exponatet mera lättillgängligt. Samtidigt minskade kraven på sällsynthet, jämfört med motivklassen. I gengäld lades större vikt på presentationen, det vill säga en lättsam och vacker montering. Den nya utställningsklassen rönt snabbt stor uppskattning bland samlarna.

Ett specialreglemente för Open att tillämpas vid utställningar med godkännande av den europeiska filatelistfederationen FEPA antogs också för tillämpning vid svenska utställningar. Det har gällt till och med 2015 (senast vid Wernamo 2015). Titel, idé och kreativitet kunde ge maximalt 20 poäng, planen och utvecklingen av temat 20 poäng samt forskning och kunskap om temat 20 poäng. Intelligent användning av det icke-filatelistiska materialet kunde ge 10 poäng. Det innebar möjlighet att samla 70 poäng utan att man visade speciella filatelistiska kunskaper eller ett mera avancerat filatelistiskt material. Kvalitet och sällsynthet kunde ge blygsamma 15 poäng, och då skulle både det filatelistiska och det icke-filatelistiska materialets kvalitet och sällsynthet sammanvägas. Presentationen, det vill säga hur text och material ställts samman, kunde ge 15 poäng.

Det internationella förbundet FIP har nu godkänt Open-filateli som en särskild tävlingsklass vid

utställningar med FIP-godkännande. Det innebär att FIP:s riktlinjer även tillämpas vid nordiska utställningar. Man ställer i dessa mycket högre krav på filatelistiska kunskaper och sällsynthet än vad som gällt med FEPA-reglementet. Vad skiljer då poängmässigt mot tidigare? Bearbetning och betydelse kan nu ges 30 poäng och kan jämföras med tidigare 40 poäng. Man har tillfört begreppet ”betydelse”, som ska värdera samlingsområdets och idéns svårighetsgrad. Kunskaper och studier har nu ökat till 35 poäng och fokuserar på det filatelistiska och icke-filatelistiska materialet, mot tidigare kunskaper om temat mera allmänt. Nu blir det alltså ett krav att beskriva allt material på liknande sätt som man förväntas göra i till exempel ett posthistoriskt exponat. Det gäller även vykort, sedlar och annat icke-filatelistiskt material som visas. Kvalitet och sällsynthet ökar från 15 till 30 poäng, så nu duger det inte med enbart moderna ostämplade frimärken och FDC om man ska få hyfsad utdelning på den punkten. Presentationen är maximerad till 5 poäng som i övriga tävlingsklasser, alltså en minskning med hela 10 poäng.

I Nordia 2015 tillämpades alltså FIP:s riktlinjer, det framgick av utställningens specialreglemente. Det förde med sig att flera framgångsrika exponat hamnade en eller till och med två medaljnivåer lägre än tidigare, det vill säga 5-10 poäng lägre.

De som klarade sig bäst var de som innehåller äldre posthistoriskt material eller unikt icke-filatelistiskt material som är väl beskrivet. Detta faktum föranledde juryn att göra en utförlig kommentar i juryberättelsen, i avsikt att förklara poängskillnaderna för de berörda utställarna. Alla utställare hade också möjlighet att träffa juryn på söndagen för att ta del av hur bedömningen gått till och hur exponatet kan förändras i syfte att nå en högre medalj.

Nå, hur ska vi hantera detta fortsättningsvis? Utställningskollegiets styrelse har efter samråd med utställningskommittén för den regionala och nationella vykorts- och frimärksutställningen Hallfrim 2016 i Halmstad beslutat att FEPA-reglementet ska tillämpas där. Det har bedömts viktigare att upprätthålla Open-klassens attraktivitet än att strikt tillämpa FIP:s riktlinjer. Förhoppningsvis innebär det att även de som ställde ut i Nordia 2015 på nytt vill pröva sina vingar i Halmstad. Det innebär å andra sidan att de som vill ställa ut internationellt i Open-filateli bör ta med i beräkningen att om inte exponatet utformas enligt FIP:s riktlinjer, kan det bli väsentligt färre poäng i en sådan utställning än vad som tidigare uppnåts vid nationell utställning i Sverige.

Bengt Bengtsson

Jurymedlem i Nordia 2015

Fortsatt debatt om Samlamera

Bo Dahlner: Jag vill förtydliga lite. Värnamo Filatelistförening är inte emot Samlamera. Men vi vill ha lite mer kött på benen. Hur mycket pengar har kommit in från privata och föreningar? Hur många nya medlemmar har vi fått på grund av Samlamera? Och framförallt vad kostar det att driva Samlamera?

Vad vi kunde förstå av Hans-Ove Aldenbrink var det försent att vänta tills vårt årsmöte, pengar måste in omedelbart. Måste det till medel hela tiden eller blir det självförsörjande någon gång?

Varför skall jag som privatperson eller förening sponsra för att någon annan skall tjäna pengar helt gratis? Vad jag kan förstå finns det tydligen många som säljer, och då anser jag att även dessa skall stå för kostnader som uppstår för att driva det hela vidare.

Ronald Fasth

Hej Ronald! Jag ska här försöka besvara dina frågor om Samlamera som blivit en bra investering för våra medlemmar. Från SFF:s föreningar har det kommit in 25 000 kronor och för utvecklingsarbetet har SFF betalat 11 875 kronor.

Det är ju inte bara de medlemmar vi fått in nu utan

även värdet för befintliga samt framtida medlemmar som är värdet av Samlamera. Förbundet har under 2015 fått in över 250 nya medlemmar. Hur många av dessa som blev medlemmar på grund av Samlamera vet vi inte och kommer heller aldrig att få veta. Vi vet bara att vi fått nya medlemmar tack vare sajten.

Det är inte möjligt att svara på frågan om vad det kostar att genomföra Samlamera. Arbetet sköts ideellt och förbundsstyrelsen har utsett en grupp som arbetar med den fortsatta utvecklingen. Varje framtida utveckling av sajten ska vara finansierad och beslutad av denna grupp.

Föreningarna sponsrar inte de som säljer utan man sponsrar verksamheten som är viktig för alla medlemmar som både köper och säljer. Samlamera är en del av den övergripande strategin att ge ytterligare ett värde för medlemsavgiften.

Vad jag förstår finns det många som säljer, och då anser jag att även dessa skall stå för kostnader som uppstår för att driva det vidare. På sikt kommer en viss avgift att införas, men det kommer att ske först när alla säljare och köpare är nöjda och beredda att betala en mindre summa.

Bo Dahlner

80:e Vasaloppstämpeln

År 1937 började dåvarande Posten tillhandahålla en minnespoststämpel till Vasaloppets årliga huvudtävling. Serien stämplat har fortsatt oavbrutet och är idag, så vitt vi vet, världen längsta obrutna serie minnespoststämplat. Den kom till beställarna även för det inställa loppet 1990.

I år är det dags för den 80:e stämpeln i rad. Stämpeln har förändrats genom åren från att ha varit en stiliserad åkare till att i år bli en målbild med avståndet Sälen – Mora. Nästa år visar stämpeln avståndet från kontrollen Smågan till Mora och så vidare för att gå i mål samma år som det 100:e Vasaloppets avgörs 2022.

Runt om i Sverige finns det samlare som har alla de hittills utgivna 79 stämplat. I samband med det 50:e Vasaloppet fanns det stämplat från Sälen, Evertsberg och Mora. Under några år i slutet av 1990-talet och början av 2000-talet fanns det stämp-

lar från starten i Sälen. De är numera borttagna eftersom intresset för dessa var litet.

För några år sedan hade Posten för avsikt att avsluta minnespoststämpeleserien. I det läget tog Ovansiljans Filatelist-förening tillsammans med PostNord ett gemensamt grepp om stämpeln, vilket innebär att det är föreningen som sköter allt stämplatande kring Vasaloppets minnespoststämpel.

Bengt Jernhall

Krig på Skaramöte

Bengt Herrman från Göteborg är en både flitig och kunnig föreläsare. Han gästar då och då våra föreningar och delar med sig av sina kunskaper. I mitten på november besökte han Skara.

Bengt har flera föredrag att erbjuda. I Skara handlade det om Italienska Östafrikas uppgång och fall. Han har samlat detta område i 30-talet år och pärm efter pärm fyller en bokhylla.

– Det är ett spännande område, inte minst postalt, konstaterade han.

AOI, som det står på frimärkena, står för Africa Orientale Italiane. 1935 bildades området med de båda kolonierna Eritrea och Somalia. Året efter gick sedan den italienska armén, stödd av en rejäl flygstyrka, in och erövrade Etiopien. Under sex år hade Italien denna koloni, men förlorade den under andra världskriget, år 1941, då de allierade ändrade på förhållandet.

Det blev en intressant kväll med mycket filateli. Under dessa år fanns det mycket frimärken och det är inte ovanligt med blandfrankering där de olika ländernas frimärken kombinerades.

Bengt Herrman föreläste i Skara om Italienska Östafrika. Cirka 25 medlemmar lyssnade. Bild: Jan-Olof Jansson

För övrigt var det som vanligt på Skaramötena – fika och auktion.

Gösta Karlsson

Lyckad auktion i Kungsbacka

Söndagen den 22 november anordnade Nordhållands Filatelistförening i Kungsbacka sin 19:e auktion.

Liksom de senaste åren hölls den i ABF:s lokaler och var kombinerad med en handlarbörss där sju handlare medverkade.

Det var gott om besökare som passade på att fynda från handlarnas lådor och pärmar, styrkta med något ät- och drickbart, studera auktionsobjekten och som avslutning på dagen livfullt delta i auktionen.

Av auktionens 840 objekt såldes 467 stycken, eller drygt 55 procent. Dyrast blev en låda med cirka 700 gamla vykort, den gick för 4 050 kronor. Billigast av de sålda objekten blev ett postfriskt F268C för fem kronor.

NHFF har nu påbörjat arbetet med en 20:e auktion.

Kent Jiresjö

Välbesökt i Trollhättan

Trollhättans Filatelistförening avslutade året 2015 med sin stora höstauction. Ett 40-tal intresserade köpare fanns på plats och de allra flesta hade något i väskan med sig hem.

Totalt fanns det närmare 800 objekt och av dessa såldes cirka 80 procent vilket får ses som ett bra resultat. De största avdelningarna i katalogen omfattade singelfrimärken och vykort/brevkort. Ett av de bättre resultaten nådde ett F19 stämplat Söfdeborg 6.5. 1878, en svår station, då den var i bruk endast i drygt två år. Klubban föll på 250 kronor och det måste köparen vara nöjd med.

På vykortssidan följde slutbuden i stort sett utropen. Ett som dock inte följde strömmen var ett kort med det gamla badhuset i Trollhättan med ett startpris på 20 kronor. Det slutade det på 100 kronor jämt. Jenny Nyström-korten hade ett utrop på 20 kronor och de flesta såldes för en 50-lapp

Fyndlådorna hade som vanligt en strykande åtgång och flera slutade på över 500 kronor. Högsta slutbudet kom på en pärm med diverse länder och tillägget "Fyndchans". Flera hade nog hittat något bra. Utropet var 500 kronor och pärmen landade på det tredubbla. Och nu är det dags för Trollhätteklubben att ladda upp inför sin nästa auktion.

Göthe Johansson

Belöningar 2016

Hela 29 medlemmar får i år guldplakett för 50 års medlemskap i förbundet. Dessa blev medlemmar 1965. Här följer en förteckning över alla medlemmar som ska ha sin belöning för 50, 40 respektive 25 års medlemskap. Plaketter och märken är utsända så att de kan delas ut på föreningarnas årsmöten.

50-årsplakett:

Alingsås FK

Roland Norling, Alingsås

Arvika FK

Per-Åke Boström, Arvika

Falkenbergs FF

Bo-Göran Gustafsson,

Falkenberg

Lennart Ivarsson, Falkenberg

SFF i Göteborg

Gustaf Douglas, Åkersberga

Ebbe Lindblom, Göteborg

Lennart Westman, Västra Frölunda

Hjo FK

Leif Lundgren, Hjo

Hudiksvalls FK

Lennart Rudolphi, Delsbo

Jönköpings FF

Bengt Jansson, Nässjö

Kalmar FK

Nils Tinnert, Kalmar

Karlstads FF

Björn Widén, Karlstad

Linköpings FF

Arne Lundin, Linköping

Malmö FF

Krister Jacobson, Degeberga

Motala FF

Lars Schill, Malmö

Stockholms FF

Bo Berglund, Uppsala

Anders Bock, Stockholm

Anders Pleijel, Stockholm

Björn Winckler, Sundbyberg

Sundsvalls FK

Kurt Johansson, Sundsvall

Umeå FF

Roger Larsson, Umeå

Uppsala FF

Anders Bengtsson, Uppsala

Västerås FF

Göran Eurenus, Västerås

Ystads FF

Hans Brandels, Ystad

Ängelholms FF

Göran Rosendahl, Ängelholm

Östersunds FF

Olof Andersson, Östersund

Direktanslutna

Åke Bondjers, Malung

Sven Johansson, Ljungbyholm

Karl-Axel Frisk, Falun

40-årsplakett:

Alingsås FK

Hugo Bäckmark, Herrljunga

Falköpings FF

Christer Larsson, Falköping

Halmstads FF

Åke Rietz, Stockholm

Frans-Gustav Renmarker,

Zielona Góra, Polen

Helsingborgs FF

Tibor Spégel, Helsingborg

Huddinge FK

Ulf Tjærnlund, Vagnhärad

Jönköpings FF

Harald Andersson, Huskvarna

Karlskrona FK

Börje Johansson, Lyckeby

Karlstads FF

Bertil Weinander, Karlstad

Kramfors FVK

Lars-Göran Karlsson, Sandöverken

Kristianstads FVK

Håkan Tåstmark, Fjälkinge

Linköpings FF

Bo Erhard Hedrén, Linköping

Lunds FF

John Andersson, Löddeköpinge

Malmö FF

Kaare Hansson, Malmö

Skellefteå FK

Bert Renberg, Norsjö

Sollentuna FK

Sven-Åke Tirén, Stockholm

Stockholms FF

Sören BG Andersson, Stockholm

Göran Heijtz, Stockholm

Sunne FK

Åke Hallstensson, Sunne

Södertälje FK

Evert Zetterberg, Järna

Sölvesborgs FF

Inge Carlström, Kristianstad

Tingsryds FK

John Frobe, Falkenberg

Trollhättans FF

Wolfgang Friebe, Skepplanda

Uddevalla FF

Bror Eriksson, Uddevalla

Christer Grimbrandt, Ljungskile

Ulricehamn FF

Anders Nordell, Ulricehamn

Umeå FF

Leif Johansson, Umeå

Tord Johansson, Täfteå
Ralf Norberg, Umeå
Göran Westerlund, Holmsund

Uppsala FF
Claes-Uno Lundin, Uppsala
Göran Rämme, Uppsala

Varbergs FK
Leif Kristiansson, Varberg
Bo-Ingvar Thorsson, Skällinge
Stig-Arne West, Varberg

Örebro FF
Staffan Andersson, Örebro
Lars Hansson, Garphyttan
Christer Ihrstedt, Vintrosa

Örnsköldsviks FF
Staffan Persson, Örnsköldsvik

Hembygdsfilatelisterna
Niklas Johansson, Upplands Väsby

Islandssamlarna
Per-Olof Abrahamsson, Bromma

Motivsamlarna, SMS
Klas-Göran Almen,
Västra Frölunda
Arne Karlsson, Bandhagen
Olle Olsson, Malmö
Sten-Anders Smeds, Uppsala

Direktanslutna
Thomas Backlund, Uppsala
Rupert Dworak, Kronstorf,
Österrike
Juris Mors, Billdal
Jens Nielsen, Hallsberg
Göte Nordin, Uppsala
Anne Pajula, Norrtälje
Tobias Rein, Stockholm
Anders Sloma, Stockholm
Tommy Strömberg, Askersund
Cenap Turung, Göteborg

25-års märke:
Borås FF
Jan Johansson, Borås

Hudiksvalls FF
Sture Andersson, Njutångar

Hässleholms FF
Lars-Olov Chronqvist, Stockholm

Jönköpings FF
Gunnar Ericsson, Skivarp
Magnus Sjögren, Jönköping

Kalmar FF
Åke Brorsson, Kalmar

Karlskrona FK
Krister Håkansson, Karlskrona
Ingeman Jönsson, Karlskrona

Kramfors FVK
Stefan Mellin, Nyland

Kristianstads FVK
Otto Henningsen, Kristianstad
Sune Persson, Åhus

Linköpings FF
Lennart Arthursson, Linköping

Malmö FF
Lars Lindström, Oxie

Norrorts FF
Ragnar Fors, Djursholm
Håkan Fröcklin, Danderyd

Osby FK
Lars Becker, Osby

Skara FF
Bengt Weidow, Skara

Skellefteå FK
Roger Nilsson, Ersmark

Sollefteå FK
Per Frederiksen, Sollefteå

Sundsvalls FK
Eric Johansson, Sundsvall

Trollhättans FF
Moure Luis Garcia, Trollhättan
Ronny Johansson, Trollhättan

Vällingby FVF
Bo Tollerup, Vällingby

Värnamo FF
Henning Frederiksen, Horsens

Växjö FF
Lennart Persson, Växjö
Gösta Sundberg, Åryd

Ängelholms FF
Anders Fransson, Ängelholm

Östersunds FF
Kenneth Fredriksson, Östersund
Gunnar Hagelin, Östersund

Hembygdsfilatelisterna
Roger Centerström, Vallentuna

Häftessamlarna
Milthon Samuelsson, Kristdala

Direktanslutna
Magnus Andersson, Borghamn
Lennart Axelsson, Ulricehamn
Birgit Ljungquist, Habo
Mats Persson, Smedjebacken
Ulf Wällberg, Hagersten

Köp och sälj på:
<http://samlamera.sff.nu>

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i mars

95 år

15 Tord Artbäck, Särö

85 år

13 Åke Åhlberg, Borlänge

80 år

1 Sven Nordlund, Umeå

6 Bert-Åke Larsson, Sunne

7 Sigurd Englund, Glommen

11 Lars-Gunnar Fogelberg,

Söderköping

13 Torbjörn Ericsson, Halmstad

13 Curt Nermark, Alingsås

14 Uno Eriksson, Umeå

14 Ingvar Larsson, Älvsjö

20 Bengt Martinsson, Luleå

25 Margareta Östberg, Lund

75 år

1 Anne-Marie Magnusson,
Malmö

5 Hans-Olov Ålander,
Sollentuna

9 Hans Lindberg, Märsta

15 Fredrik Broberg, Trosa

16 Evert Zetterberg, Järna

18 Percy Bargholtz, Lidingö

22 Sven-Olov Karlsson, Udenäs

28 Lars-Ove Pehrsson, Täby

29 Bo Lundqvist, Kalmar

70 år

3 Mainer Martinsson,
Svanesund

3 Peter Ringdahl, Norrköping

4 Heikki Virtanen, Varekil

7 Leif Bergman, Tullinge

18 Jan Olof Ljungh, Falsterbo

23 Lennart Backlund, Kramfors

24 Hans Hedelin, Vallda

60 år

1 Alf-Göran Arneholm, Falun

5 Thomas Blohmé, Åkarp

9 Kurt Nilsson, Olofström

19 Lars Norberg, Västerhaninge

50 år

2 Sebastiano Ferraú,

Söderhamn

5 Stefan Andersson, Nacka

18 Mats Gunnemyr, Tyresö

HALLFRIM 2016

12 - 14 Augusti

Nationell och regional utställning med alla utställningsklasser

Reglemente, anmälningsblankett och bulletin på vår hemsida:
www.hallfrim2016.se. Kan också rekvireras från kommissarien

Anmälningar senast den 15 mars till kommissarien

Kommissarie: Gunnar Dahlvig
Storgatan 21 E, 312 30 Laholm
gunnar.dahlvig@gmail.com

Lokal: Höskolans Idrottshall
Den 14 augusti håller PHILEA auktion

HALLFRIM 2016

Vykorts- och
frimärksutställning
Halmstad
12-14 augusti 2016

Ortstämpeltävling

Förutsättningar: Finn så många ortstämplat som möjligt i nedanstående text. Inga ord eller bokstäver får kastas om. Däremot får man bortse från mellanslag och använda bokstäver från två på varandra följande ord. Samma bokstäver får användas i flera ortsnamn. Bokstäverna i ortsnamnet ska vara i följd, det vill säga inga bokstäver får hoppas över för att bilda ett ortsnamn.

Skriv ner alla de olika ortstämpelnamn du finner på en lista. Ange också det totala antalet och posta lösningen i ett fullt frankerat kuvert till redaktionen: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 Linköping, så att vi har den senast måndag den 15 februari. Glöm inte namn och adress!

Lena och Lilla Harriet hade fått lov att följa med Ethel hem. Jag litar på att ni kommer hem medan det ännu är ljus eftersom Lenas cykellyse är trasigt, sa mor.

De for iväg längs grusvägen över tallåsen och passerade viken där Ethels morfar Tore hade sin eka. När de kom upp på berget stannade Lena som körde först. Hör ni fåglarna, frågade hon. Titta, de måste vara minst ett dussin! Vi kan väl stanna en liten stund och bara njuta och varva ned! Jag känner att jag börjar flåsa.

Vad det är härligt när man bor så nära naturen att man bara kan traska ut i skogen när man vill, fortsatte hon. De satte sig på några stockar som någon släpat fram till vägen. Solen sken och de kunde se viken de nyss passerat, en härlig badvik med en liten holme där marken bestod av vit sand. Inte ett moln på himlen.

Nu fortsätter vi, sa Ethel en kvart senare och strök bort en hårlock ur sitt magra ansikte. Här kan vi vika av och ta en genväg om vi vill, sa hon och svingade sig upp på cykeln. Intill den smala stigen de nu körde kunde de höra en bäck porla. Fem minuter senare kom de fram till en åker där de såg en bonde plöja tätt följd av en och annan sädesärla och efter ytterligare fem minuter var de framme där Ethel bodde.

1:a pris: Facit Postal IX, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB, www.postiljonen.se om alternativt www.facit.se. Katalogen utkommer vart femte år och är inriktad på svenska ortstämplat och posthistoria. Riktpriset på katalogen är 500 kronor. Katalogen kan beställas hos SFF till medlemspriset 425 kronor inklusive frakt genom förskottsbetalning till förbundets bankgiro 568-1580. Ange Facit Postal IX samt gärna ditt medlemsnummer.

2:a–3:e pristagarna får varsin trisslott. Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer av Filatelisten. Lycka till! Konstruktör av tävlingen: Ivan Forsgren.

Vinnare och lösning:

I förra numret av Filatelists korsordstävling blev David Svensson, Katrineholm, vinnare av Postens årsbok *Svenska frimärken berättar 2015*, skänkt av Postnord Sverige; www.postnord.se/frim

Årsboken på närmare 90 sidor ges ut i en begränsad upplaga om 2 650 exemplar och innehåller alla frimärken som givits ut under året. Priset på boken är 589 kronor.

Eric Carlsson, Karlsborg, och Martin Palmberg, Karlstad, får varsin trisslott. Stort Grattis!

F	O	T	F	O	L	K		H		O		S
L		R			E		N	Ä	S	S	J	Ö
I	V	Ä	G		N		D		N			L
T		F		H	A	M	L	A		U		J
I	N	F	R	A		E		N	I	T	T	A
G						S			N			
	F	Å	G	E	L	S	K	Å	D	A	R	
		S				A		D				S
T	J	U	S	A		D		R	E	K	V	I
I		N		F	R	E	J	A		U		L
C		D		T			Ä		B	R	E	V
K	L	E	N	O	D		R			I		E
A		N		N		F	N	U	R	R	O	R

vang

SMÅANNONSER

Annonser för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**

OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser

MANUS till SMÅANNONSER för tidningens nästa nummer ska vara kansliet tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Box 91, 568 22 Skillingaryd, senast 4 veckor före utgivningsdag.** Förskottslikvid insätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund. Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till kansli@sff.nu.

Tidningens sidor med småannonser läggs ut som pdf på Samlamera.

Medlemmar kan dessutom själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

KÖPES

Danska postfriska eller ostämplade frimärken köpes. Gärna stora partier. Sören Sörensen, Schödtsmindsevej 12, DK-8464 Galten. aaland@kabelmail.dk

Landstormen. Allt om tillkomst, utgivning och försäljning. Frimärken, brev, vykort, essäer, provtryck, gamla skrifter och information. Leif.

031254394@telia.com

Postfriska Rabatthäften år 1979–1980 118 kr/häfte, 1981–1990 125 kr/häfte. Stefan Svensson, Prästlyckevägen 6, 388 97 HALLTORP. 072–52 77 244. s.halltorp@telia.com

Rabatthäften. Årgång 1979–1980 110kr/st inkl. frakt. Årgång 1981–1990 120 kr/st inkl. frakt. Gärna stora partier. a.stahlberg@hotmail.com

Stämplar Dalarna. Särna nst 29 avkortat årtal 1925, nst 33 avkortat årtal. Dala-Järna, Furudal, Mora, Lillhamra, Stora Tuna, Hedemora 10–2, Gonäs 16, Gräsberg 16, Gustaf 16, Klenshyttan 16, Råmen 16, Enviken 58, Insjön 2 58, Torgås 58. Förfilатели Dalarna. Mora 6–1, Smedjebacken 6–2, Wik 6–2. Skill.bco el. vapentyp, brev/märken Fahlun 6–4, Avesta 7, Gagnef 7–2, Smedjebacken 7–3. 070–2776364 tage.blomkvist@gmail.com

Tage Nilsson (T.N.) Söker originaltecknade eller tryckta kartong- eller handräkningskort före 1900. Även annat som kan kopplas till T.N. är av intresse. Lennart Frost, Skogslöparvägen 33, 281 51 Hässleholm. 0451–164 85. L.frost@bredband.net

Vykort! Söker daterade, gärna postgångna vykort, gratulations-, helg-, och reklamkort före 1890. Lennart Frost, Skogslöparvägen 33, 281 51 Hässleholm. 0451–164 85 L.frost@bredband.net

SÄLJES

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42.000 olika utgåvor. (Endast 3 kr per Michel €) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5–15 % rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Sthlm svenssonkarlerik44@gmail.com

Maxikort Sverige nr 1–92 komplett serie. Lämna ett bud till lennart-siv@glocalnet.net

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Sim-

ning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar. Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor! Billigt! Endast SEK 3 per Micheleuro! Dessutom 5–15 % rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, S-112 69 Sthlm.

svenssonkarlerik44@gmail.com

Påsurval från Hela Världen för endast 50 öre/frimärket sänds till påseende. Även urvalshäften till förmånligt pris. (Konto i Sverige) Stig Svensson, Laxvägen 9 D 25, 06150 Borgå, Finland.

Ärsböcker Sverige 11 st. 1988–1999. Lämna ett bud till lennart-siv@glocalnet.net

Ärsböcker Åland 3 st. 1994–95, 1996–97, 1998–99. Lämna ett bud till lennart-siv@glocalnet.net

Ärssatser Norden säljes. Lista sändes gratis. Kjell Kvarnström, Munkrudsvägen 72, 684 32 Munkfors

Ärssats Norge, 1995–96–97–98–99, 5 st. Lämna ett bud till lennart-siv@glocalnet.net

KÖP BYTES SÄLJES

Postskolan allt. Lokalpost allt. Brevmärken. Kent Brage, Skallmeja Broholm, 532 95 Skara, 0511–37 10 80, 073–985 63 22

OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar! **Dessa tas emot på: info@sff.nu** **Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem**

Alby-Botkyrka 10/2 Årsmöte, 24/2, 9/3, 23/3, 5/4 Gemensamt möte med Huddinge Frimärksklubb i Gymnasieskolan, 6/4 (Alby), 25/4, 4/5. Rådmanbacken 25 bv onsdagar kl. 19.30

Alingsås Möte varje onsdag i föreningslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18. Auktion minst en gång per månad. Upphåll jul, nyår och sommaren

Alvesta Månadsmöten andra tisdagen i månaden under jan-maj och sept-dec. Föreningsgatan 1 kl. 19

Mötesdagar till nr 2 senast 15/2

Arjeplog 9/2, 23/2, 8/3, 22/3, 5/4, Maj-träffen: 8-9/5 på Hotell Lyktan. Vuxenskolan, Drottninggatan, Arjeplog kl. 18.30

Arvika 15/2 Årsmöte, 14/3, 11/4. Ingessunds Folkhögskola kl. 17.30

Boden 17/2, 17/3 Årsmöte, 19/4, 19/5. Hellgrensgatan 4 kl. 19

Bollnäs 2:a torsdagen i varje månad kl. 19 (utom juni, juli, aug.). Föredrag, auktion, bildvisning eller studiebesök. Bystugan i Lenninge kl. 19

Borås 18/2 Föreläsning, 3/3 Auktion, 19/3, 12/5 Frimärkets Dag, 21/4 Föreläsning, 18/5 Föreläsning, 26/5 Handlare, 9/6 Vårutflykt. Viskastrandsgatan 5 kl. 18.30 (öppet fr 17.30)

Eksjö 17/2, 16/3, 19/3 Frimärkets Dag, 20/4, 24/4 Auktion, 11/5. NBV-lokalen Norra Storgatan 27 kl. 18.30

Enköping Vanligen första fredagen i månaden, dock inte i juli och augusti. Möte, byten, fika och auktioner samt ibland föredrag. Mariarummet, Kyrkans hus, Västra Ringgatan 9, ingång från parkeringen kl 18.30

Eslöv 4/2, 18/2, 3/3, 17/3, 31/3, 14/4, 28/4, 12/5. Fika och miniauktion varje kväll. Ekenässkolans nya matsal kl. 18

Fagersta 9/2. Folkets Hus Smedjebacken, 8/3, 12/4. Västanfors Ind. kontor kl. 19

Falkenberg 17/2 Årsmöte med förlängd 5-minutare. Leif Svenssons enarmare klassiskt Sverige, 16/3 Ivan Hansson Lösen med varianter, 20/4, 11/5. 17.00 Urvalshäften, 18.15 Mötesförhandlingar. Samlarträffar med lotteri och allmän filatelidiskussion för eftermiddagslediga. Tid onsdagar 16.00-cirka 17.30: 27/1, 24/2, 23/3, 27/4. Framtidens hus Torggatan 5 Falkenberg

Falköping 4/2 Årsmöte. Liten auktion, 3/3 Bengt Herrman pratar om "Genom Suezkanalen med vykort". Liten auktion. Inlämning av auktionsmaterial till aprilmötet, 7/4 Inlämningsauktion, 12/5 Auktion. Säsongsavslutning. Träffpunkt Ranten, Järnvägsgatan 10 kl. 19

Falun 8/2, 14/3 och 11/4. Nybrokyrkan SMU-ingången från Nybrogatan kl. 19

Floby 18/2, 5/3 Mässa i Falköping, 31/3, 21/4, 19/5 Hemlig resa. Möten i Kyrkans Hus kl. 18.30. Urvalshäften finns utlagda från kl. 18

Gränna 9/2, 8/3, 12/4, 10/5. Hembygdsföreningens lokal i Franckskagården kl. 19

Gävle 16/2, 15/3 Årsmöte, 12/4. Restaurang Kvarnen kl. 18.30-21

GÖTEBORG

Islandsklubben 11/2 Årsmöte. Nordiska fåglar. Ove Karlsson, 10/3 Utländska stämplor på isländska frimärken. Björn Hagberg, 14/4 Mitt Island. Mats Ahlmark, 23/4 Vårauktion: Utländska stämplor på isländska frimärken & isländska nummerstämplor. OBS! Lördag på Kinesiska muren, 12/4 Danska kolonier: Färöarna, Grönland och D.W.I. Gunnar Löwendahl. Gamlestadens Medborgarhus på Brahegatan 11 kl. 19. Öppet från kl. 18

SFF 4/2 Årsmöte, medaljutdelning och några 5-minutare, 18/2 Luftpost påtryck på små Tjänste, Sven-Erik Holmedal, 3/3 1939 års händelser och filateli, Sten Eriksson, 17/3 Storvarvs-epoken i Göteborg, Hans Nilsson. Bildspel med bland annat vykort, 7/4 "Tryckta men inte utgivna", Christer

Brunström, 21/4 Ingenjör Andréas luftfärd, Hans-Ove Aldenbrink, Någon gång i maj Besök på Göteborgs Postterminal. Gamlestans Medborgarhus. Ungdomar kl. 18-19. Möte kl. 19, men vi har lokalen fr. 18

Halmstad 10/2 Årsmöte, miniföredrag och miniauktion, 9/3 Vykort samt miniauktion, 13/4 "Den politiska propagandan" med Lars Hansson. Miniauktion, 11/5 Större auktion och miniföredrag, 20/5 Jubileumsmiddag på Grand Hôtel - föreningen firar 100 år just denna dag. Varje gång har vi dessutom urval, servering och mycket annat. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg i Halmstad kl. 18

Haninge 8/2, 22/2, 14/3, 11/4, 25/4. Hyresgästföreningens lokal Nynäsvägen 50 (mitt emot Haninge Centrum) kl. 19.30

Helsingborg 4/2, 7/3, 4/4, 23/4 Fri-mynt. Övre Långvinkelsg. 105 kl. 18

Huddinge 16/2, 1/3 Föredrag, 15/3 Årsmöte, 5/4, 19/4, 3/5 Våravslutning vårmöte. Juniorerna träffas mötesdagarna ovan kl. 17.30-18.30. Tomtbergaskolans matsal kl. 19

Hudiksvall 24/2 Årsmöte, 16/3 Samlingar. Tema: Exotiska länder, 6/4 Frägesport med Torbjörn, 27/4 Frimärksskola med Ulf: Svartlistat, 18/5 Våravslutning med bättre auktion. Östra Samlingssalen, Djupegatan 43, Hudiksvall kl. 18

Hultsfred-Vimmerby 9/2 Styrelsemöte, 23/2 Årsmöte, 8/3, 22/3, 5/4, 19/4. Verandigatan 3 A, PRO-lokalen, i Mariannelund. Kl. 19-21

Härnösand 7/3 Årsmöte, 4/4, 2/5, 30/5. Vårstagatan 1 kl. 18

Hässleholm 24/2, 30/3, 27/4. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

Hörby 9/2, 27/2 Mässa, 8/3, 5/4, 3/5. Källhaga Servicehem Byggmästarg kl. 18

Jönköping 26/1 Lars Axenford från samlarföreningen Örtugen presenterar föreningen samt sin egna specialitet "trägubbar", 23/2 Årsmöte med utdelning av plaketter och pokaler, 22/3 Tommy Samuelsson från Hökerum presenterar SMS samt något av sina egna samlingsområden, 26/4 John Fritz kåserar om någon av sina många jordenrunt-resor, 10/5 Besök på Miliseum i Skillingaryd. Månadsmötena avslutas med lotteri, auktion, cirkulation och fika. Duvgatan 22, Österängen, Jönköping kl. 18.30

Kom på mötena!

Alla föreningar välkomnar naturligtvis SFF-medlemmar även från andra lokalföreningar till sina möten.

Välkommen att besöka en förening i närområdet eller om du på en resa råkar befinna dig i närheten.

De flesta föreningarna har en egen hemsida och adresser till dem hittar man på www.sff.nu/lokalforeningar

Kalmar 4/2, 18/2, 3/3, 17/3, 19/3 FD, 7/4, 21/4, 2/5 (OBS Måndag) och 19/5. Trädgårdsgatan 12, Kalmar (f. d. Energiverkets lokaler) kl. 18.

Karlsborg 8/2, 14/3 Årsmöte, 9/5. SOK Träffs lokal Parkvägen kl. 19.00

Karlshamn Första måndagen i varje månad utom juni-augusti. Flottans Män, Näsviken kl. 18

Karlskoga 3/2 Årsmöte, 17/2 Byteskväll, 2/3 Medlemsmöte, 16/3 Byteskväll, 6/4 Medlemsmöte, 20/4 Byteskväll, 4/5 Medlemsmöte. Auktion varje möteskväll. Missionskyrkan, Badstugatan 39 kl. 19

Karlskrona 15/2 Vykortskväll kl. 19–21, 16/3 Klubbinformation kl. 13–20, 19/3 Frimärkets Dag kl. 9–15 i Amiralen Köpcenter, 4/4 Vykortskväll kl. 19–21, 24/5 Våravslutning/ Klubbmöte, aktiviteter, mat och dryck på Mörtsjöåsen. Från och med 13/1 Onsdagsöppet med urvalssändningar, samlarbörs med mera, kl. 13–20 varje vecka till och med 8/6. Då något annat anges i egen klubblokal Nya Skeppsbrogatan 3, Karlskrona

Karlstad 17/2, 16/3, 20/4, 11/5. SPRF:s lokal, Våvaregatan 4 kl. 18.30

Kil 12/1, 2/2, 1/3 Årsmöte, 12/3 Vårauktion, 5/4, 3/5. Servicehuset Smeden kl. 17

Klippan 23/2 Årsmöte. Som vanligt även urvalshäften, auktion och gratis kaffe, 19/3 Frimärkets Dag kl. 10–14 i "47:an". Handlare blir Mikael från Frimärks Netto, Helsingborg, 2/4 Vår-auktion på eftermiddagen. Upplägget blir som tidigare med auktionskatalog med möjlighet till anbudsgivning. Ingen provision, 26/4 Jerker Kehlmeier, Höör, visar vad han har att erbjuda i frimärkssammanhang av skilda slag för oss samlare, 10/5 Vårfest. Studiegården, Storgatan 47 kl. 19

Kramfors 18/2, 17/3 Årsmöte, 21/4, 19/5. HSO-lokalen, Strandgatan 19, Kramfors. Samling från kl. 18, möte kl. 19

Kristianstad Filateli: 1/3, 22/3, 19/4, 3/5. Vykort: 23/2, 29/3, 26/4. Hemgården, Föreningarnas hus kl. 18

Kristinehamn 23/2, 15/3, 12/4, 10/5. Kristinehamns bibliotek, hörsalen, Tullportsgatan 13 kl. 19

Kungsbacka Klubbmöten tisdagar klockan 18–21: 23/2 Årsmöte. Föredrag av Sten Johansson: M/S Stockholm – S/S Andrea Doria, 22/3 Föredrag av Valter Skenhall: Tjänsteförsändelser 1920–1990, 26/4 Föredrag, 24/5 Våravslutning. Bytesdagar seniorer. Lokal: Fregatten kl. 18–20: 9/2, 8/3, 5/4, 19/4, 3/5. Måndagsgruppen kl. 9–12: 11/1–23/5. Ungdomsmöten: 9/2, 23/2, 8/3, 22/3, 5/4, 19/4, 3/5. ABF-huset, Verkstadsgatan 14, Kungsbacka kl. 18–19.

Laholm Andra torsdagen i januari-april och september-december. Klarabergslokalen kl. 18

Lidingö 11/2 Bo Dahlnér: Bandmärken, 3/3 Staffan Lagergren: Gilla broar, 17/3 Årsmöte, 31/3 Peter Lorentzon: Gåvor och donationer till Postmuseum, 14/4 Stora vårauktion, 12/5 Våravslutning. Föreningsgården, Larsbergstorget 9 kl. 18

Linköping Andra måndagen varje månad september-maj. Klockhuset, Hjälsättersgatan 6D kl. 18 (mötestart kl. 19)

Luleå 9/2 Årsmöte, 8/3 Auktion, 12/4, 10/5. Malmgården, Malmuddsvägen 27, Luleå kl. 19

Mötesdatum alltid till info@sff.nu

Lund 16/2 Sven Börje Ewers om förfalskade brev, 15/3 "5-minutare", årsmöte, auktion, 12/4 Jerker Kehlmeier om varianter på frimärken, auktion, anmälan till våravslutningen, 10/5 Våravslutning med liten måltid, lotteri och frågesport. Träffpunkt Sankt Laurentiigatan 18, kl. 17.45–21.00. Lunds Pensionärs FK 10/2, 24/2, 9/3, 23/3, 6/4, 20/4, 4/5 kl. 10–11.30

Malmö 17/2 Föredrag av Peter Wittsten, KPK: Brev mellan Sverige och Danmark, Öresundsregionen, 1848–1869, 16/3 Årsmöte. (Del av Filatelistisk Högskola), 20/4 Storauktion, 18/5 Vårfest. Förhandsanmälan obligatorisk. Folkets Hus i Limhamn, Linnégatan 61. Bytestimmen börjar kl. 18 och mötet kl. 19

Mariestad 8/2 Årsmöte, 14/3 Nils Julin, Timmersdala, håller ett föredrag om posten på järnvägen, 19/3 Frimärkets Dag, 11/4 Våravslutning. Kaffeservering och auktion vid varje möte. Drottninggatan 4 kl. 19

Marks FK 8/2 Årsmöte, 14/3, 11/4, 9/5. Kommunalhusvägen 3, Fritsla

Mjölby 8/2 årsmöte, 14/3, 11/4. Lundbygatan 5 A, kl. 19.

Mora 7/3, 19/3 Frimärkets Dag, 4/4, 2/5.. Auktion varje gång. Mora Kulturhus kl. 18

Motala 1/3, 5/4, 3/5. Framtidslokalen, Nedre Borgmästargatan 10, ingång från Kungsgatan kl. 19

Norrköping 8/2 Frimärkscafé, 17/2, 22/2 Frimärkscafé, 7/3 Frimärkscafé, 16/3, 21/3 Frimärkscafé, 4/4 Frimärkscafé, 13/4, 18/4 Frimärkscafé, 2/5 Frimärkscafé, 11/5, 16/5 Frimärkscafé. Riks City dagcentral. Norra Lundsg. 7 kl. 17.30. Frimärkscafé kl. 15–17

Nossebro 2:a onsdagen i varje månad utom juni, juli och aug. Stationshuset, Järnvägsg. 5 kl. 19

Nybro 25/2, 31/3, 28/4. Smålandsgatan 48 kl. 18

Osby 2:a onsdagen i varje månad utom juli-augusti. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Rönnebacken kl. 19

Oskarshamn: 1:a och 3:e tisdagen i månaden (sep-nov, jan-maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

Oskarström 3:e torsdagen september - november och januari - april. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18

Piteå 21/1, 18/2, 20/2 Piteträffen i Royal Rosvik kl. 08–18, 17/3, 21/4. Ny möteslokal: Samvaron, Hamnplan 4 kl. 18

Sandviken 20/1, 17/2, 20/3 Årsmöte, 20/4, maj Vårutflykt. Valhalla kl. 18

Sjöbo 13/1, 3/2, 24/2, 16/3, 6/4, 27/4, 18/5. Fika och Miniuktion varje kväll. Tomtemuseum, Törnedalsgatan 2 C, Sjöbo kl. 18

Skara 24/2 Regional träff med förbundsordföranden Bo Dahlner, 16/3 Inför Scarung 16 och förbundskongressen, 6/4 Bengt Herrman, Göteborg, kåserar: "Mitt London" med en filatelistis ögon, 27/4 "Kan man samla på sånt?" Sten Eriksson talar om bältespännarsamlandet. Auktion, lotteri och fika på alla möten! Frejan, kl 18.30

Behöver ni föredrags-hållare till mötena?

Ibland kan det vara svårt att finna föredragshållare. På förbundets hemsida presenteras 13 sådana.

Adresser till dem hittar man på www.sff.nu/foredragshallare/

Skivaryd 24/2, 16/3, 19/3 Frimärkets Dag i Skillingaryd och Vaggeryd, 20/4, 11/5, 15/6 Sommarfest. Östbos gamla lokal vid Artillerigatan i Skillingaryd kl. 18–20

Skövde 16/2 Klubbaktivitet/frågesport med Nils och Bengt-Göran. Inlämning av material till 1/3, 1/3 Inlämningsauktion, 15/3 Årsmöte, 19/3 Frimärkets dag, 29/3 Klubbaktivitet, 5/4 Auktion tillsammans med Volvo i Volvohuset, 12/4 Bengt Herrman föreläser/visar bilder: Mitt London, 26/4 Auktion, 3/5 Avslutning, tillsammans med Volvo i Volvohuset, dragning närvarolotteri. Studieförbundet Vuxenskolan, Rådsmangatan 24 kl. 19

Sollefteå 1/3 Årsmöte, 5/4, 3/5. Hullsta Gård kl. 18.30

Sollentuna 16/2 Bo Dahlner föreläser om Österrisk flygpost och därefter inlämningsauktion, 1/3 Möte hos Järfällaklubben, 15/3 Årsmöte och inlämningsauktion, 19/3 Frimärkets Dag, 5/4 Möte hos Järfällaklubben, 19/4 Arne Borgert föreläser om de norska ockupationsutgåvorna och därefter inlämningsauktion, 3/5 Möte hos Järfällaklubben, 17/5 Medlemsmöte och avslutning på vårterminen. Minervavägen 4, Häggvik kl. 18.30–20

Solna 9/2, 23/2, 8/3, 22/3, 12/4, 26/4, 10/5, 24/5. Skytteholmsskolans matsal kl. 17

Stenungsund 15/2 H, 7/3 S sal B1, 21/3 H. auktionsvisning, 2/4 12.00 Stenungskolan, sal B1. Auktion (preliminär dag), 18/4 H. Efterförsäljning, 2/5 S sal B1. H=Hasselbackevägen kl. 14, S=Stenungsskolan kl. 18.30.

STOCKHOLM

Asiensamlarna Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdsfilatelisterna 17/2 Gemensamt möte med SSPD, 30/3 Årsmöte, 27/4 Åke Persson: Perssons blandning med tonvikt på Hälsinglands posthistoria. Postmuseum kl. 17

Islandssamlarna 4/2 Program ej klart, 3/3 Årsmöte 2016 med landgång anmälan till 0704- 80 01 84 Mikael Magnusson, 7/4 Program ej klart, 7/5 Möte i Södersvik kl 12. Anmälan 0703- 62 17 53 Leif. Temat är bytesdag, tag med dina dubletter och byt, sälj och köp. Tag även med auktionsobjekt (10% tar klubben i provision). På varje möte liten auktion. Östermalms Föreningsgård, Valhallav 148 kl. 19

SPFK - Stockholms Pensionärers Frimärksförening. Varje tisdag under januari-april och september-november. Timmermansgården, Timmermansgatan 46 på Södermalm i Stockholm kl. 9.30–11.30

StFF Stockholm 10/2, 24/2, 9/3, 24/3, 13/4, 27/4, 11/5. Postmuseum på Lilla Nygatan 1 tr kl. 18.30

SMPS 2/3, 6/4 Årsmöte. Postmuseum kl. 17.30–19. OBS! Nya tider. Tider alltid på: www.smps.se

SSPD 17/2 Gemensamt möte med Hembygdsfilatelisterna. Giselher Naglitsch: Upplands postvägar, inrättande och utveckling till cirka 1880, 16/3 Program ej fastställt, 20/4 Årsmöte. Vidare program ej fastställt. Postmuseum kl. 18.30

Vällingby 8/2 Auktion, 22/2 Inlämningsauktion, 7/3 Auktion, 19/3 Frimärkets dag och samlarmässa, 21/3 Inlämningsauktion och föreläsning, 4/4 Auktion, 18/4 Christer Wahlbom föreläser om bältespännarfilateli. Inlämningsauktion, 2/5 Auktion, 16/5 Årsmöte och avslutningsfest. Vällingby backe 13 kl. 18

Sundsvall Möten 7/3 Årsmöte, 19/3 Frimärkets Dag, 4/4, 2/5. Bytesträffar: 15/2, 21/3, 18/4. Sidsjö hotell och konferens kl. 18.30.

Sunne 2/3 Årsmöte, 6/4, 4/5. Postcenter, Norregårdsg. kl. 18.30

Södertälje 4/2, 25/2 Årsmöte, 17/3, 7/4. Bergsgatan 10 n.b. i Södertälje kl. 18

Sölvesborg 9/2 Årsmöte. Sternska villan kl. 19

Tingsryd 11/2 Årsmöte, 14/4. Englandska fastigheten klockan 18.30

Torshälla 7/2, 21/2 Årsmöte, 6/3, 3/4, 17/4, 8/5, 22/5. Riktargatan 66 kl. 09.30

Traheryd 9/2 Frimärksaktiviteter och årsmöte, 1/3 Frimärksaktiviteter och klubbmöte, 29/3 Samlarträff, liten auktion, 12/4 Frimärksaktiviteter och klubbmöte, säsongavslutning. Verdandilokalen, S. Stationsg. 25 kl. 18.30

Tranemo Tredje tisdagen januari-maj. Brandstationen kl. 18.30

Trelleborgs FK Tredje onsdagen i månaden. C.B. Friisgatan 1 kl. 19

Trollhättan 9/2 besök Uddevalla, 17/2 Harry Berglund: Montera för utställning, tema motiv, 2/3 Årsmöte, 7/3 Besök i Vänersborg, 16/3 Bengt Herrman: Östafrika, 19/3 Frimärkets Dag, 30/3 Öppet Hus, 13/3 Bytesafton (byte eget material), 23/4 Auktion, 27/4 Efterförsäljning, 11/5 Våravslutning. Drottninggatan 42 kl. 18.30. Veterangruppen: jämna tisdagar kl. 14 Kaggatorps kvartersgård.

Täby (Norrtort) 8/2 Två medlemmar berättar: Så här samlar jag, 22/2 Johan Ägren, medarbetare på Philea, berättar om sitt utställningsexponat Swedish Definitives – Coat of Arms – Circle Type 1858–1885, 7/3 Vårens första storauktion. Visning från kl. 17. Auktionen börjar kl. 19, 21/3 Årsmöte. 4/4 Vårens andra storauktion. Visning från kl. 17. Auktionen börjar kl. 19, 8–11/4 Föreningsresa till Nordia 2016 i Jyväskylä i Finland, 18/4 Anders Pleijel ger oss en inblick i bandmärkenas mysterier och utmaningar, 2/5 Terminsavslutning med lotteri och andra muntrationer, 21/5 Vi deltar i Norrtäljeföreningens terminsavslutning med ett besök på Norrtälje Bränneri, med bland annat provsmakning och lunch. Söderv. 30 kl. 18.30

Uddevalla 9/2, 8/3, 12/4, 3/5. Samlingssalen Skogslycke hemmet kl. 18–21

Ulricehamn 10/2 Årsmöte. Missionskyrkans kafeteria, Jälgareg. 6 kl. 18

Umeå 18/2 Föredrag av Sven Lindskog: Stockholms poststämplat, 1686–1871, 17/3 Föredrag av Anders Rodén: Tre kronor på försändelser, 21/4 Föredrag av Henrik Sundén: Svenska polarforskarer och upptäcktsresande på frimärken och upptäcktsresande på frimärken och upptäcktsresande på frimärken och upptäcktsresande på frimärken, 12/5 Föredrag av Thomas Gunnarsson: Svensk bilhistoria. Ö Kyrkog. 14 (Tempelriddarna) kl. 18.30

Uppsala 8/2 Paris Ballongpost under belägringen 1870/1871 – Bengt-Göran Österdahl, 20/2 Årsmöte på Borgen, 29/2 Såpbubblor i verkligheten på vykort och frimärken – Göran Rämme, 19/3 Frimärkets Dag i Gränby Centrum, 21/3 Storsamlaren Hans Lagerlöf – Erik Hamberg, 11/4 Geijersdalen – Sven Lindell, 2/5 Okänt ämne – Anders Olason, 23/5 Kemiska objekt i en motivsamling – Bengt-Göran Österdahl. Sensus i Kanikenshuset, Västra Ågatan 16, plan 5 kl. 18–21

Wallentuna 10/2 Årsmöte, 24/2 Att samla Slania: Föredrag av Stephan Pomp, 9/3 Tre klubbmedlemmar berättar om sitt samlande, 19/3 Frimärkets Dag, 23/3 Studiebesök vid Postnords nya sorteringsterminal i Rosersberg, 13/4 Roslagsbanans historia: Henrik Block berättar, 27/4 Material till hembygds- och motivsamlande: Sten Anders Smeds berättar, 11/5 Terminsavslutning med utflykt och middag. Rickebylokalen, Mörbylvägen 38, Vallentuna kl. 18

Varberg 9/2 Årsmöte. Inget föredrag denna gång men urval, lotteri och mat som vanligt, 8/3 Jan Halldén berättar om några av våra poststämplat i den norra delen av kommunen. Bidra gärna med kunskap och material här också, 12/4 Bengt Bengtsson fortsätter resan utmed Åtranbanan till Rolfstorp, Obbhult och avslutar i Åkulla. Material som ökar vår redan stora kunskap uppskattas i vanlig ordning, 10/5 Programmet är ännu inte bestämt. ABF, Brunnsbergsv. 5. Urvalsgenombgång kl. 18, möte kl. 19

Vetlanda 9/2 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 23.2 Stor bytesafton, direktauktion, 8/3 Årsmöte, 22/3 Föreläsare, 5/4 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 19/4 Föreläsare, 3/5 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 17/5 Våravslutning. Norra Esplanaden 11, Vetlanda kl. 19. Vid auktion visning från kl. 18.30

Vindeln 1:a onsdagen varje månad från september. Vindelgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

Värnamo 10/2 Per Bunnstad berättar om sitt exponat: Skillingaryd – en militärort, 25/2, 9/3, 19/3 Frimärkets Dag, 31/3, 13/4, 28/4, 11/5, 21/5. Myntgatan 5 mitt emot TAXI kl. 18

VÄSTERÅS

Västerås FF 9/2 Planering inför Frimärkets Dag, 8/3 Årsmöte, 19/3 Frimärkets Dag, 12/4 Auktion, 10/5 Föremål ur Kenneths spännande samlingar. Hotell Valsaren, Metallverksgatan 2, (Kopparlunden) kl. 19

Västerås ABB 15/2, 21/3, 18/4, 16/5. IOGT kl. 19

Västerås FK 7/3, 4/4, 2/5 (Hotell Valsaren, kl. 19 dock ej 21/12 IOGT-lokalen, kl. 19)

Växjö 2/3, 19/3 Frimärkets Dag, 6/4 Storauktion, 11/5. Kungsvägen 117, Växjö kl. 18.30

**Skicka oss
mötesprogram
som ren text till
info@sff.nu**

Ystad 8/2 Nationaldagsfrimärken, Eskil Jönsson, 7/3 Danska varianter, Björn Fröberg, 13/3 Auktion i Ystad, 18/3 Årsmöte, 11/4, 7/5 Ystamps, 16/5. Lancasterskolan, vid klostret, S:t Petri Kyrkoplan 2 kl. 19

Åmål 9/2 årsmöte, 8/3, 12/4 Vårauktion, 10/5 Våravslutning. Servicehuset – Åmålsgården kl. 18

Åsljunga 9/2, 8/3, 12/4, 10/5. Centrumhuset Örkelljunga kl. 19

Älmhult Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug. Folkets Hus, Skolgatan 18 kl. 18.30

**Möten
mer utförligt
www.sff.nu/moten**

Ängelholm 15/2 Årsmöte, 14/3 Inför Frimärkets Dag: Broar på Nordens Frimärken, 19/3 Frimärkets Dag. OBS. Inlämning till vårauktionen, 25/4 Vårauktion, 16/5 Våravslutning med frimärkstävlingar. Sonne står för programmet. Godtemplargården kl. 19

Örebro 9/2, 8/3, 12/4, 10/5 Liten auktion på alla möten. Rostahemmet kl. 18

Örnsköldsvik Andra onsdagen i månaden: 10/2 årsmöte, 9/3, 13/4, 11/5. Församlingshemmet, Storgatan kl. 18.30

Östersund 9/2 Föreningsmöte, 23/2 Föreningsmöte med cirkulation, 8/3 Årsmöte kl. 19.00. Auktion efter årsmötet. Auktionsobjekt utlagda kl. 18.00, 19/3 Frimärkets Dag. Ansvarig: Jan Anders Jacobsson, 22/3 Föreningsmöte med cirkulation, 5/4 Föreningsmöte, 19/4 Föreningsmöte med cirkulation, 22–24/4 Träff med Nordanfjeldske preliminärt på Wången, 3/5 Föreningsmöte, 17/5 Våravslutning på Biblioteksgatan 33 med auktion. Tema: Supé, 6/6 Nationaldagsfirande på Jamtli. Ansvarig: Jan Anders Jacobsson. Ordinarie möten på Biblioteksgatan 33 kl. 18

Östhammar Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

Kalendarium

Auktioner

- 14/2 Björn Jarlvik i Stockholm
17/2 Philea (lådauktion) i Stockholm
18–19/2 Röllli-Schär i Luzern i Schweiz
- 12/3 Engers Frimerker i Oslo
15/3 Frimärks-Netto i Helsingborg
16/3 Philea i Stockholm
18–19/3 Postiljonen i Malmö
20/3 Nordhallands FF i Kungsbacka
- 2/4 Klippans Filatelistklubb
2/4 Stenungsunds FoVK
3/4 Frimärksauktioner i Åhus
7–8/4 Röllli-Schär i Luzern i Schweiz
9/4 Tre Kronor i Karlstad
10/4 Philea vid Jvaskylä, Nordia 2016
15–16/4 Skanfi i Oslo
20/4 Philea i Stockholm
22–23/4 Kjell Germeten i Oslo
23/4 Trollhättans FF i Trollhättan
24/4 Eksjö FK i Eksjö
- 14/5 Philea (mynt) i Stockholm
15/5 Frimärks-Netto i Helsingborg
18–21/5 Peter Rapp i Wil i Schweiz
21/5 Frimärks-Netto i Helsingborg
28/5 Philea i Stockholm (kvalitetsauktion)
- 2–3/6 Röllli-Schär i Luzern i Schweiz
15/6 Philea i Stockholm
- 15/7 Frimärks-Netto i Helsingborg
15–16/7 Skanfi i Oslo
- 15/9 Frimärks-Netto i Helsingborg
29–30/9 Röllli-Schär i Luzern i Schweiz
30/9–1/10 Postiljonen i Malmö
- 7–8/10 Skanfi i Oslo
14–15/10 Engers Frimerker i Oslo
- 11–12/11 Skanfi i Oslo
15/11 Frimärks-Netto i Helsingborg
25–26/11 Kjell Germeten i Oslo

Rapportera nya datum till oss

info@sff.nu

Frimärksutgivning mm

- 19/3 Frimärkets Dag
15–17/4 SFF-dagar och kongress i Skara
4/5 Nya svenska frimärken
25/8 Nya svenska frimärken
10/11 Nya svenska frimärken

Utställningar

2016

- 2–3/4 HORNSLET 2016 Danmark (klubbställning)
8–10/4 NORDIA 2016 Jvaskylä, Finland (NO)
28/5–4/6 NEW YORK 2016 New York, USA (I)
12–14/8 HALLFRIM 2016 Halmstad (N)
21–26/10 TAIPEI 2016 Taiwan (FIP)
5–6/11 BIRKERØD Danmark (N)

2017

- 24–28/5 FINLANDIA 2017 Tammerfors (FEPA)
27–29/10 NORDIA 2017 i Vejle Danmark (NO)
11–12/11 RANDERS Danmark (klubbställning)

2018

- 14–30/4 Tel Aviv, Israel (I)
November New Zealand

Mässor / Evenemang

- 6/2 Frimärksmässa i Dalheimers hus i Göteborg
6–7/2 Fyrishov Uppsala, antik- och samlarmässa
17–20/2 Spring Stampex i London
20/2 Haninge. Södertörns Vykorts & frimärksmässa
27/2 Samlarmässa i Hörby
27/2 Eskilstuna Vykortsförenings mässa
5/3 Frimärks- och vykortsmässa i Falköping
6/3 Malmö Vykortsmässa
12/3 SFU-dag i Hotell Dalsland i Dals Ed
19/3 Vykortets Dag i Uppsala
19/3 Frimärkets Dag över hela landet
2/4 Samlarmässa i Enköping
9/4 Mälardalsträffen i Arboga
15–16/4 SFF-dagar på Stadshotellet i Skara (förbunds--kongress 16–17/4)
23/4 Bergslagsträffen i Lindsberg
23/4 FriMynt Helsingborg
23–24/4 Ishallen Hudiksvall. Antik- och samlarmässa
7/5 Ystamps i Ystad
12–14/5 Int. Briefmarken Messe i Essen i Tyskland
15/5 Vykorts- och frimärksmässa i Olofström
12–14/8 2016 HALLFRIM 2016 i Halmstad
3/9 Frimärksmässa i Dalheimers hus i Göteborg
10–11/9 Stamps in Svedala
14–17/9 Autumn Stampex i London
22–23/10 Trollex i Trollhättan
27–29/10 Int. Briefmarkenmesse i Sindelfingen i Tyskland

2017

- 4/2 Frimärksmässa Göteborg
Våren Småland-Blekinge-Träffen med mässa och utställning i Värnamo

**UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ
WWW.SFF.NU/EVENEMANG**

Auktioner

Auktioner

AuctionHouse international 040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
We make your collection
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Sälj till den största kundkretsen
www.davidfeldman.com

Vi är ett av
Norges ledande
auktionsföretag
www.engers-frimerker.no

SKANFIL Auktionser as
Auksjoner Postordresalg
Be om gratis kataloger!
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 49 - E-mail: skanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Här finns plats för fler

*Den här annonsplatsen
kostar bara från 250 kr/nr!*

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund
www.stampdealers.se

Butiker

www.philea.se
6 auktioner om året

www.contenta.se
Se vår prislista 1855–1915 med upp till 90% rabatt
Öppet: måndag – torsdag 10–17
Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651
KÖPER KONTANT!

**Internasjonella frimærks-
auktioner i Oslo 2 ggr/år**

☎ + 47 22 44 19 14
www.germeten.no

Köpes

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Mer än 30.000 avbildade objekt i vår webbshop:

www.nordfilateli.se

**Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien**

www.dtstamps.com

www.fbanke.com
*Klassisk Danmark
Dansk Vestindien
Færøerne · Grönland
Slesvig · Island*

Distanshandel

My Stamps

Webbutik med endast Sverige.
Nu även på Tradera som E-butik!

www.mystamps.se

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.

Beställ en "personlig prislista"!

Mimir

www.mimir.se

(Associerad med AB PHILEA)

Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23. stamps@mimir.se

Collectia.se

Samlartillbehör i en klass för sig

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

Nyheter

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?

Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*

www.OnlinePhilately.com

www.stamps.is

**Köp dina frimärken
från ISLAND
online!**

www.norsten.com

Besök min websida och se mina specialofferter och prislister.

SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.

Karl A. Norsten AB

Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

Norska nyheter

Får du enkelt tag på direkt från den norska Posten.

Köp dom på www.posten.no/frimerkebutikken
eller skriv efter gratis information!

Posten Norge - Frimerketjenesten
Postboks 9350, NO-0135 Oslo

Internet: www.posten.no/frimerker
e-post: frimerketjenesten@posten.no

DAVO ALBUM

har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

Pris-exempel

Sverige utan fickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kasett 640,-

FRIMÄRKSCENTRUM I VÄXJÖ

Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
Tel 0470-198 40
Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 27 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2015 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Box 26, S-342 21 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Sveriges Frimärksungdom

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present

Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!

Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på kansli@sfu.se för mer information.

FRIMARKS-NETTO 15:e udda månader

SAFE

www.safealbum.se
Postorder & Butik
Tel 042-144982 / 216660
Bruksgatan 30
252 23 Helsingborg

www.frimarksnetto.se

Butik i Helsingborgs centrum

samlamera!

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

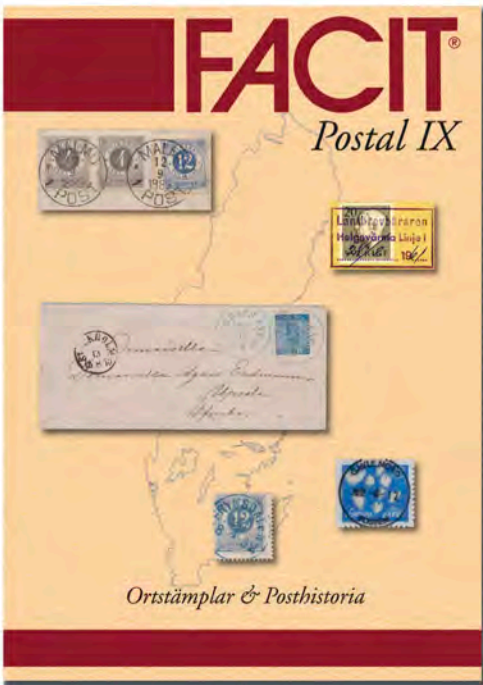
Facit Postal 2016
425,- inkl. frakt!
(ord. pris 500 kronor plus frakt)

FACIT Postal är en katalog som kommer vart femte år och är inriktad på svenska ortstämplar och posthistoria

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Facit Postal på talongen samt gärna ditt medlemsnummer

Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd
Tel. 0370-70566, e-post: kansli@sff.nu

FACIT®
Postal IX

Ortstämplar & Posthistoria

Malmö Vykortsmässa ~ med brev och frimärken ~ Söndagen den 6 mars

Limhamns Folkets Hus
Linnégatan 61

Öppettider: 10–15

Buss 4 eller 34 från Malmö C till
hållplats Linnéskolan.

Med bil: Inre Ringvägen skyltat
mot Limhamn alternativt

Regementsgatan mot Limhamn.

Servering & Fri Entré

Arrangörer:

Samlarföreningen Vykortet, Malmö

Malmö Frimärkshandel 040-93 99 09

Nova Frimärken AB 08-10 83 62

Klippans Filatelistklubb

Vårauktion den 2 april

Studiegården, Storgatan 47 i Klippan, kl.13

Cirka 475 bud. Inga påslag. Även anbud. Gratis katalog via:

Thorild Carlsson, Stackarp 2349, 264 92 Klippan.
0435-711 928, 073-801 51 30 el. thorild.anna@tele2.se

Katalogen kommer även att finnas på klubbens hemsida:
www.sff.nu/klippan. Välkomna!

Sveriges närmaste

SAMLARMÄSSA

St Ilianshallen, Enköping

Lördag 2 april kl. 09.30–15.00

VÄLKOMNA!

Ny utgåva av *Hur man undviker illegala och oseriösa frimärken från hela världen.*

Betala 30 kronor till vårt plusgiro 27 88 88–3
så kommer skriften med posten.

Bengt Bengtsson svarar för innehållet och den ges
ut i samarbete mellan SMS och SFU Stockholm.

Posthistoria.nu

Nu kan ni återigen se samlingar,
även prisbelönade på nya.netex.se
Välkommen att titta in.

FriMynt 2016

42:A INT. MYNT- & FRIMÄRKSMÄSSAN

Välkommen!

23 april kl 11.00-17.00

IDROTTENS HUS

MELLERSTA STENBOCKSGATAN, HELSINGBORG, SVERIGE

www.frimynt.se

 Helsingborgs Utställningar • Drottninggatan 184, 254 33 Helsingborg • Tel 042-29 25 60 • Fax 042-29 20 83

Föreningen på nätet: www.posthistoria.nu

VF auktion
www.vf-auktion.dk
Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Stamps in Svedala

Den 10–11/9 2016 är det dags för den stora frimärks- och vykortsmässan

Stamps in Svedala

Många handlare och postverk

www.sufs.se/sis

För senaste
information. Besök
förbundets hemsida!

www.sff.nu

Välkomna till Gränsföreningens medlemsmöte den 27 februari 2016 i Uddevalla

Gränsföreningen som har medlemmar från Norge och Sverige kommer att ha ett medlemsmöte lördagen den 27 februari i Bohusläns Museums lokal Uddevalla. Mötet är ett samprojekt med Museet och passa på att utnyttja möjligheten att se detta fina Museum. Adressen är Museigatan 1 och museet ligger mycket centralt i närheten av bussterminalen och parkeringsplatsen Kampenhof.

Föredragshållare blir Anders Lundgren från Göteborg, välkänd för sina stora kunskaper bland annat om det område han kommer att informera om: "Postens utveckling i Bohuslän som bland annat handlar om postgångarna mellan Norge och Sverige". Utöver Anders kommer vi att få kortare föredrag från några av våra medlemmar och dessa är alltid mycket uppskattade.

Vi startar 09.30 med kaffe och fralla som föreningen bjuder på. Programmet kommer att omfatta tiden 10.00–16.00. Lunchen är planerad till 12.00–12.45 och sker på Museet.

Eventuella frågor besvaras av Bengt Sjögren på tel. 0525-10474 eller på e-mail: bengt.sjogren@alumni.chalmers.se

**Gränsföreningen
Styrelsen**

VÄLKOMMEN TILL FRIMÄRKSMÄSSA

Försäljning av
frimärken, brev, vykort och tillbehör.

Dalheimers Hus, Slottsskogsg. 12, Gbg.

Öppet 10–15
Lördag 6 februari
(även 3/9 och 4/2-2017)

FRITT INTRÄDE!

Ett 20-tal handlare inkl. Sveriges Fil.förb.

Arrangör: Eva och Göran Fredrikson, Gbg, 0708-621187

Vykortsmässa i Eskilstuna
Lördagen den 27 februari 2016
kl 10–15

Plats: MunktelArenan,
Verkstadvägen 5, Eskilstuna.
Försäljning, värdering m.m.

Fri entré!

Välkomna! Eskilstuna Vykortsförening
www.etunavykort.se

SAMLARMÄSSA FALKÖPING
Folkets Park lördagen den
5 mars kl. 10.00 - 15.00

FRIMÄRKEN & VYKORT
20-talet handlare - lotterier - servering

Floby Filatelistförening Välkomnar

Entré 20 kr

AUKTION 3 APRIL

1a: 4.4.4

4f: 4.4.4

6a²: 4.4.4

7a²: 4-5.4-5.4-5

7e²: 5.5.5

22a: 5.5.4

22c: 4.4.5

44b: 5.5.5

45d: 5.5.5

47d: 5.5.5

Beställ auktionskatalogen - den sänds gratis!

FRIMÄRKS-AUKTIONER
i ÅHUS HB

Per-Ola Nilsson, Bengt Schéle. Tel 044/24 72 66
Trollsländevägen 7, 296 33 Åhus. E-post: schele@telia.com
Hemsida: <http://sites.google.com/site/ahusfrimarken/>

Internationell Auktion

18-19 mars

Fantastiskt 10-dubbelt porto till Sverige, 10-strip inkl. ”gutter” från ”dubbelark”

Andra höjdpunkter:

Indriði Pálssons fantastiska Stort Guld-belönade samling
”Klassiskt Island fram till 1902”

Danska Västindien

Tyska Riket, tidigt postfriskt

**Kataloger kommer att finnas på vår hemsida från
mitten av februari www.postiljonen.com**

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

